

SPIS TREŚCI

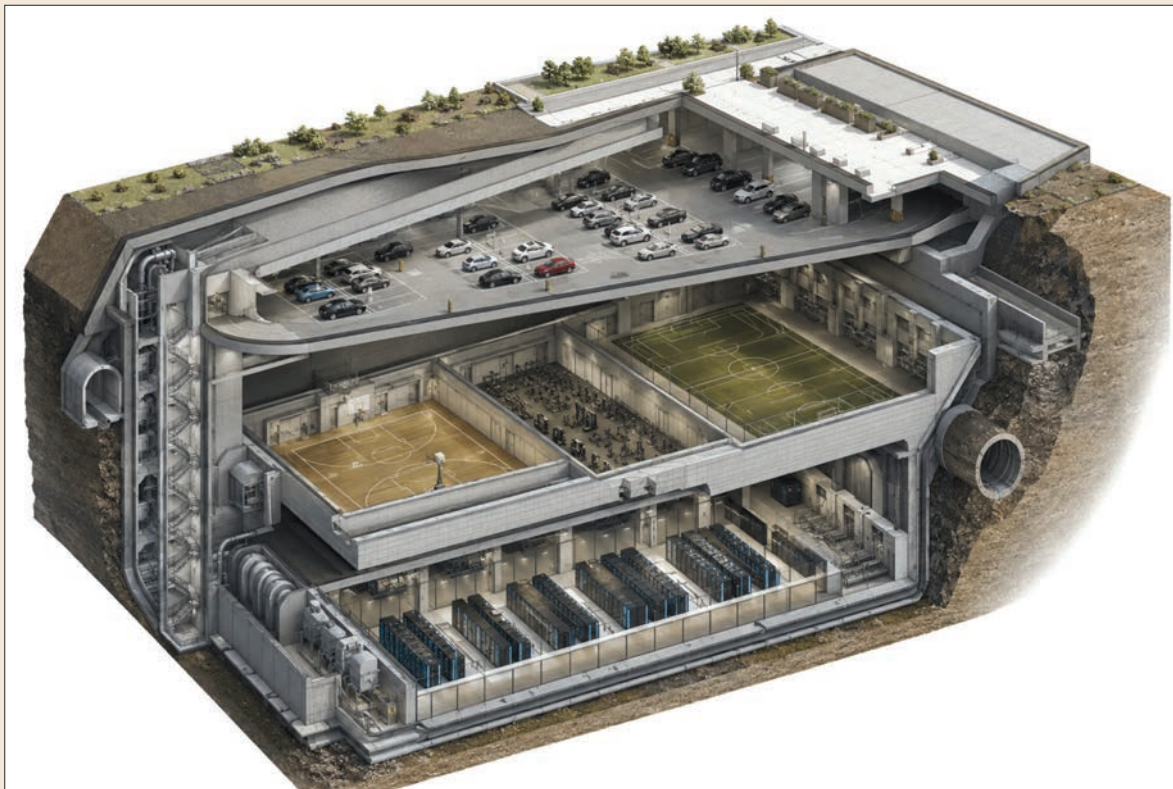
TEMAT NUMERU	
1	Gdzie się mamy chronić? — <i>Lesław Peters</i>
INFORMACJE	
6	Kronika
9	PK liderem konsorcjum dla krakowskiego metra!
10	Pracownicy Profesor Katarzyna Bizon Doktor habilitowany Gabriela Berkowicz-Płatek Doktor habilitowany Izabela Godyń Doktorzy
13	Akredytacja NAWA dla Międzynarodowego Centrum Kształcenia PK
14	Eksperckie wsparcie PK dla samorządów
15	Politechnika i Polski Związek Szermierczy zawarty porozumienie
16	Klub Uczelniany AZS Politechniki Krakowskiej świętował 75-lecie
18	Politechniczny konkurs o Tadeuszu Kościuszcze
19	Konferencja MPM'2026
20	Przedstawiciele firmy ENPROM z wizytą w Laboratorium Inżynierii Wiatrowej PK
21	Niezwykłe projekty studentów docenione
24	„Widok na Krakowian”: Izydor Stella-Sawicki
25	Uczelnia w nurcie przemian cywilizacyjnych
26	Otwarte Wykłady Ekonomedyczne: gośćmi prof. Antoni Dudek i kard. Grzegorz Ryś
27	„Kościuszkon 2026” poświęcony cyberbezpieczeństwu
28	Srebro dla studentów PK w turnieju CTF
29	PK MechPower na zawodach Formuły E w Berlinie
30	Biblioteka. Otwierasz. Odkrywasz
31	Prosto poDane: O danych badawczych — nie tylko dla badaczy
32	Zaproszenie do Muzeum Politechniki Krakowskiej
ARTYKUŁY	
33	Trzy tygrysy Azji — oczami architekta — <i>Jan Kurek</i>
ŚWIADOMA STREFA PK	
38	Zawsze on-line, zawsze zmęczeni — <i>Patrycja Zemła</i>
KALEJDOSKOP	
40	Juwenalia się nie starzeją!
42	Jubileuszowy spacer wiosenny
44	Jak będą wyglądać pojazdy przyszłości?
45	Wystawa „Łemkowie 2026”: między melancholią i nadzieją
46	Galeria „Kotłownia”: Károly Borbély — FÖLD / ZIEMIA / EARTH
47	Galeria „Gil”: DYPLOMY studentów Wydziału Architektury 2026

NASZA POLITECHNIKA Miesięcznik Politechniki Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki Ukazuje się od 1997 roku	Kolegium redakcyjne	Na I stronie okładki: Członkowie KN Inżynierii Biomedycznej „CANCRICAT”, działają- cego pod opieką dr inż. Sylwii Łagan na Wydziale Mechanicznym Politechniki Krakowskiej (od lewej): Maja Adamiec, Aleksandra Hysa, Julia Brodniewicz, Agnieszka Wolicka, Julia Koban, Julia Jeż i Tymofii Kyselov (o Uczelnianej Sesji Kół Naukowych PK piszemy na s. 21–23).
ISSN 1428-295 X	SEKRETARZ REDAKCJI Katarzyna Tyńska	Na IV stronie okładki: Piknik Politechniki Krakowskiej, zorganizowany 23 maja na terenie kampusu w Czyżynach — zabawy na pasie startowym.
Adres redakcji: Politechnika Krakowska ul. Warszawska 24 31–155 Kraków	REDAKTOR PROWADZĄCY Michał Pierewicz	Zdjęcia: Jan Zych
tel.: (12) 628 25 08	REDAKTORZY Renata Dudek Danuta Zajda	Projekt layoutu czasopisma i okładki: Monika Wojtaszek-Dziadusz
e-mail: naszapol@pk.edu.pl	WSPÓŁPRACA Marcin Bielowicz Ewa Deskur-Kalinowska Bartłomiej Krystyński Jakub Paduch Lesław Peters Joanna Skowrońska Małgorzata Syrda-Słiwa	Skład: Adam Bania, Wydawnictwo PK Druk: Drukarnia DjaF Nakład: 650 egz.
strona: nasza.pk.edu.pl	FOTOGRAFIK Jan Zych	
		
Za treść nadesłanych materiałów odpowiadają autorzy. Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i zmian redakcyjnych. Nie zwraca materiałów niezamówionych.		

Gdzie się mamy chronić?

LESŁAW PETERS

Graf.: Tomasz Malec, AI

Prace naukowe nie służą budzeniu emocji. Jednak obroniona jakiś czas temu na Politechnice Krakowskiej rozprawa doktorska może wywołać co najmniej dreszcz niepokoju, jeśli nie wręcz — u wrażliwszych osób — uczucie autentycznego lęku. Dodajmy, lęku całkowicie uzasadnionego! Podjęty w pracy temat dotyczy bowiem drastycznego braku schronów w naszym kraju. I to w czasie, gdy zza wschodniej granicy dochodzą odgłosy wojny toczącej się w pełnej skali.

Dwie ścieżki

Według zebranych przez Państwową Straż Pożarną (PSP) danych istniejące w Polsce schrony mogą pomieścić mniej niż... jeden procent ludności kraju. Dane pochodzą z 2023 r., ale od tamtego czasu niewiele się zmieniło. Ogromna skala zaniedbań w tej dziedzinie i konieczność pilnej naprawy sytuacji skłoniły Politechnikę Krakowską do stworzenia ostatnio nowych ścieżek edukacji. Z jednej strony uruchomiono szkolenia dla przedstawicieli samorządów, na które nowe obowiązki nałożyła ustawa z 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej. Z drugiej strony dla studentów studiów stacjonarnych I stopnia na kierunku budownictwo na Wydziale Inżynierii Lądowej otwarto nowy profil dyplomowania inżynierskiego w zakresie budownictwa ochronnego.

Mocnych argumentów, przemawiających za celowością tych przedsięwzięć, dostarcza obroniona w roku ubiegłym na Wydziale Architektury PK praca doktorska Filipa Jakubczaka „Rola podziemnych obiektów ochronnych w zrównoważonym rozwoju miast”, przygotowana pod opieką promotorską prof. arch. Magdaleny Kozień-Woźniak. Za punkt wyjścia dla swych rozważań autor przyjął wspomniane dane PSP, pozyskane w wyniku inwentaryzacji obiektów budowlanych o charakterze ochronnym. W wyniku przeglądu stwierdzono, że schrony istniejące na terytorium kraju są zdolne przyjąć jedynie 0,54 proc. mieszkańców.

Szczególnie niepokojący jest fakt, że najmniej obiektów służących ochronie ludności znajduje się przeważnie w województwach położonych w pobliżu Białorusi i Ukrainy. W województwie podlaskim to zaledwie 6,2 tys. obiektów, w świętokrzyskim — 6,4 tys., a w podkarpackim — 9,5 tys., podczas gdy najlepiej zaopatrzone województwa, mazowieckie i śląskie, mają odpowiednio 29,7 tys. i 25,9 tys. obiektów.

Smutek metropolii

Przedstawiając szczegółowy przegląd rozlokowania schronów polskich, Filip Jakubczak skupił się na miastach wojewódzkich. W pierwszej kolejności omówił istniejące obiekty w dwóch największych metropoliach kraju.

Dr inż. Filip Jakubczak jest absolwentem Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej. Jeszcze podczas studiów podejmował niekonwencjonalne tematy. W 2019 r. jego projekt wzbudził zainteresowanie i pokazany został podczas 14. edycji prestiżowego Praskiego Quadriennale — jednej z największych międzynarodowych imprez poświęconych projektowaniu przestrzeni na potrzeby sztuk performatywnych i wizualnych. Jakubczak przedstawił wówczas koncepcję teatru powiązanego z 5-kondygnacyjnym garażem w formie spiralnej rampy. Funkcję sceny pełnił najniższy poziom, a rolę nadscenia przyjęła rampa, z której płynęło światło.

W 2019 r. Jakubczak obronił pracę magisterską, w której opisał projekt stacji kosmicznej dla 2000 ludzi zmuszonych opuścić Ziemię w obliczu globalnej katastrofy. Wykonana pod kierunkiem prof. arch. Janusza Rębielaka praca uzyskuje w 2020 r. trzecią nagrodę podczas 9. edycji konkursu miesięcznika „Architektura i Biznes” na najlepszy dyplom studencki.

Na tle średniej krajowej stosunkowo korzystnie wypada stolica państwa. W Warszawie istnieją 222 schrony. Najczęściej występują one w dzielnicach centralnych: Śródmieściu i Pradze Północ oraz na Bielanych. Pozostałe obiekty są rozproszone. Najmniejszy z warszawskich schronów ma powierzchnię zaledwie 5 metrów kw., największy liczy 1958 metrów kw. Przeważają budowle mniejsze, szczególnie poniżej 300 metrów kw. Schrony stołeczne mogą przyjąć w sumie 28 889 osób, co przy liczbie 1 661 644 mieszkańców oznacza, że są zdolne pomieścić 1,55 proc. populacji miasta.

Specyficznym miejscem, mogącym jak w wielu miastach na świecie służyć do ochrony ludności w sytuacjach krytycznych, jest warszawskie metro. Autor pracy zwraca uwagę, że posiada ono infrastrukturę umożliwiającą niemal hermetyczne odcięcie jego części w razie zagrożenia. Pełnienie roli schronu zakładały najstarsze plany pierwszej linii metra. Jednakże projekty te na etapie późniejszej budowy zostały zmienione, a realizacja zaniechana — zauważa autor pracy, cytując wypowiedź rzecznika prasowego metra Anny Bartoń. W efekcie metro warszawskie może pełnić jedynie rolę ukrycia, a nie schronu w pełnym tego słowa znaczeniu.

O wiele gorzej sytuacja przedstawia się w Krakowie, drugim pod względem liczby ludności mieście Polski. Kraków ma zaledwie 8 (słownie: osiem!) schronów, przy czym wszystkie znajdują się w rejonie Nowej Huty. Najmniejszy może pomieścić 50 osób, zaś dwa największe — po 227 osób. Łącznie krakowskie schrony są zdolne przyjąć 1316 osób. W zestawieniu z 804 200 mieszkańcami miasta na ukrycie w schronach może liczyć jedynie... 0,16 proc. populacji. Autor pracy zauważa jednocześnie, że krakowskie schrony nie dość że nieliczne, są w dodatku obiektami o niskiej jakości, co podważa ich rzeczywistą przydatność do ochrony życia ludności.

Zresztą, zenująco niski wskaźnik 0,16 proc. wydaje się i tak zawyżony z jeszcze jednego powodu. Podobnie jak

Krakowskie schrony, nie dość że nieliczne, są w dodatku obiektami o niskiej jakości, co podważa ich rzeczywistą przydatność do ochrony życia ludności.

Warszawa, Kraków jest dużym ośrodkiem akademickim, zamieszkiwanym przez wielu zamiejscowych studentów, którzy nie są ujmowani w statystykach jako mieszkańcy. Liczba osób zainteresowanych ukryciem się w razie kryzysu będzie większa od wynikającej ze statystyk. Ten sam problem dotyczy pozostałych miast akademickich.

Cóż z tego, że są...

Przegląd pozostałych miast wojewódzkich też nie napawa optymizmem. Gdańsk ma nawet więcej schronów niż Warszawa, bo aż 235. Biorąc pod uwagę, że żyje w nim 3,5-krotnie mniej ludzi niż w stolicy, powinien w razie potrzeby dać możliwość ukrycia w schronach 3,25 proc. ludności. Niestety, prawie wszystkie obiekty podczas oceny ich jakości przez PSP uzyskały bardzo niskie noty.

Podobnie jest w Szczecinie, którego 160 schronów powinno pozwolić na ukrycie nawet 5,69 proc. mieszkańców. Jednak i tu dużo obiektów budzi zastrzeżenia co do ich realnej użyteczności ze względu na słabą jakość. Miasto może się tylko poszczycić pochodzącym z czasów II wojny światowej schronem wielkopowierzchniowym, który składa się z komór przeznaczonych dla ludności, stanowisk dowodzenia, sal dla chorych oraz przestrzeni na infrastrukturę techniczną. Cały ten kompleks został przystosowany do pełnienia funkcji... muzealnych jako swoisty zabytek i stał się atrakcją turystyczną.

Jeszcze jednym miastem z dużą liczbą schronów jest Wrocław. Ma ich 131, co pozwalałoby — znów w teorii — na przyjęcie 1,91 proc. mieszkańców. Tutejsze obiekty są jednak, według opinii PSP, generalnie niezdatne do użytkowania.

W pozostałych miastach powtarza się z grubsza ten sam schemat. Nawet jeśli jest w nich większa liczba schronów, to może tam się pomieścić tylko niewielki odsetek mieszkańców. A realna użyteczność wielu obiektów może być kwestionowana ze względu na ich niską jakość. W takiej sytuacji są: Poznań (94 schrony), Kielce (36 schronów), Łódź (20 schronów), Białystok (19 schronów), Lublin (11 schronów) i Bydgoszcz (8 schronów). Z tego grona wyróżnia się Olsztyn ze swoimi 32 schronami, przeważnie uznanymi przez PSP za obiekty średniej jakości. Autor pracy zwraca też uwagę na Katowice, które mają wprawdzie tylko 9 schronów, ale rozsięte punktowno obiekty tego typu znajdują się

W świetle prawa

Obowiązek projektowania miejsc doraźnego schronienia na wypadek wojny, ataku terrorystycznego czy żywiołu został zapisany w przyjętej 5 grudnia 2024 r. ustawie o ochronie ludności i obronie cywilnej. Dokument wzbudził wątpliwości wśród architektów, deweloperów i samorządowców. Dlatego 29 maja br. weszła w życie nowelizacja ustawy, uściślająca wiele kwestii. Miejsca schronienia zostały podzielone na cztery kategorie:

- schrony (o najwyższym poziomie bezpieczeństwa),
- ukrycia,
- miejsca doraźnego schronienia,
- punkty schronienia.

We wprowadzonych przepisach założono, że zapewnienie w sytuacjach wyjątkowych bezpieczeństwa ludności nie powinno się wiązać ze znaczącą podwyżką kosztów realizacji inwestycji. Szacuje się, iż wyposażenie w schron budynku mieszkalnego może podnieść koszty budowy całego obiektu o około 7–8 proc., a stworzenie warunków doraźnego schronienia — o 4–5 proc. Warto dodać, że dla samorządów w Programie Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej (OLiOC) na zadania, o których tu mowa, przewidziano na lata 2025–2026 prawie 5 mld złotych. Miejsca schronienia mają umożliwiać rekreację, edukację i inne podobne zadania, aby w okresie spokoju nie generowały kosztów.

Przyjęte w ustawie rozwiązania przewidują wykorzystanie do chronienia ludności także podziemnych struktur o różnym zastosowaniu. Dla Krakowa, planującego budowę metra, oznacza to możliwość dofinansowania inwestycji w kolej podziemną z funduszy na ochronę ludności i obronę cywilną.

w bliskim sąsiedztwie — w Chorzowie, Siemianowicach Śląskich, Sosnowcu i powiecie mikołowskim.

Stosunkowo dobrej jakości schrony ma Rzeszów. Kłopot polega tylko na tym, że jest ich zaledwie... pięć. Mogą pomieścić jedynie 0,13 proc. mieszkańców. To najniższy

wskaźnik w kraju, jeśli nie liczyć pozostałych dwu miast wojewódzkich — Opola i Zielonej Góry — w których nie ma ani jednego schronu.

Taki to mało optymistyczny obraz wyłania się z rozprawy doktorskiej Filipa Jakubczaka. Autor nie byłby jednak architektem, gdyby nie zaproponował własnych rozwiązań i nie zawarł w swej pracy ogólniejszych refleksji na temat miejsca obiektów, służących ochronie ludności w tkance urbanistycznej miast, tym samym formułując konstruktywne konkluzje.

Szacuje się, że wyposażenie w schron budynku mieszkalnego może podnieść koszty budowy całego obiektu o około 7–8 proc., a stworzenie warunków doraźnego schronienia — o 4–5 proc.

Prywatny, publiczny...

W części stricte architektonicznej autor przedstawił trzy projekty koncepcyjne nowoczesnych schronów. Słowo „nowoczesnych” ma tu kluczowe znaczenie, bowiem potoczne wyobrażenia na temat tego typu budowli są przeważnie pokłosiem obejrzanych filmów o czasach II wojny światowej i powojennego wyścigu zbrojeń nuklearnych. W projektach Jakubczaka schron już nie jest betonowym, surowym, pozbawionym wszelkich wygód bunkrem, ale obiektem o przyjaznych wnętrzach, które stwarzają namiastkę życia w normalnych warunkach. Autor mocno podkreśla, że projektowanie schronów powinno dziś wspierać holistyczny komfort użytkowników, uwzględniający aspekty fizyczne, psychiczne i społeczne.

Wizualizacja części
dziennej schronu
przedomowego
(proj.: Filip Jakubczak)

Wizualizacja przedsionka schronowego, prowadzącego do przestrzeni dekontaminacyjnej, w schronie pod budynkiem użyteczności publicznej (proj.: Filip Jakubczak)

Widok na kapsuły wypoczynkowe z miejscami leżącymi w sali zbiorowej schronu komercyjnego (proj.: Filip Jakubczak)

Projektowanie schronów powinno dziś wspierać holistyczny komfort użytkowników, uwzględniający aspekty fizyczne, psychiczne i społeczne.

Przedstawione w pracy projekty dotyczą:

- prywatnego schronu przydomowego,
- schronu dla 100 osób w budynku użyteczności publicznej,
- schronu komercyjnego dla 400 osób.

Podkreślić należy, że nie są to projekty przeznaczone do realizacji, ale wyłącznie prace studialne, wykonane w ramach metody zwanej badaniami przez projektowanie.

W przypadku prywatnego schronu przydomowego autor sporządził koncepcyjny projekt obiektu o powierzchni całkowitej 35 metrów kw., mogącego pomieścić od jednej do czterech osób. Za maksymalny czas pobytu wewnątrz obiektu przyjął 30 dni. Dla potencjalnych użytkowników przewidział: miejsca do odpoczynku w pozycji leżącej (odseparowane od hałasów z systemu wentylacji oraz źródeł nieprzyjemnych zapachów), aneks kuchenny, miejsce do spożywania posiłków, łazienkę i część na tymczasowe składowanie odpadów. Na funkcje magazynowe przeznaczona została przestrzeń pod podłogą. W czasach pokoju obiekt może pełnić rolę sypialni gościnnej.

Schron dla stu osób, zintegrowany z obiektem użyteczności publicznej, powinien mieć pomieszczenie na dekontaminację, punkt medyczny, a także izolatkę (jest ona obowiązkowa w schronach powyżej 300 osób), wyposażoną w niezależne źródło powietrza oraz system filtracji, który

ma zapobiec mieszanemu się powietrza z izolatką z powietrzem z innych części obiektu. Wyjście awaryjne powinno znajdować się w miejscu wolnym od ryzyka zagruzowania. Autor wskazuje, że schron taki można wykorzystywać do różnych celów w czasie pokoju. Przykładowo sala schronowa dla większej liczby osób doskonale sprawdzi się jako przestrzeń ekspozycyjna lub sala konferencyjna.

...oraz komercyjny

Koncepcja obiektu zbiorowej ochrony cywilnej trzeciego typu przewiduje lokalizację na działce budowlanej, której część naziemną zagospodarowano na potrzeby farmy fotowoltaicznej, generującej i magazynującej energię dla schronu. Jego komercjalizacja ma się odbywać poprzez sprzedaż kwater, składających się z modułów 2- lub 4-osobowych.

W apartamentach przewidziane jest symulowanie różnych pór dnia dzięki zastosowaniu „dioram okiennych”. Zmiany barwy światła będą imitować wschody i zachody słońca, co pomoże dostosować własne aktywności mieszkańców do rytmu dobowego. W centrum łączącym komory schronowe przewidziana jest przestrzeń wspólna w formie atrium ze sztuczną zielenią oraz imitacją nieba. Tę ostatnią zapewnia sufit złożony z kasetonowych paneli podwieszanych, które stwarzają efekt głębi. Przestrzeń wspólna ma postać pawilonów przystosowanych do różnych funkcji użytkowych (jak np. wertykalna farma z roślinami mieszkańców). Dla młodzieży szkolnej przewidziano salę lekcyjną, a dla przedszkolaków strefę zabaw. W projekcie uwzględniono też kaplicę katolicką, przestrzeń kawiarni-czytelni i miejsce rekreacji, z salami jogi i squasha.

Każdy z trzech zaprojektowanych schronów można zwiedzić wirtualnie za pomocą smartfona lub okularów VR, korzystając z podanych w pracy linków bądź kodów QR.

Czas budować w dół

Podjęty w rozprawie doktorskiej problem Filip Jakubczak osadził w szerokim kontekście kulturowym. Zdaniem autora budowa nowych schronów powinna służyć nie tylko

zapewnianiu ludziom bezpieczeństwa, ale także wpływać pozytywnie na rozwój miast w myśl zasad zrównoważonego rozwoju. Jakubczak pisze: „budowanie w dół umożliwia zachowanie terenów zielonych i historycznej zabudowy na powierzchni, jednocześnie zwiększając funkcjonalność miasta”.

Wzrost demograficzny i urbanizacja świata otwierają fazę czwartą, którą jest eksploatacja podziemi w funkcji przestrzeni użytkowych.

W tej tendencji autor pracy doktorskiej dostrzega zjawisko określone mianem czwartej fazy eksploatacji świata. Pierwszą fazą było feudalne zakorzenienie w ziemi, polegające na rozwoju w obrębie jednostek miejskich. W fazie drugiej, poczynając od XV wieku, architektura

i miasta zaczęły się rozchodzić horyzontalnie, tworząc obszary zurbanizowane. W XIX wieku nastąpiła faza trzecia, która przyniosła rozwój miast w osi wertykalnej, ku górze. W naszym stuleciu wzrost demograficzny i urbanizacja świata otwierają fazę czwartą, którą jest „eksploatacja podziemi w funkcji przestrzeni użytkowych” — twierdzi autor.

A zatem schron jako coś więcej niż tylko miejsce ukrycia się w razie zagrożenia zbrojną agresją? Czyżby miał się stać zwiastunem nowej tendencji w urbanistyce? Czy po epoce drapaczy chmur nadchodzą czasy... „drapania” podziemi?

Wizualizacja widoku na środkowy filar dziedzińca strefy wspólnej w schronie komercyjnym (proj.: Filip Jakubczak)

Graf.: Tomasz Malec, AI

Kronika: maj — czerwiec 2026

- 1–3 V** 64. Euforyczny Rajd PK w Kiczycach.
- 5 V** Podpisanie porozumienia o współpracy PK ze Stowarzyszeniem Elektryków Polskich Oddział Kraków, obejmującego wspólny rozwój poprzez podnoszenie kwalifikacji i standardów bezpieczeństwa oraz obronę bezpieczeństwa publicznego.
- 6 V** Przystąpienie PK do „Paktu dla klimatu” — deklaracji poparcia dla miasta Krakowa w staraniach o uzyskanie neutralności klimatycznej w warunkach sprawiedliwej transformacji. W imieniu PK dokument podpisał rektor prof. Andrzej Szarata.
- 7–8 V** VII Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Techniczna „Turnouts 2026” pt. „Nowoczesne technologie w projektowaniu, budowie i utrzymaniu rozjazdów szynowych” w Warszawie. Wystąpienie rektora PK prof. Andrzeja Szaraty dotyczyło kształcenia kadr.
- 8 V** II Forum Rektorów Polski i Turcji w Gdańsku z udziałem rektora PK prof. Andrzeja Szaraty.
- 8–15 V** Tydzień Biblioteki PK pod hasłem: „Biblioteka. Otwierasz. Odkrywasz”.
- 9–10 V** „Kościszkon 2026” — 4. edycja hackathonu PK w Klubie Studenckim „Kwadrat”.
- 11 V** Podpisanie przez Miasto Kraków oraz siedem krakowskich instytucji naukowych — w tym PK jako lidera akademickiego konsorcjum — listu intencyjnego w sprawie współpracy w przygotowaniach do budowy metra w Krakowie. Wcześniej instytucje naukowe Krakowa zawarły w Collegium Maius UJ umowę konsorcjum w celu realizacji wspólnych prac naukowych, badawczych i rozwojowych, związanych z projektem budowy, eksploatacją, zarządzaniem i utrzymaniem infrastruktury metra w Krakowie.
- Wykłady ekonoedyczne na PK: prof. Antoni Dudek z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie — „Polska racja stanu”.
- 12 V** Nadzwyczajne posiedzenie Senatu PK w Międzywydziałowym Centrum Edukacyjno-Badawczym „Działownia” z okazji Święta Politechniki.
- 12–17 V** Juwenalia Krakoskie 2026 — Strefa Polibuda na terenie dawnego Lotniska Rakowice-Czyżyny, na Osiedlu Studenckim PK oraz w Klubie „Kwadrat”.
- 13 V** Konferencja „URAN 2 — Uczciwa rozmowa o atomie w nauce”, zorganizowana przez PK, Przedstawicielstwo Regionalne Komisji Europejskiej w Polsce, Instytut Polityk Publicznych oraz Urząd Miasta Krakowa w Pawilonie Konferencyjno-Wystawowym PK „Kotłownia” jako odpowiedź na decyzję KE, zatwierdzającą wsparcie budowy pierwszej elektrowni jądrowej w Polsce.
- 14 V** Dzień Ładowca na Wydziale Inżynierii Ładowej PK.
- Wykłady ekonoedyczne na PK: „Czy jeszcze umiemy się słuchać? O dialogu w świecie podziałów i emocji” — z ks. kard. Grzegorzem Rysiem rozmawiał rektor PK prof. Andrzej Szarata.
- 15 V** Finał XIV edycji konkursu „Tadeusz Kościuszko — inżynier i żołnierz” w Pawilonie Konferencyjno-Wystawowym „Kotłownia”.
- Krakowska Noc Muzeów 2026 w Muzeum PK — otwarcie wystawy czasowej poświęconej osobie patrona uczelni w 50. rocznicę nadania imienia Tadeusza Kościuszki.
- 15–16 V** Ogólnopolska konferencja upamiętniająca stulecie urodzin prof. Wiktora Zina pt. „Ziemia Hrubieszowska — dom rodzinny Wiktora Zina — dziedzictwo dla przyszłości” w Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Archeologicznego Gminy Hrubieszów w Masłomęczu oraz w Hrubieszowie, zorganizowana przez Gminę Hrubieszów, Ośrodek Kultury Regionalnej „Królewski Kąt” w Czumowie oraz zespół pracowników Wydziału Architektury PK. Integralną częścią wydarzenia była wystawa pt. „Wiktor Zin — architekt piękna”. Profesor, który «nigdy nie rozstawał się ze swoim szkicownikiem», przygotowana przez pracowników Wydziału Architektury PK.
- 18–20 V** XXXII Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Techniczna „Awary Budowlane” w Międzyzdrojach, z udziałem ekspertów z PK, w tym rektora prof. Andrzeja Szaraty.
- 19 V** Piknik architektoniczny organizowany przez Katedrę Projektowania Architektoniczno-Budowlanego Wydziału Architektury PK.
- Wernisaż wystawy Károly Borbélyego pt. „Föld/ Ziemia/Earth” w Galerii PK „Kotłownia”.
- Wspólny koncert Akademickiego Chóru PK „Can-tata” pod dyktando Marty Stós z odbywającym trasę

koncertową po Europie Centenary College Choir z Luizjany w USA w Sali Fontany Kamienicy „Pod Gruszką”.

- 20–22 V** IX Międzynarodowe Seminarium na temat nowoczesnych materiałów polimerowych do zastosowań środowiskowych, organizowane przez Katedrę Chemii i Technologii Polimerów Wydziału Inżynierii i Technologii Chemicznej PK.

VII Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Techniczna pt. „Współczesne Technologie i Urządzenia Energetyczne”, zorganizowana przez Katedrę Energetyki Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki PK.

- 22 V** Podpisanie umowy o współpracy PK ze Stowarzyszeniem Honorowych Dawców Krwi Wojsk Specjalnych, obejmującej realizację wyjątkowych, długoterminowych projektów, które połączą naukę z realnym wsparciem społecznym i obronnym.

Spotkanie rektora PK prof. Andrzeja Szaraty ze Zbigniewem Konieczką, prezesem Zarządu Nowag SA z Nowego Sącza w sprawie komputera kwantowego.

Wizyta na PK przedstawicieli Ambasady Chin w sprawie współpracy w zakresie energetyki i sztucznej inteligencji.

- 23 V** Piknik Rodzinny PK w Czyżynach z okazji Święta Politechniki.

Podpisanie listu intencyjnego o współpracy pomiędzy Politechniką Krakowską a Polskim Związkiem Szermierczym. Jej głównym celem jest stworzenie w Krakowie szermierczego ośrodka szkoleniowego.

- 25 V – 30 VIII** Wystawa plakatów projektowych studentów kierunku inżynieria wzornictwa przemysłowego, prezentujących autorskie koncepcje pojazdów w Galerii „Przewiązka” na Wydziale Mechanicznym PK.

- 25–26 V** II Ogólnopolski Kongres i Forum Samorządowe „Bezpieczna Polska i Obywatele. Nowy System Obrony Cywilnej w Polsce” w Centrum Kongresowym ICE. W kongresie udział wzięła liczna reprezentacja PK, w tym rektor prof. Andrzej Szarata jako moderator panelu pt. „Zagrożenia hybrydowe, cyberbezpieczeństwo i bezpieczeństwo informacyjne państwa” oraz uczestnik panelu „Odporność społeczna i kapitał ludzki. Uczelnie wyższe jako czynnik wsparcia zmian w obronności i obronie cywilnej”, a także uczestnik sesji plenarnej razem z marszałkinią Senatu

RP Małgorzatą Kidawą-Błońską i byłym premierem prof. Jerzym Buzkiem.

- 25–29 V** Wystawa prac studentów pierwszego roku kierunku architektura pt. „Pawilony dla Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie” w Muzeum PK. Wystawa stanowiła efekt współpracy dydaktycznej z Muzeum Lotnictwa Polskiego oraz działań zintegrowanych z Katedrą Geometrii Wykreślnej i Technologii Cyfrowych Wydziału Architektury PK.

- 27 V** Konferencja naukowo-praktyczna pt. „Bezpieczeństwo pracy zaczyna się od decyzji — Wizja Zero i odpowiedzialna prewencja w budownictwie”, zorganizowana w Pawilonie Konferencyjno-Wystawowym PK „Kotłownia” przez Państwową Inspekcję Pracy oraz Katedrę Zarządzania w Budownictwie Wydziału Inżynierii Lądowej PK.

Uroczystość wręczenia prof. Andrzejowi Szaracie, rektorowi PK Odznaki Honorowej za Zasługi dla Samorządu Terytorialnego w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim.

Warsztaty „Pieszy, rowerzysta, pasażer — trzy perspektywy a jeden cel: bezpieczna przestrzeń przy Kampusie PK”, poświęcone opracowaniu koncepcji zagospodarowania przestrzeni przed głównym wejściem na kampus uczelni przy ulicy Warszawskiej, z udziałem szerokiego grona specjalistów z PK oraz ekspertów zewnętrznych.

Wykłady ekonomedyczne na PK: prof. dr hab. Jolanta Pytko-Polończyk, kierownik Katedry Stomatologii Zintegrowanej Collegium Medicum UJ — „Zakażenia w jamie ustnej — niedocenione zagrożenia dla zdrowia”.

- 27–29 V** IX edycja specjalistycznego seminarium dla pełnomocników rektorów uczelni ds. POL-on w Zakopanem.

- 28 V** III Seminarium „Transport Szynowy w Obsłudze Aglomeracji” poświęcone wielowariantowej koncepcji budowy nowej linii kolejowej, łączącej Kraków, Proszowice i Busko-Zdrój, zorganizowane przez Katedrę Systemów Transportowych i Logistycznych oraz Katedrę Dróg, Kolei i Inżynierii Ruchu Wydziału Inżynierii Lądowej PK w Międzywydziałowym Centrum Edukacyjno-Badawczym „Działownia”.

Uczelniana Sesja Kół Naukowych — wystawa plakatów i Naukowa Sesja Mistrzów.

- 28–29 V** Posiedzenie Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych na Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie.

- 28–31 V** „Oko kontra laser” — piknik pomiarowy w Laboratorium Ultraprecyzyjnych Pomiarów Współrzędnościowych na Wydziale Mechanicznym.
- 29 V** XIV Międzynarodowa Konferencja Naukowa ARCH-ECO 2026 „Healthy Living Environment”, zorganizowana w formule *on-line* przez Koło Naukowe Projektowania Zrównoważonego, działające przy Katedrze Środowiska Mieszkaniowego Wydziału Architektury PK.
- 29–30 V** XIV Ogólnopolskie Warsztaty Statystyki i Analizy Danych 2026, zorganizowane przez Studenckie Koło Naukowe Matematyków na Wydziale Informatyki i Matematyki PK.
- 30 V — 1 VI** Obchody Święta Wydziału Mechanicznego na kampusie Czyżyny: Moto Nighth, V Zlot Pojazdów Wydziału Mechanicznego PK oraz Dzień Wydziału.
- 1 VI** Podpisanie umowy o współpracy PK z firmą Spline Sp z o.o., specjalizującą się w wytwarzaniu oprogramowania i budowaniu narzędzi symulacyjnych na potrzeby sektorów: fintech, obronnego, kosmicznego, energetycznego oraz *automotive*, w tym również z wykorzystaniem algorytmów sztucznej inteligencji.
- Mecze charytatywne UEK vs PK m.in. w siatkówce i futsalu, zorganizowane przez Parlament Studencki Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie oraz Samorząd Studentów Politechniki Krakowskiej we współpracy z Fundacją „Mam Marzenie” w Hali Sportowej UEK.
- 2 VI** Wykład rektora PK prof. Andrzeja Szaraty w Polskiej Akademii Umiejętności pt. „Metro autonomiczne w Krakowie — między wizją, a rzeczywistością”.
- 3 VI** Udział rektora PK prof. Andrzeja Szaraty i prozdziekana Wydziału Informatyki i Matematyki PK dr. inż. Daniela Grzonki w 25. edycji Forum Przedsiębiorców Małopolski.
- Gala Jubileuszowa 75-lecia AZS PK.
- 8 VI** Wykłady ekonomedyczne na PK: prof. n. med. Antoni Szczepanik, kierownik Oddziału Klinicznego Chirurgii Ogólnej z Onkologią w Szpitalu Specjalistycznym im. Gabriela Narutowicza w Krakowie — „Senior na chirurgii — opieka chirurgiczna nad pacjentem w wieku sędziwym”.
- 8–9 VI** Posiedzenie Prezydium i Zgromadzenia Plenarnego Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich na Uniwersytecie Rzeszowskim.
- 8–12 VI** 26. Międzynarodowa Konferencja i Wystawa Euspen (Europejskie Towarzystwo Inżynierii Precyzyjnej i Nanotechnologii), zorganizowana na Wydziale Mechanicznym PK.
- 9 VI** Wręczenie dyplomów laureatom stypendiów z Własnego Funduszu Stypendialnego PK.
- 9–11 VI** V Małopolskie Warsztaty Inżyniera pod hasłem „Inżynier przyszłości — talenty, wyzwania i oczekiwania”, zorganizowane w Andrychowie przez Małopolską Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa, Małopolską Okręgową Izbę Architektów RP, Małopolski Urząd Wojewódzki oraz Małopolski Wojewódzki Inspektorat Nadzoru Budowlanego. Wykład inauguracyjny pt. „AI — sztuczna inteligencja w procesie budowlanym” wygłosił prof. Andrzej Szarata, rektor PK.
- 10 VI** Międzynarodowy Dzień Elektryka oraz Dzień Informatyka 2026 na Wydziale Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej PK.
- 10–11 VI** XVII Międzynarodowe Sympozjum „Human-Induced Vibrations and Seismic Influence on Structures” („Drgania wywołane przez człowieka i wpływ sejsmiczny na konstrukcje”), zorganizowane na PK przez Katedrę Mechaniki Budowli i Materiałów Wydziału Inżynierii Lądowej PK.
- 11 VI** Udział rektora PK prof. Andrzeja Szaraty w panelu dotyczącym kształcenia podczas Kongresu Inżynierii Lądowej Politechniki Warszawskiej.
- 11–12 VI** IX Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Techniczna „Modelling 2026. Modelowanie podróży i prognozowanie ruchu”, zorganizowana przez Wydział Inżynierii Lądowej, Katedrę Systemów Transportowych i Logistycznych i Fundację PK.
- 12 VI** Uroczysta gala rankingu Oceny Aktywności Gmin Subregionu Sądeckiego za 2025 rok w Nawojowej, podczas której rektor PK prof. Andrzej Szarata został wyróżniony tytułem „Sądecki Diament”.
- Udział akademickiego chóru PK „Cantata” w 15. Krakowskim Międzynarodowym Festiwalu Chóralnym „Cracovia Cantans” — zdobycie Srebrnego Dyplomu w kategorii „muzyka sakralna”.
- 13 VI** Wręczenie nagród Fundacji Nauki Polskiej w Sali Senatorskiej na Wawelu.
- 14 VI** Podpisanie listu intencyjnego w sprawie utworzenia ośrodka badawczego odpowiedzialnego za rozwój i komercjalizację technologii kwantowych w Polsce, przez trzy największe krakowskie uczelnie: Politechnikę Krakowską, Uniwersytet Jagielloński i Akademię Górniczo-Hutniczą oraz spółkę NEWAG.

- 15 VI** Uroczysta Gala rozdania nagród w konkursie Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Komunikacji na najlepsze prace dyplomowe w dziedzinie transportu, w Sali Senackiej PK.

Wykłady ekonomedyczne na PK: dr Artur Asztabski, prezes zarządu, prof. n. med. Andrzej Budzyński, kierownik Oddziału Chirurgii Ogólnej i Onkologicznej oraz dr med. Piotr Maciukiewicz, ordynator Oddziału Urologii, przedstawiciele Szpitala Specjalistycznego im. Ludwika Rydygiera w Krakowie — „O wyższości świąt Bożego Narodzenia nad Świątami Wielkanocnymi, czyli dlaczego laparoscopia jest lepsza od robota”.

Obchody jubileuszu 80-lecia Naczelnej Organizacji Technicznej w Krakowie oraz 120-lecia Domu Technika w Krakowie, z udziałem Politechniki Krakowskiej i jej wybitnych inżynierów oraz KN „Mikrokontroler” z Wydziału Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej PK.

- 18 VI** Koncert jubileuszowy z okazji 35-lecia chóru PK „Cantata” w Klubie 2. Korpusu Polskiego przy ul. Zybkiewicza w Krakowie.

- 19–20 VI** XXV Krajowy Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa w Warszawie z udziałem rektora PK prof. Andrzeja Szarata.

Posiedzenie Kolegium Rektorów Szkół Wyższych Krakowa na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie.

- 23 VI** Wykład inauguracyjny rektora PK prof. Andrzeja Szarata podczas 40. Warsztatów Pracy Projektanta Konstrukcji w Wiśle.

Otwarcie wystawy „r3d — Ogólnopolska Wystawa Sztuki” w Galerii PK „Kotłownia”.

- 24 VI** Wizyta na PK delegacji z Huazhong University of Science and Technology (Chiny).

- 25 VI** Ogłoszenie wyników XXVI edycji konkursu dla studentów Wydziału Architektury PK „ARCHITEKTURA BETONOWA — GRA BRYŁ — DOM W KRAJOBRAZIE MIEJSKIM”, organizowanego przez Katedrę Projektowania Architektonicznego Wydziału Architektury PK oraz Stowarzyszenie Producentów Cementu.

- 26 VI** Uroczystość rozdania dyplomów Studiów Podyplomowych „Program Executive Master of Business Administration (MBA)” w Polsko-Amerykańskiej Szkole Biznesu.

PK liderem konsorcjum dla krakowskiego metra!

Władze Krakowa oraz siedem krakowskich instytucji naukowych podpisały 11 maja w Collegium Maius UJ list intencyjny dotyczący współpracy przy powstawaniu krakowskiego metra. Liderem tak powołanego akademickiego konsorcjum została Politechnika Krakowska. Partnerzy planują podjęcie wspólnych prac badawczo-rozwojowych związanych z projektowaniem, budową, eksploatacją i utrzymaniem podziemnej kolei.

Podpis pod dokumentem złożył rektor PK, prof. Andrzej Szarata, który podkreślił: — *To bezprecedensowe w Polsce przedsięwzięcie pod względem skali zaangażowania uczelni. Metro to nie tylko transport, ale też urbanistyka, geologia, finanse czy nowoczesne technologie. Stąd kluczowe znaczenie ma eksperckie wsparcie krakowskiej nauki. Wśród sygnatariuszy porozumienia, oprócz Politechniki Krakowskiej, są: Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie oraz Instytut Ceramiki i Materiałów Budowlanych — Sieć Badawcza Łukasiewicz.*

Eksperti konsorcjum wesprą miasto w 7 strategicznych obszarach, a kompetencje Politechniki zostaną wykorzystane w dziedzinie transportu; inżynierii lądowej; budownictwa

podziemnego; modelowania układów transportowych oraz zarządzania procesem inwestycyjnym. Prace przy metrze będą mieć także wymiar edukacyjny — będą polem doświadczalnym dla studentów i młodych naukowców PK, którzy mają w przyszłości rozwijać infrastrukturę polskich miast.

Sygnatariusze porozumienia w Collegium Maius UJ
Fot.: Adam Koprowski, Centrum Prasowe UJ

• |MAS|

Pracownicy: profesor Katarzyna Bizon

Jest pracownikiem Katedry Inżynierii Chemicznej i Procesowej na Wydziale Inżynierii i Technologii Chemicznej Politechniki Krakowskiej.

Urodziła się w 1981 r. w Rydułtowach, wychowała w Rybniku, gdzie ukończyła w 2000 r. Liceum Techniczne w Zespole Szkół Ekonomiczno-Usługowych. W latach 2000–2005 studiowała matematykę (specjalność: matematyka stosowana i modelowanie matematyczne) na Wydziale Matematyczno-Fizycznym Politechniki Śląskiej w Gliwicach. W trakcie studiów, w 2004 r. odbyła staż w ramach programu IAESTE w Federalnym Instytucie Badań i Technologii Materiałów (EMPA), w Dübendorfie, w Szwajcarii. Po uzyskaniu w 2005 r. tytułu magistra inżyniera (dyplom wykonała pod opieką prof. dr. hab. inż. Marka Berezowskiego) rozpoczęła pracę naukową we Włoszech, na Wydziale Inżynierii Uniwersytetu Sannio w Benewencie, w zespole prof. Gaetana Continilla. W latach 2006–2008 była stypendystką Programu Marie Curie „Early Stage Research Training” (projekt „INECSE — Integrated Energy Conversion for a Sustainable Environment”) w Instytucie Badań nad Spalaniem CNR (obecnie: Instytut Nauki i Technologii na rzecz Zrównoważonej Energii i Mobilności CNR) w Neapolu, we Włoszech. W 2007 r. odbyła staż na Wydziale Inżynierii Mechanicznej, Morskiej i Materiałowej Uniwersytetu Technicznego w Delft, w Holandii. W latach 2009–2011 kontynuowała pracę naukową w Instytucie Badań nad Spalaniem CNR, jednocześnie będąc wykładowcą na Uniwersytecie Sannio. W latach 2011–2015 pracowała jako asystent naukowy na tej uczelni. Od 2006 r. współpracowała z zespołem badawczym, którym kierowała dr Bianca Vaglieco z Instytutu Silników CNR w Neapolu. Za te badania realizowane we współpracy z IS CNR w 2012 r. została wyróżniona Bernard Lewis Fellowship.

W 2010 r. obroniła na Wydziale Chemicznym Politechniki Śląskiej rozprawę doktorską (w dyscyplinie inżynieria chemiczna) pt. „Spectral reduction of numerical models of combustion processes”. Promotorami doktoratu byli prof. dr hab. inż. Marek Berezowski i prof. Gaetano Continillo. Stopień naukowy doktora habilitowanego nauk inżynieryjno-technicznych w dyscyplinie inżynieria chemiczna uzyskała w 2018 r. na Wydziale Inżynierii Procesowej i Ochrony Środowiska Politechniki Łódzkiej, na podstawie osiągnięcia „Analiza właściwości stacjonarnych i dynamiki autotermicznych struktur fluidyzacyjnych”.

Z Politechniką Krakowską jest związana od 2015 r. Początkowo pracowała w Katedrze Inżynierii Chemicznej i Procesowej jako adiunkt, w 2019 r. została profesorem uczelni. Obecnie jest zatrudniona na stanowisku profesora. Od 2021 r. pełni funkcję kierownika Katedry Inżynierii Chemicznej i Procesowej, a od 2024 r. — prorektora

ds. kształcenia i współpracy z zagranicą Politechniki Krakowskiej. W latach 2021–2026 była przewodniczącą Rady Programowej kierunku inżynieria chemiczna i procesowa. Jej zainteresowania naukowe skupiają się na modelowaniu matematycznym, symulacjach numerycznych i optymalizacji katalitycznych reaktorów wielofunkcyjnych i reaktorów adsorpcyjnych oraz modelowaniu i symulacjach transportu masy w materiałach porowatych. Prowadzi też badania nad zastosowaniem technik eksploracji danych i uczenia maszynowego do formułowania numerycznych modeli zredukowanych, zastępczych i hybrydowych obiektów inżynierii chemicznej.

W dorobku ma — jako autor i współautor — ponad 90 artykułów naukowych, w tym ponad 50 prac opublikowała w czasopismach z bazy JCR, m.in. w „Chemical Engineering Journal”, „Chemical Engineering Research and Design”, „International Journal of Heat and Mass Transfer”, „International Journal of Hydrogen Energy” czy „Combustion and Flame”. Jest współautorką książki naukowej oraz autorką monografii naukowej.

Była dwukrotną laureatką programu LIDER PK (w latach 2018 i 2022). Brała udział w realizacji 6 projektów badawczych, jednym kierowała. Obecnie kieruje projektem „Eksperymentalna i numeryczna analiza transportu masy i ciepła w »szytych na miarę« wypełnieniach stacjonarnych dla procesów realizowanych w układach gaz-ciało stałe”, finansowanym przez Narodowe Centrum Nauki (w ramach konkursu „Sonata Bis 11”). Jest również liderem grupy roboczej WG3 — „Hybrid physics-based data-driven models” w finansowanym w ramach COST Action projekcie „CYPHER — Cyber-Physical systems and digital twins for the decarbonisation of energy-intensive industries” (kierownikiem projektu jest prof. Alessandro Parente z Wolnego Uniwersytetu Brukselskiego, w Belgii).

Od 2015 r. prowadziła na Wydziale Inżynierii i Technologii Chemicznej zajęcia dydaktyczne w języku polskim i angielskim na kierunkach: inżynieria chemiczna i procesowa, chemical and process engineering, technologia chemiczna, innovative chemical technologies, BioRef European Master oraz w ramach programu Erasmus+. Wypromowała 33 inżynierów, 22 magistrów (36 dyplomów zostało obronionych na PK, a 19 na Uniwersytecie Sannio) oraz 3 doktorów (także jako promotor pomocniczy).

Jest członkiem Komitetu Inżynierii Chemicznej i Procesowej PAN, Rady Naukowej Instytutu Inżynierii Chemicznej PAN w Gliwicach, Komisji ds. Kształcenia KRASP, Komisji Akredytacyjnej Uczelni Technicznych oraz Higher Education Advisory Council Poland — Cambridge International Education.

Jest pasjonatką gór, biegania i podróży, podczas których najchętniej odkrywa miejsca nieoczywiste, pozostające poza głównym nurtem turystyki.

Pracownicy: doktor habilitowany

Gabriela Berkowicz-Płatek

Jest adiunktem w Katedrze Chemii Ogólnej i Nieorganicznej na Wydziale Inżynierii i Technologii Chemicznej Politechniki Krakowskiej.

Urodziła się 17 listopada 1985 r. w Krakowie. Jest absolwentką tutejszego XII Liceum Ogólnokształcącego im. Cypriana Kamila Norwida. Z Politechniką Krakowską jest związana od czasu studiów, które ukończyła w 2009 r. (kierunek: technologia chemiczna). Pracę magisterską pt. „Synteza 1-oxyalkilo-4-arylopiperazyn jako ligandów receptorów serotoninowych 5-HT” wykonała pod kierunkiem prof. dr. hab. inż. Piotra Kowalskiego. Stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie technologia chemiczna otrzymała w 2015 r. na Wydziale Inżynierii i Technologii Chemicznej PK, broniąc rozprawy „Synteza 2,6-dimetylofenolu we fluidalnym złożu katalizatora żelazowo-chromowego TZC-3/1” (promotorzy: prof. dr. hab. inż. Witold Żukowski oraz dr hab. inż. Jerzy Baron, prof. PK). Dysertacja została wyróżniona. Badania w ramach doktoratu były finansowane m.in. ze środków projektu realizowanego we współpracy z Instytutem Chemii Przemysłowej w Warszawie oraz z Małopolskiego Funduszu Stypendialnego „Doctus”. W 2026 r., również na PK, uzyskała stopień doktora habilitowanego w zakresie inżynierii chemicznej. Osiągnięciem habilitacyjnym był cykl 11 publikacji poświęconych wykorzystaniu reaktorów fluidyzacyjnych o specjalnie dostosowanych cechach hydrodynamicznych warstwy fluidalnej do organizacji procesów chemicznych, które są ściśle związane z ochroną środowiska oraz prowadzą do efektywnego wykorzystania zasobów.

Specjalizuje się w analizie jakościowej i ilościowej złożonych mieszanek gazowych. Ważną rolę w jej życiu naukowym odgrywa współpraca międzynarodowa. Realizowała staże i wspólne badania naukowe m.in. w Politechnicznej Szkole Rolniczej Manabí im. Manuela Féliksa Lópeza w Ekwadorze (ESPAM MFL), na Katolickim Uniwersytecie Lowańskim (Belgia), Uniwersytecie Karola III w Madrycie (Hiszpania), Uniwersytecie Technicznym w Ostrawie (Czechy), Uniwersytecie w Bartin, Uniwersytecie Atatürk w Erzurum (Turcja) oraz Uniwersytecie w Miszkolcu (Węgry). Wyniki tych badań były publikowane w renomowanych czasopismach naukowych i prezentowane na wielu międzynarodowych konferencjach [uczestniczyła w nich, pełniąc często dodatkowe funkcje, np. przewodniczącej sesji na INTERM 2025 – 12th International Congress on Microscopy & Spectroscopy (Turcja, 2025), 6th International Conference on Biofuels and Bioenergy (Włochy, 2025), 7th International Conference on Biofuels and Bioenergy (Wielka Brytania, 2026); członka komitetu naukowego The 2nd Annual International Congress on Renewable Energy (Wielka Brytania, 2025)].

Jest autorką i współautorką 36 publikacji naukowych (łącznie IF wynosi ponad 137), które ogłaszała m.in. w czasopismach takich, jak: „Applied Energy”, „Energy”, „Journal

of Cleaner Production”, „Combustion and Flame”, „International Journal of Hydrogen Energy” czy „Energy Conversion and Management”. Współpracuje z redakcjami czasopism naukowych: „International Journal of Innovative Research and Scientific Studies” (członek Rady Redakcyjnej), „International Journal of Environmental Chemistry” (redaktor prowadzący) oraz „Energies” (redaktor gościnny). Jest współautorką pięciu patentów krajowych.

Angażuje się w działalność organizacyjną na rzecz wydziału i uczelni. Od 2021 r. pełni funkcję zastępcy kierownika Katedry Chemii Ogólnej i Nieorganicznej PK. Jest członkiem rad programowych kierunków technologia chemiczna, inżynieria chemiczna i procesowa oraz biotechnologia przemysłowa, a także komisji związanych z jakością kształcenia (Wydziałowej Komisji ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia) oraz rozwojem e-learningu (Rektorska Komisja ds. Przyznawania Nagród Rektora za osiągnięcia w zakresie e-learningu).

Jest członkiem interdyscyplinarnej grupy badawczej „Transformacja przemysłowa na rzecz zrównoważonego rozwoju” w ramach zespołu „Technologie i materiały proekologiczne” w Centrum Doskonalenia Badań Naukowych PK; członkiem zespołu Laboratorium Maszyn i Urządzeń Energetycznych Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki PK; a także Interdyscyplinarnego Centrum Gospodarki o Obiegu Zamkniętym PK.

Jako nauczyciel akademicki prowadzi zajęcia dla studentów kierunków: technologia chemiczna, inżynieria chemiczna i procesowa oraz biotechnologia. Prowadzi wykłady, ćwiczenia, laboratoria i laboratoria komputerowe z zakresu chemii ogólnej, chemii nieorganicznej, analizy statystycznej. Za działalność dydaktyczną została wyróżniona przez studentów Wydziału Inżynierii i Technologii Chemicznej PK tytułem „Dydaktyk Roku 2015”. Pełni funkcję opiekuna Koła Naukowego Procesów Fluidyzacyjnych, wspierając studentów w realizacji projektów badawczych i w działalności konferencyjnej. Pod jej opieką studenci wielokrotnie zdobywali nagrody podczas wydziałowych i uczelnianych sesji studenckich kół naukowych.

Za osiągnięcia naukowe była wielokrotnie nagradzana i wyróżniana. Była beneficjentką projektu „Doctus — Małopolski fundusz stypendialny dla doktorantów” w Małopolskim Centrum Przedsiębiorczości (w latach 2012–2015) oraz ministerialnego stypendium dla wybitnych młodych naukowców w dziedzinie inżynierii chemicznej (w latach 2022–2025). Jest laureatką Nagrody Rektora Politechniki Krakowskiej za najwyższą punktowaną publikację interdyscyplinarną oraz Nagrody Dziekana za najwyższą punktowaną publikację naukową.

W czasie wolnym chętnie podróżuje, odkrywając nowe miejsca, lokalne tradycje i kultury. Ostatnio odwiedziła Ekwador, gdzie miała okazję stanąć na równiku — jedną nogą na półkuli północnej, a drugą na południowej.

Pracownicy: doktor habilitowany Izabela Godyń

Jest pracownikiem Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki Politechniki Krakowskiej.

Urodziła się 18 czerwca 1969 r. w Nowej Dębie. Ukończyła Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Tarnobrzegu. Tytuł magistra inżyniera uzyskała w 1994 r. na Wydziale Inżynierii Środowiska Politechniki Krakowskiej, w specjalności hydrologia i gospodarka wodna. Promotorem pracy dyplomowej pt. „Wyznaczanie zmiennej rezerwy przeciwpowodziowej systemu zbiornikowego” był dr inż. Wojciech Indyk. Stopień doktora nauk technicznych otrzymała w 2007 r. na podstawie rozprawy pt. „Metodyka sporządzania analiz ekonomicznych, wykorzystywanych w zarządzaniu zasobami wodnymi” (promotorzy: prof. dr hab. inż. Henryk Słota, dr hab. inż. Wojciech Chmielowski, prof. PK). Stopień doktora habilitowanego nauk inżynierii technicznych w dyscyplinie inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka uzyskała na mocy uchwały Rady Naukowej Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki PK z dnia 20 maja 2026 r. Podstawę nadania stopnia stanowiło osiągnięcie naukowe pt. „Rozwój instrumentów gospodarowania wodami w zakresie: instrumentów ekonomicznych w zarządzaniu zasobami wodnymi oraz narzędzi oceny ryzyka powodziowego”.

Pracę na Politechnice Krakowskiej rozpoczęła na piątym roku studiów jako asystent stażysta w Zakładzie Gospodarki Wodnej, kierowanym przez prof. H. Słotę. Po uzyskaniu dyplomu została zatrudniona na stanowisku pracownika technicznego, a z czasem na stanowisku asystenta naukowo-dydaktycznego, następnie adiunkta.

Jej zainteresowania badawcze koncentrują się na zagadnieniach gospodarki wodnej, ze szczególnym uwzględnieniem ekonomicznych aspektów zarządzania zasobami wodnymi. Obejmują one podstawy i instrumenty polityki wodnej, ocenę ryzyka powodziowego oraz analizę efektywności ekonomicznej inwestycji.

W dorobku ma 78 publikacji naukowych. Są to autorskie lub współautorskie artykuły w czasopismach naukowych, a także monografie, podręczniki akademickie oraz rozdziały w monografiach. Wyniki swoich badań prezentowała podczas 33 krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych.

Posiada wieloletnie doświadczenie związane z pracą w zespołach badawczych i eksperckich. Brała udział w realizacji projektów naukowych, finansowanych m.in. ze środków 7. Programu Ramowego UE, NAWA oraz NCBiR. Pełniła także funkcje wykonawcy i kierownika kilkunastu projektów realizowanych w ramach działalności statutowej oraz badań własnych na Politechnice Krakowskiej. Jest autorką i współautorką około 60 ekspertyz oraz prac badawczo-rozwojowych z zakresu gospodarki wodnej dotyczących m.in. wyceny szkód powodziowych na potrzeby planowania, efektywności ekonomicznej przedsięwzięć z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, analiz kosztów i korzyści planów gospodarki wodnej, a także zrównoważonego gospodarowania wodami opadowymi. Wyniki jej prac oraz publikacje

stanowiły podstawę opracowania krajowych dokumentów planistycznych z zakresu gospodarki wodnej, jest też współautorką metodyki sporządzania map ryzyka powodziowego oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym na obszarach dorzeczy. Aktywnie współpracuje z otoczeniem gospodarczym, w szczególności z wiodącymi firmami konsultingowymi, realizującymi rządowe projekty z zakresu gospodarki wodnej, a także z instytucjami rządowymi i samorządowymi. W zakresie pracy dydaktycznej jest współautorką programów studiów dwóch kierunków — gospodarki przestrzennej oraz inżynierii i gospodarki wodnej. Prowadzi zajęcia z przedmiotów z zakresu: gospodarki wodnej, analiz ekonomicznych i wielokryterialnych, ekonomiki środowiska, ekonomiki odnawialnych źródeł energii, efektywności inwestycji wodnych. Dotychczas wypromowała ponad 70 dyplomantów (inżynierów i magistrów inżynierów), 3 prace zostały nagrodzone przez Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Wodnych i Melioracyjnych NOT.

Jest zaangażowana w działalność organizacyjną na szczeblu Katedry, Wydziału oraz Uczelni. W latach 2016–2020 pełniła funkcję prodziekana Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki PK. W tym czasie współtworzyła pierwszy międzywydziałowy kierunek studiów na Politechnice Krakowskiej — gospodarkę przestrzenną. Była współautorką zreformowanych programów nauczania na studiach I i II stopnia tego kierunku oraz autorką algorytmu rozliczania kosztów kształcenia między wydziałami, funkcjonującego na PK od 2021 r. Była także członkiem: Wydziałowej Komisji ds. Stopni (2013–2016), Rady Międzywydziałowego Kierunku Studiów Gospodarka Przestrzenna (2016–2026), Rady Nadzorującej Centrum Transferu Technologii PK (2016–2020). Od 2016 r. pełni funkcję przewodniczącej Wydziałowej Komisji ds. Gospodarki, Budżetu i Finansów, a także jest członkiem Senackiej Komisji ds. Gospodarki, Budżetu i Finansów.

W latach 2015–2017 była członkiem Krajowej Rady Gospodarki Wodnej, organu opiniodawczo-doradczego Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, a w latach 2018–2019 — Państwowej Rady Gospodarki Wodnej, organu opiniodawczo-doradczego ministra właściwego ds. gospodarki wodnej.

Pełniła również inne istotne funkcje organizacyjne, naukowe i dydaktyczne, m.in. była członkiem Komitetu Gospodarki Wodnej PAN (2010–2014), koordynatorem z ramienia PK interdyscyplinarnej międzynarodowej sieci dydaktyczno-naukowej Nordic Water Network (2016–2021), współkoordynatorem platformy eksperckiej z zakresu gospodarki wodnej WATER LAB OEES, wiceprzewodniczącą Sekcji Ekonomiki Użytkowania i Ochrony Wód Polskiego Stowarzyszenia Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych (od 2014 r.).

Za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną była nagradzana przez rektora Politechniki Krakowskiej, otrzymała Srebrny Medal za Długoletnią Służbę, Honorową i Złotą Odznakę Politechniki Krakowskiej.

Pracownicy: doktorzy

dr Michał Maciukiewicz (M-12)

„Metodyka projektowania produktu konsumenckiego w oparciu o studium przypadku mobilnego urządzenia do tłumaczenia języków obcych”

promotor: dr hab. Marek Liskiewicz, prof. ASP; recenzenci: prof. Marek Adamczewski, prof. Piotr Jędrzejewski, dr hab. Anna Kmita, prof. ASP; 21 I 2026 r. Praca wyróżniona. Doktorat obroniony w Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie.

**Wydział
Mechaniczny**

dr inż. Aleksandra Lisowska-Paluch (M-08)

„Obliczeniowa metoda badania wytrzymałości zderzeniowej wybranych elementów bezpieczeństwa pasywnego pojazdów szynowych”

promotor: dr hab. inż. Maciej Szkoda, prof. PK; recenzenci: prof. dr hab. inż. Andrzej Chudzikiewicz, em. pracownik Uniwersytetu Radomskiego; dr hab. inż. Janusz Ćwiek, prof. PŚl (PŚl), dr hab. inż. Grzegorz Szymański, prof. PP (PP); 18 III 2026 r.

dr inż. Maciej Paluch (M-05)

„Wpływ zastosowania recyrkulacji spalin na parametry robocze silnika z zapłonem iskrowym zasilanego benzyną i wodorem”

promotor: dr hab. inż. Marcin Noga, prof. PK (PK); recenzenci: dr hab. inż. Grzegorz Przybyła, prof. PŚl (PŚl); prof. dr hab. inż. Zbigniew Sroka (PWr); prof. dr hab. inż. Krzysztof Wiśłocki (PP); 18 III 2026 r.

dr inż. Tomasz Talarczyk (M-06)

„System wzajemnej lokalizacji optycznej grupy pływających robotów mobilnych”

promotor: prof. dr hab. inż. Sebastian Skoczypiec (PK); promotor pomocniczy: dr inż. Marcin Malec (PK); recenzenci: prof. dr hab. inż. Mirosław Pajor (Politechnika Morska w Szczecinie); kmdr. por. dr hab. inż. Paweł Piskur (AMW w Gdyni); płk dr hab. inż. Mariusza Zieja, prof. ITWL (ITWL w Warszawie); 18 III 2026 r.

Akredytacja NAWA dla Międzynarodowego Centrum Kształcenia PK

Międzynarodowe Centrum Kształcenia Politechniki Krakowskiej uzyskało akredytację Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej na prowadzenie kursów języka polskiego w latach 2026–2029 — zarówno w zakresie zdalnych kursów języka i kultury polskiej NAWA, jak i kursów przygotowawczych dla zagranicznych studentów. To ważne potwierdzenie jakości politechnicznej oferty edukacyjnej, kompetencji kadry oraz skuteczności działań na rzecz umiędzynarodowienia szkolnictwa wyższego.

Dzięki tej decyzji Politechnika Krakowska znalazła się w grupie 10 uczelni w Polsce uprawnionych do prowadzenia kursów przygotowawczych dla stypendystów NAWA. Wśród akredytowanych uczelni są zaledwie dwie politechniki, przeważają uniwersytety (z Uniwersytetem Jagiellońskim i Uniwersytetem Warszawskim łącznie). Szczególnym wyróżnieniem jest fakt, że MCK PK pozostaje jedynym ośrodkiem w kraju, posiadającym akredytację dla czterech profili studiów: z zakresu nauk ścisłych, przyrodniczych i inżyniersko-

Tomasz Jeleński,
dyrektor MCK
(w środku)
w towarzystwie
Karoliny Zioto-Pużuk,
sekretarz stanu MNIŚW
i Damiana Syjczaka,
wicedyrektora NAWA
Źródło: Uniwersytet
Warszawski

-technicznych; nauk humanistyczno-społecznych; nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz dla profilu artystycznego.

Dyskusja panelowa (od lewej): Katarzyna Dróżdż-Łuszczczyk, Aleksandra Achtelik, Anna Żurek, Tomasz Jeleński, Jan Jerzy Malicki i Mariusz Czech
Źródło: Uniwersytet Warszawski

Uroczyste wręczenie certyfikatów akredytacyjnych odbyło się 24 czerwca w Sali Senackiej Uniwersytetu Warszawskiego i stanowiło jeden z punktów programu, zorganizowanego przez NAWA Dnia Umiejdynarodowienia. Politechnikę Krakowską reprezentował dyrektor Międzynarodowego Centrum Kształcenia dr Tomasz Jeleński, który wziął również udział w dyskusji panelowej na

temat roli uniwersyteckich centrów nauczania języka polskiego jako obcego w procesie umiejdnarodowienia nauki i szkolnictwa wyższego. W rozmowie uczestniczyli: dr hab. Katarzyna Dróżdż-Łuszczczyk, prof. UW — dyrektorka Centrum Języka Polskiego i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców Polonicum, dr hab. Aleksandra Achtelik, prof. UŚ — przewodnicząca Państwowej Komisji ds. Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego, dr hab. Anna Żurek, prof. UW — dyrektorka Szkoły Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców Uniwersytetu Wrocławskiego, Jan Jerzy Malicki — specjalista ds. współpracy naukowej w Departamencie Dyplomacji Kulturalnej i Promocji Polski MSZ i dr Mariusz Czech, dyrektor Biura Programów Języka Polskiego NAWA.

Tego dnia toczyła się także debata na temat relacji między językiem polskim i językiem angielskim w kontekście umiejdnarodowienia. Głos zabrali m.in.: prof. Alojzy Z. Nowak, rektor Uniwersytetu Warszawskiego; dr hab. Katarzyna Kłosińska, prof. UW, przewodnicząca Rady Języka Polskiego, dr hab. Adrianna Seniów, prof. USz, dyrektorka Centrum Badań i Promocji Międzynarodowej Języka Polskiego Uniwersytetu Szczecińskiego, dr Tomasz Makowski, dyrektor Biblioteki Narodowej w Warszawie i dr Katarzyna Kasia, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie, a wystąpienia moderował Damian Syjczak, zastępca dyrektora NAWA. • |R.|

Eksperskie wsparcie PK dla samorządów

Uczestnicy porozumienia (od lewej): Dawid Chrobak; Adam Ciszkowski, prezes ZSP; Andrzej Szarata, rektor PK; Krzysztof Sobczak i Robert Czerniak
Fot.: Jan Zych

Politechnika Krakowska zawarła porozumienie ze Związkiem Samorządów Polskich. Umowa, podpisana 30 kwietnia, pozwoli skorzystać z naukowego wsparcia uczelni 164 gminom i powiatom, zrzeszonym w stowarzyszeniu. Dołączają one do innych samorządów (zwłaszcza Małopolski, Podkarpacia, Śląska, Świętokrzyskiego, Mazowsza, Lubelszczyzny), z którymi już współpracuje Politechnika.

Celem umowy jest wspieranie rozwoju jednostek samorządu terytorialnego potencjałem naukowo-badawczym uczelni i wypracowywanie innowacyjnych rozwiązań, odpowiadających na aktualne wyzwania społeczno-gospodarcze. Porozumienie otwiera drogę do wielowymiarowej współpracy w obszarach badań naukowych, analiz, ekspertyz, działalności dydaktycznej i szkoleniowej w kluczowych z punktu widzenia gmin zagadnieniach, takich jak: inżynieria lądowa i budownictwo ochronne; gospodarka komunalna i ochrona środowiska; architektura i urbanistyka.

Umowę sygnowali prof. Andrzej Szarata, rektor PK oraz Adam Ciszkowski, prezes Związku Samorządów Polskich, burmistrz Halinowa. Poza rektorem, Politechnikę Krakowską reprezentowali: mgr Monika Firlej, pełnomocniczka rektora ds. współpracy z samorządami; prof. dr hab. inż. Agnieszka Generowicz; dr hab. inż. Piotr Woźniczka, prof. PK; dr hab. inż. arch. Michał Krupa, prof. PK oraz dr inż. Michał Kołaczkowski. W delegacji samorządowej, oprócz prezesa Związku, obecni byli: Dawid Chrobak, burmistrz Zakliczyna; Krzysztof Sobczak, wójt gminy Wieniawa oraz Robert Czerniak, dyrektor Biura Związku Samorządów Polskich.

Pełna oferta współpracy z PK dla samorządów na stronie: https://www.pk.edu.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=6100&Itemid=2386&lang=pl • |J.P.|

Z myślą o edukacji

Politechnika Krakowska i Polski Związek Szermierczy zawarły porozumienie

ZDJĘCIA: MICHAŁ
PIEREWICZ

Rektor Politechniki Krakowskiej prof. Andrzej Szarata i prezes honorowy Polskiego Związku Szermierczego Adam Konopka podpisali 23 maja, podczas Święta Politechniki Krakowskiej i towarzyszącego mu, otwartego dla mieszkańców Krakowa pikniku, list intencyjny w sprawie współpracy. Piknik zorganizowano na terenie kampusu uczelni w Czyżynach.

Tam właśnie PK planuje wybudować nowy obiekt, dostosowany do potrzeb własnych, jak i szkolenia sportowego. Ma to być sposób na popularyzację wiedzy i edukację w sferze przedmiotów ścisłych i sportu wśród dzieci, młodzieży i studentów. Rektor PK prof. Andrzej Szarata podkreślał w trakcie wydarzenia: — *To wyjątkowy moment dla naszej uczelni. Łączymy potencjał naukowy, infrastrukturalny i organizacyjny Politechniki Krakowskiej z wiedzą i osiągnięciami Polskiego Związku Szermierczego, by stworzyć w Krakowie ośrodek szkoleniowy, jakiego nie ma w Polsce. Młodzi szermierze będą mogli w nim łączyć pasję do sportu z edukacją. To inwestycja w przyszłość polskiego sportu i nowe możliwości dla utalentowanej młodzieży, także naszych studentów. Politechnika Krakowska mocno stawia na sport, od lat pozostaje też blisko szermierki. Naszym absolwentem był wielokrotny medalista mistrzostw świata i igrzysk olimpijskich architekt Wojciech Zabłocki. W Paryżu brązowy medal olimpijski z polską drużyną szpadzistów wywalczyła Renata Knapik-Miazga, absolwentka naszego Wydziału Mechanicznego. Współpraca, którą dziś inicjujemy, to szansa na kolejne tak spektakularne sukcesy polskiego sportu przy akademickim wsparciu.*

Inicjatywę przypieczętował pojedynek, który goście pikniku mogli podziwiać z bliska. Pokazową walkę stoczyli była mistrzyni świata w szpadzie kobiet Danuta Dmowska-Andrzejuk oraz Mateusz Stella-Sawicki, absolwent PK, prawnuk prof. Izzydora Stella-Sawickiego, założyciela Politechniki Krakowskiej. Zaprezentowali swe umiejętności także młodzi adepci szermierki z Towarzystwa Sportowego Wisła

List intencyjny podpisują rektor Politechniki Krakowskiej prof. Andrzej Szarata (z lewej) i prezes honorowy Polskiego Związku Szermierczego Adam Konopka

Kraków, Krakowskiego Klubu Szermierczego oraz Klubu Szermierczego Szpada Wadowice. Opiekunem młodzieży był m.in. trener Bartłomiej Język, współtwórca medalowych sukcesów polskich reprezentacji kobiecych na mistrzostwach świata i igrzyskach olimpijskich, obecnie odpowiedzialny w PZS za koordynację rozwoju dzieci i młodzieży. Planowana hala o powierzchni ponad 7 tys. metrów kw. (kubatura ok. 52 tys. metrów sześć.), z trybunami dla około 300 widzów, będzie służyć też innym dyscyplinom sportu — koszykówce, piłce ręcznej, siatkówce, badmintonowi, futsalowi. Obiekt będzie miał też siłownię i salę fitness oraz korty do padla. Trenować będą tu mogli nie tylko profesjonalni sportowcy, studenci PK (lekcje szermierki w ramach zajęć z wychowania fizycznego ruszą od nowego roku akademickiego), ale też mieszkańcy Krakowa. — *Wraz z innymi obiektami sportowymi Politechniki w Czyżynach i nowym Klubem Studenckim „Kwadrat 2.0”, w którym planujemy m.in. strzelnicę, stworzy w tej części Krakowa nowoczesną przestrzeń do aktywnego spędzania czasu* — dodaje Andrzej Szarata.

Patronat uczelni powinien sprzyjać szerokim możliwościom łączenia kariery sportowej z edukacją, a finałowym etapem mogą być także studia techniczne na PK. ▪ |MAS, J.P.]

Pojedynek Danuty Dmowskiej-Andrzejuk i Mateusza Stella-Sawickiego wzbudził duże zainteresowanie gości pikniku

KRZYSZTOF
PSZCZÓŁKA

ZDJĘCIA: JAN ZYCH

Klub Uczelniany AZS Politechniki Krakowskiej świętował 75-lecie

W imieniu Zarządu
Głównego AZS Dariusz
Piekut przekazuje
gratulacje Krzysztofowi
Pszczółce, prezesowi
KU AZS PK

Przemawia prezes AZS
Kraków Michał Spieszny

Jubileusz 75-lecia Klubu Uczelnianego AZS Politechniki Krakowskiej zgromadził 3 czerwca tych, którzy przez dekady budowali historię sportu akademickiego na naszej uczelni — od byłych prezesów, trenerów i zawodników, po obecnych działaczy, przedstawicieli władz uczelni oraz środowiska Akademickiego Związku Sportowego.

Uroczystość, zamiast w plenerze, odbyła się we wnętrzach „Akacjowego Dworu”, który na jeden wieczór stał się miejscem spotkania kilku pokoleń ludzi związanych z AZS Politechniki Krakowskiej. Wśród zaproszonych gości znaleźli się m.in. byli prezesi Klubu Uczelnianego AZS Politechniki Krakowskiej z lat 70., 80., 90. oraz z początku XXI wieku, a także przedstawiciele władz uczelni i środowiska sportowego. Swoją obecnością zaszczytili nas: sekretarz generalny AZS Dariusz Piekut, prezes AZS Kraków prof. Michał Spieszny, zastępca dyrektora Wydziału Sportu Urzędu Miasta Krakowa Daniel Bukalski, rektor Politechniki Krakowskiej prof. Andrzej Szarata, prorektor ds. studenckich dr inż. Marek Bauer, kanclerz Politechniki Krakowskiej Agnieszka Kostecka-Stec, pracownicy Centrum Sportu i Rekreacji PK na czele z dyrektorem Jarosławem Dudkiem, a także trenerzy, zawodnicy, sponsorzy, partnerzy i przyjaciele Klubu.

Centralnym punktem programu była premiera dwóch filmów przygotowanych specjalnie na jubileusz. Pierwszy z nich stanowił swoistą podróż przez 75 lat historii AZS Politechniki Krakowskiej — od pierwszych lat działalności, przez rozwój kolejnych sekcji sportowych, aż po współczesność. Drugi materiał poświęcony został ostatniej dekadzie funkcjonowania Klubu i pokazywał rozwój sportowy, organizacyjny oraz promocyjny

Prezesi KU AZS PK
minionych kadencji
(od lewej): Ryszard
Florek, Mirosław
Boryczko, Jacek
Strugałło, Paweł Kukła,
Jacek Pękala, Marek
Szlachta, Tomasz
Buczek, Dariusz Pyko
i prezes obecnej
kadencji Krzysztof
Pszczółka

AZS PK od czasu poprzedniej jubileuszowej gali, która odbyła się w 2015 r., w ramach świętowania 70 lat sportu na Politechnice Krakowskiej.

Podczas wydarzenia uhonorowano osoby, które swoją działalnością przyczyniły się do rozwoju sportu akademickiego. Brązowe Odznaki AZS otrzymali: Paweł Ulman, Michał Mucha, Kacper Pałka, Jan Kazak i Marlena Kubala-Matwiejczyk. Srebrne Odznaki AZS zostały zaś wręczone: Iwonie Ziębie, Agnieszce Słupskiej, Marcie Jawor, Małgorzacie Kardas, Arkadiuszowi Jodłowskiemu. Złotą Odznaką AZS otrzymała Aldona Patycka.

W trakcie gali okolicznościowe podziękowania złożono również osobom szczególnie zasłużonym dla rozwoju sportu akademickiego na Politechnice Krakowskiej. Wyróżnieni zostali m.in. dyrektorzy Centrum Sportu i Rekreacji PK, których wieloletnia współpraca z AZS przyczyniła się do rozwoju sportu na uczelni. Szczególne wyróżnienie otrzymali także Aleksandra i Gabriel Półtorakowie (Półtorak Multimedia), którzy przez lata współtworzyli wizerunek Klubu Uczelnianego AZS Politechniki Krakowskiej. Dzięki ich zaangażowaniu powstały setki zdjęć, materiałów filmowych i projektów promocyjnych, dokumentujących działalność Klubu oraz sukcesy jego zawodników. Ich praca pozwoliła zachować wiele wyjątkowych wspomnień i stworzyć nowoczesny obraz AZS PK, znany dziś w całym środowisku akademickim.

Jubileusz 75-lecia AZS Politechniki Krakowskiej był nie tylko okazją do wspomnień i podsumowań, ale także do spojrzenia w przyszłość. Przez 75 lat Klub tworzyły tysiące studentów, trenerów, działaczy i przyjaciół sportu akademickiego. Dzisiejszy AZS Politechniki Krakowskiej jest organizacją nowoczesną, aktywną i ambitną, ale jednocześnie wierną wartościom, które towarzyszyły jej od samego początku.

Uroczystość prowadzili: dyrektor ds. sportu wyczynowego AZS Łódź Aleksandra Leszczyńska oraz dziennikarz WP SportoweFakty Krzysztof Sędzicki, którzy przeprowadzili uczestników przez historię i współczesność AZS Politechniki Krakowskiej. Wyjątkowego charakteru wydarzeniu nadał również akompaniament harfy w wykonaniu Justyny Sasnał.

Honorowy patronat nad obchodami jubileuszu sprawowali: wojewoda małopolski Jan Krzysztof Klęczar, marszałek województwa małopolskiego Łukasz Smółka, prezydent miasta Krakowa, rektor Politechniki Krakowskiej prof. Andrzej Szarata i prezes Zarządu Głównego AZS prof. Alojzy Nowak. Patronatem promocyjnym objął wydarzenie Zarząd Infrastruktury Sportowej w Krakowie, a medialnym: TVP 3 Kraków, Radio Kraków, Kraków.pl. Sponsorem głównym była spółka FAKRO.

Mgr Krzysztof Pszczółka jest prezesem KU AZS PK, pracuje w Biurze Kanclerza PK.

Uhonorowani Brązową Odznaką AZS (od lewej): Kacper Pałka, Michał Mucha i Paweł Ulman

Małgorzata Kardas (była dyrektor CSiR), Marta Wdowiuk (była koszykarka AZS Politechnika Korona Kraków) i Aldona Patycka (CSiR)

Aleksandra i Gabriel Półtorakowie odebrali podziękowania od prezesa KU AZS PK Krzysztofa Pszczółki

Wyróżniono również rektorów PK (od lewej): Andrzeja Szarotę, Kazimierza Furtaka i Jana Kaziora

Politechniczny konkurs o Tadeuszu Kościuszcze cieszy się niegasnącym zainteresowaniem

Maciej Kania (z prawej)
— laureat pierwszego
miejsca w konkursie
i jego nauczyciel
Grzegorz Toboła
Fot.: Joanna
Skowrońska

Finałowa rozgrywka
czyła się w Pawilonie
Konferencyjno-
Wystawowym PK
„Kotłownia”
Fot.: Jan Zych

Tadeusz Kościuszko patronuje Politechnice Krakowskiej od 50 lat. Wśród działań, które uczelnia podejmuje, by upamiętnić postać i dokonania Naczelnika insurekcji z 1794 r., ważne miejsce zajmuje konkurs dla uczniów szkół ponadpodstawowych i studentów „Tadeusz Kościuszko — Inżynier i Żołnierz”. W tym roku odbyła się już XIV edycja tego przedsięwzięcia. Cieszyła się rekordową liczbą zgłoszeń.

Do konkursu zarejestrowało się aż 515 osób. I etap, a więc test wiedzy *on-line*, przeprowadzono 17 kwietnia — uczestnicy odpowiadali na 30 pytań zamkniętych.

Zdalne zmagania pozwoliły wyłonić 12 finalistów, którzy 15 maja wzięli udział w II etapie, rozegranym tradycyjnie w Pawilonie Konferencyjno-Wystawowym „Kotłownia”. Wielki finał został podzielony na trzy rundy, a każda z rund na 4 serie pytań — wszystkie zadawane przez prowadzącego. Liczyła się jedynie pierwsza odpowiedź udzielona przez zawodnika.

Zgodnie z regulaminem konkursu, sześcioro finalistów z największą liczbą punktów, uzyskaną na koniec I rundy, mogło przejść do rundy II. Nowością tej edycji były pisemne dogrywki, które przewidziano po I i II rundzie w przypadku, gdy liczba uczestników z takim samym wynikiem punktów przekroczy liczbę miejsc dostępnych w kolejnych częściach zmagania. Z opcji dogrywki skorzystano już po I rundzie, przeprowadzając ją dla trzech zawodniczek. Jednak — w obliczu braku rozstrzygnięcia — o przejściu jednej z pań do II rundy zdecydował czas udzielenia odpowiedzi na pytania w I etapie konkursu.

Dogrywka została rozegrana również po II rundzie. Wtedy o wejście do tej ostatniej walczyli dwaj panowie. W rundzie III zmierzyli się ze sobą Małgorzata Błasiak, studentka Uniwersytetu Warszawskiego, Mikołaj Migala, uczeń V Liceum Ogólnokształcącego im. Augusta Witkowskiego w Krakowie oraz Maciej Kania z VII Liceum Ogólnokształcącego im. Zofii Nałkowskiej w Krakowie. Uczeń III klasy VII LO okazał się najlepszy i wygrał XIV edycję konkursu „Tadeusz Kościuszko — Inżynier i Żołnierz”. — *To było moje trzecie podejście do konkursu o Tadeuszu Kościuszcze. W I klasie liceum dowiedziałem się od jednego z nauczycieli, z którym akurat mieliśmy zastępstwo na historii, że jest taki konkurs. Za pierwszym razem zabrakło niewiele, żeby dostać się do finału, za drugim trochę więcej. A dziś się udało — do trzech razy sztuka* — mówił Maciej Kania tuż po zakończeniu finału. Zwycięzca zdobył 3 tys. złotych, 100 dodatkowych punktów w postępowaniu rekrutacyjnym na wszystkie kierunki studiów I stopnia na Politechnice Krakowskiej, a także nagrody książkowe i gadzety PK. Zwycięzca XIV edycji planuje studia związane z budownictwem lub inżynierią materiałową.

Miejsce II w konkursie zajęła Małgorzata Błasiak, tym samym zdobywając 2 tys. złotych oraz nagrodę książkową i gadzety. Na III miejscu uplasował się Mikołaj Migala — wygrał 1 tys. złotych i 80 dodatkowych punktów w rekrutacji na PK. Wszyscy uczestnicy finału otrzymali nagrody książkowe i upominki, zaś uczniowie — dodatkowe punkty (60 dla trzeciego ucznia i po 50 dla pozostałych).

• |B.K.|

Konferencja MPM'2026

Jak nowoczesne materiały polimerowe przyczyniają się do ochrony środowiska

W dniach 20–22 maja odbyło się na Politechnice Krakowskiej naukowe seminarium: 9th International Seminar on Modern Polymeric Materials for Environmental Applications (MPM'2026) wraz z sesją specjalną pt. „Plastics in the Circular Economy”. Organizatorem byli pracownicy Katedry Chemii i Technologii Polimerów Wydziału Inżynierii i Technologii Chemicznej PK.

Tematyka konferencji związana jest z otrzymywaniem, charakteryzowaniem właściwości i zastosowaniem nowoczesnych materiałów polimerowych w ochronie środowiska. Obejmuje m.in. zagadnienia dotyczące polimerów otrzymywanych z surowców odnawialnych oraz uzyskanych w procesie recyklingu chemicznego, bio- i nanokompozytów polimerowych, materiałów o obniżonej palności, układów dedykowanych do zastosowań biomedycznych oraz w energetyce. Uczestnicy konferencji mieli okazję zapoznać się z najnowszymi trendami w projektowaniu i wytwarzaniu zaawansowanych materiałów polimerowych, w tym nowej klasy związków, tzw. witrymerów, które dzięki obecności dynamicznych wiązań kowalencyjnych łączą właściwości usieciowanych tworzyw termoutwardzalnych z cechami termoplastów, w tym z możliwością ich ponownego przetwarzania i recyklingu, zgodnie z ideą gospodarki o obiegu zamkniętym. Wyniki badań przedstawione podczas konferencji wskazują na duże zainteresowanie środowiska naukowego pracami nad nowymi materiałami i technologiami, czystszy i bardziej przyjazny dla środowiska naturalnego. Są to rozwiązania o dużym potencjale aplikacyjnym.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonali dr inż. Marek Bauer, prorektor ds. studenckich Politechniki Krakowskiej i dr hab. inż. Piotr Michorczyk, prof. PK, dziekan Wydziału Inżynierii i Technologii Chemicznej PK.

Podczas konferencji wykłady „na zaproszenie” przedstawili:

- prof. Georgios Chr. Psarras (Uniwersytet Patraski) — „Electrical Performance of Polymers and Polymer-based Micro/Nano-composites”;
- prof. Michele Modesti et al. (Uniwersytet Padewski) — „Chemical Recycling of Viscoelastic Polyurethane Foams via an Acidolysis-based Process”;
- dr Guillem Seychal et al. (Uniwersytet Kraju Basków — POLYMAT) — „Achieving Sustainable and Industrially Relevant Polymer Dynamic Networks for Advanced Materials through Simple Synergistic Strategies: Towards a Circular Economy of Composite Materials?”;
- dr hab. inż. Maria Kurańska, prof. PK et al. (Politechnika Krakowska) — „Shaping the Future of Polyurethane Thermal Insulation Materials in a Circular Economy”;
- prof. Angéla Jedlovsky-Hajdú et al. (Uniwersytet Semmelweisa w Budapeszcie) — „Composite Meshes for Biomedical Applications”;
- dr hab. inż. Izabela Czekał, prof. PK (Politechnika Krakowska) — „Smart Modeling of Lignocellulosic Biomass: Vibrational Signatures as a Key to Environmental Polymer Innovation”;
- dr Suman Thakur et al. (Instytut Nauki i Technologii Polimerów (ICTP-CSIC) — „Non-Isocyanate Polyurethanes and Vitrimers: Sustainable Pathways to Advanced Polymer Networks”.

Uczestnicy konferencji przedstawili 27 wystąpień ustnych, a w czasie sesji posterowej zaprezentowano 41 prac. Cztery z nich wyróżniono w trakcie konkursu na najlepszy plakat konferencji. Laureatami zostali:

- Julia Habaj et al. — „Sustainability Assessment of Bio-Based Cast Polyurethanes Using Life Cycle Analysis”;

Uczestnicy konferencji
MPM'26
Fot.: Jan Zych

- Aleksandra Put et al. — „Polyurethane Biofoams Modified with Fruit Seed Oil Biopolyols”;
- Bolesław Szadkowski et al. — „Multifunctional Bio-Based Hybrid Pigments for pH-Sensitive Biodegradable Packaging Composites”;
- Sara Wordingham et al. — „Thermal Studies on Pluripotent Networks”.

W konferencji uczestniczyło prawie 100 osób. Wśród uczestników było wielu młodych badaczy i doktorantów zainteresowanych tematyką polimerową w ochronie środowiska i w gospodarce o obiegu zamkniętym. Uczestnicy konferencji mieli możliwość opublikowania wyników swych badań

w dziewiątym tomie serii „Modern Polymeric Materials for Environmental Applications” (ISBN 978-83-966714-1-7).

Uczestnicy konferencji MPM'2026 wyrażali pozytywne opinie na temat jej przebiegu i organizacji oraz otoczenia „magicznego” Krakowa, co stanowi dla organizatorów zachętę do przygotowania jubileuszowej, dziesiątej edycji seminarium, zaplanowanej na 2029 r.

Prof. dr hab. inż. Krzysztof Pielichowski jest kierownikiem Katedry Chemii i Technologii Polimerów oraz przewodniczącym komitetu organizacyjnego Konferencji MPM'2026.

KAMILA STAŃCZYK

Przedstawiciele firmy ENPROM z wizytą w Laboratorium Inżynierii Wiatrowej PK

Uczestnicy spotkania w tunelu aerodynamicznym Laboratorium Inżynierii Wiatrowej PK
Fot.: Ze zbiorów INTECH PK

Politechnika Krakowska gościła 13 maja 17-osobowy zespół przedstawicieli firmy ENPROM, na czele z prezesem Mariuszem Targowskim. Spotkanie, zorganizowane przy wsparciu brokerów innowacji z INTECH PK, miało merytoryczny charakter, po stronie PK wzięli w nim udział eksperci Wydziału Inżynierii Lądowej.

Gości przywitali prof. Andrzej Flaga oraz prezes zarządu INTECH PK mgr Izabela Paluch, która podkreśliła wagę wydarzenia: — *Mamy już solidny fundament w postaci podpisanej umowy, natomiast dziś przechodzimy do najważniejszego*

etapu: budowania wspólnych projektów, identyfikowania realnych potrzeb i szukania obszarów, w których kompetencje Politechniki Krakowskiej mogą wspierać rozwój i innowacyjność ENPROM-u. Prof. Andrzej Flaga zaznaczył: — *Laboratorium Inżynierii Wiatrowej (LIW) to najlepsze miejsce, aby rozmawiać o współpracy między nauką a biznesem. Nie w sposób teoretyczny, ale bardzo praktyczny i konkretny.*

Kluczowym punktem wizyty było zwiedzanie LIW pod przewodnictwem dr. inż. arch. Łukasza Flagi. Goście mieli okazję poznać unikalną w skali światowej infrastrukturę tuneli aerodynamicznych, służących m.in. do badań nad aerodynamiką budowli, przewietrzaniem miast czy energetyką wiatrową. Obiekt pozwala na symulowanie dowolnych warunków pogodowych — od deszczu po zamiecie śnieżne — co czyni go jednym z najnowocześniejszych centrów badawczych w Europie.

Wizyta zwieńczona została moderowanymi rozmowami w interdyscyplinarnych zespołach, w których poza pracownikami naukowymi WIL uczestniczyli przedstawiciele z WM i WIŚiE. Obie strony dostrzegły ogromny potencjał dalszych, wspólnych projektów badawczo-rozwojowych, testowania innowacyjnych rozwiązań w warunkach rzeczywistych oraz wdrażania wyników naukowej pracy wprost do praktyki inżynierskiej ENPROM-u, szczególnie w kontekście wyzwań transformacji energetycznej.

Kamila Stańczyk jest brokerką innowacji i młodszą specjalistką ds. transferu technologii w INTECH PK.

Fundusze Europejskie
dla Nowoczesnej Gospodarki

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

SCIENCE4BUSINESS
NAUKA DLA BIZNESU

Zrealizowano w ramach Zadania nr 1 „Inkubator Rozwoju” projektu niekonkurencyjnego pn. „Science4Business — Nauka dla Biznesu”, Programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021–2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Działanie FENG.02.05

Niezwykłe projekty studentów docenione

Zakończyła się Uczelniana Sesja Kół Naukowych

Na Politechnice Krakowskiej 28 maja był okazją do świętowania studenckiej kreatywności naukowej. Tego dnia poznaliśmy wyniki rywalizacji kół naukowych ze wszystkich wydziałów uczelni, a studenci zaprezentowali swoje naukowe dokonania. Tegoroczna edycja USKN miała nieco inną niż do tej pory formułę.

Tradycyjnie na dziedzińcu kampusu przy ulicy Warszawskiej odbyła się plenerowa sesja, podczas której finaliści sesji wydziałowych, przeprowadzanych od 7 do 15 maja br., a także doktoranci Szkoły Doktorskiej Politechniki Krakowskiej zaprezentowali swoje projekty. Do USKN zakwalifikowało się 57 najlepszych inicjatyw studenckich o charakterze badawczym oraz dydaktycznym: 7 z Wydziału Architektury, po 6 z Wydziału Informatyki i Matematyki oraz Wydziału Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej, 8 z Wydziału Inżynierii Lądowej, po 5 z Wydziału Inżynierii Materiałowej i Fizyki oraz z Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki, aż 13 z Wydziału Inżynierii i Technologii Chemicznej i 7 z Wydziału Mechanicznego. Do tego należy dodać jeszcze 13 posterów doktorantów. W sumie daje to aż 70 studenckich rozwiązań.

Właśnie podczas takich wydarzeń jak Sesje Kół Naukowych widzimy, że nasi młodzi inżynierowie nie tylko potrafią odpowiedzieć na wyzwania współczesnego świata, ale przede wszystkim sami stawiają nowe pytania.

Z plakatami, a także z ich twórcami, którzy w bezpośredniej rozmowie wyjaśniali niekiedy bardzo specjalistyczne aspekty swoich rozwiązań, zapoznali się pełnomocnicy dziekanów poszczególnych wydziałów ds. kół naukowych. W skład tego gremium, stanowiącego jury Uczelnianej Sesji Kół Naukowych, weszli: dr inż. arch. Farid Nassery (WA) — przewodniczący, dr Elżbieta Gajeczka-Mirek (WIiM), dr inż. Zbigniew Pilch (WIEiK), dr inż. Patrycja Karcińska (WIL), dr inż. Paweł Karbowniczek (WIMiF), dr inż. Jarosław

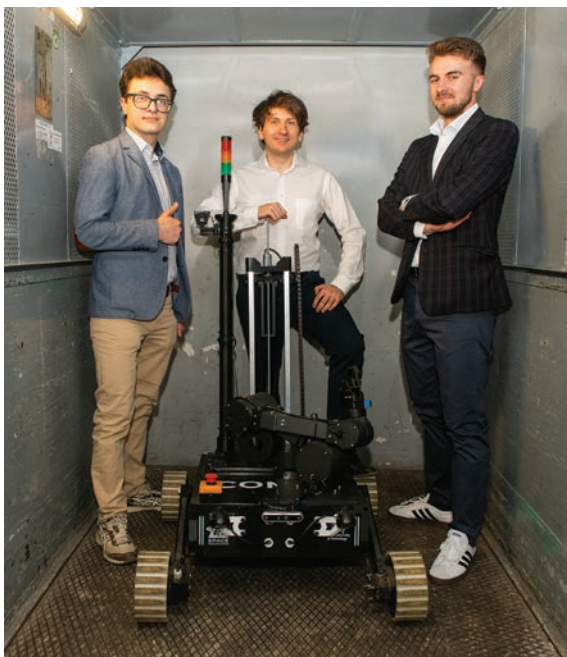

Podczas Naukowej Sesji Mistrzów wystąpił gościnnie doktorant Michał Kucala

Müller, prof. PK (WIŚiE), dr inż. Magdalena Malinowska (WIiTCh) oraz dr inż. Anna Boratyńska-Sala (WM). Zadaniem pełnomocników była ocena prac — przyznanie punktów w skali od 1 do 10 (10 to najwyższa ocena). Maksymalna łączna liczba punktów możliwa do przyznania każdemu plakatowi wynosiła 70. Co ważne, pełnomocnicy dziekanów nie mogli oceniać prac pochodzących z wydziałów, które sami reprezentują.

Finałowa gala

Wyniki Uczelnianej Sesji Kół Naukowych ujawniono — inaczej niż w poprzednich latach — dopiero wieczorem, w czasie uroczystej gali, zorganizowanej wspólnie przez Dział Spraw Studenckich i FutureLab w Klubie „Kwadrat” przy ulicy Skarżyńskiego.

Nad projektem ramienia robota do łazika marsjańskiego pracują studenci (od lewej): Kamil Kaczmarz, Krzysztof Periy i Mateusz Rażny

Jury USKN 2026 najwyżej oceniło plakat Radosława Koniarskiego, studenta Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki oraz członka Studenckiego Koła Naukowego Inżynierii Środowiska „Piątak”. Opiekunem tego projektu jest dr hab. inż. Bernard Twaróg, prof. PK. Zwycięski poster pt. „Koncepcja zintegrowanej ochrony przeciwpowodziowej osiedla Prądnik Czerwony w Krakowie z wykorzystaniem kanału ulgi i suchego zbiornika przeciwpowodziowego” stanowi odpowiedź na lokalne podtopienia, związane z wezbrzeniami potoku Sudół Dominikański.

Drugie miejsce przyznano projektowi pt. „Rozumiemy się bez słów — aplikacja dla osób słabostyszających”, który opracowali studenci Wydziału Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej: Oleksii Izvarin, Illia Kostruba oraz Dmytro Burkovskiy (KN Mikrokontroler; opiekun projektu: dr inż. Karol Suchenia). Celem zespołu było opracowanie systemu umożliwiającego rozpoznawanie gestów języka migowego w czasie rzeczywistym.

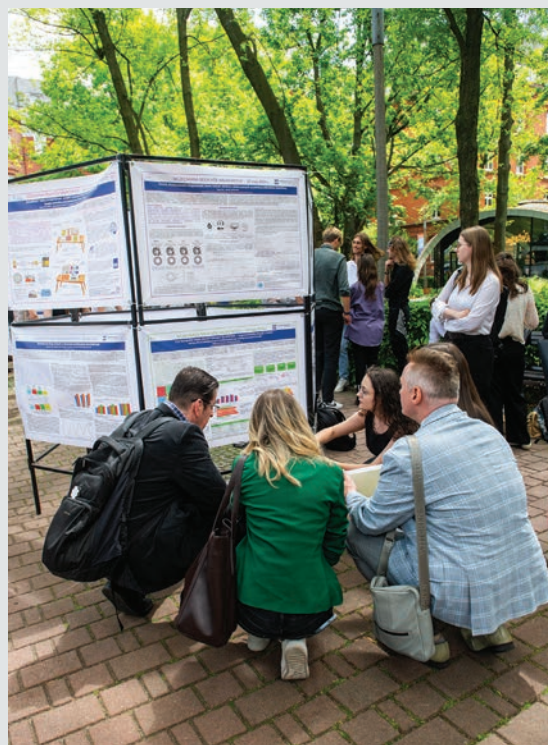
Trzecie miejsce wywalczyła Maria Ulicka z Wydziału Architektury, należąca do Koła Naukowego Historii Architektury Polskiej (opiekunowie projektu: dr inż. arch. Elżbieta Waszczyszyn, prof. PK oraz dr inż. arch. Joanna Białkiewicz). Jej praca badawcza pt. „*Monasteria futurorum continuatio* — stan zachowania zabytkowych zespołów architektury klasztornej. Województwo małopolskie” stanowi kontynuację pierwszego etapu badań rozpoczętych w marcu 2025 r. Studentka analizuje stan zachowania pierwotnej funkcji oraz tkanki architektonicznej zabytkowych zespołów klasztornych.

Wśród uczestników Szkoły Doktorskiej PK pierwsze miejsce w ramach USKN 2026 wywalczył Radosław Ptaszek. Doktorant rozwija swoją działalność w Kole Naukowym el-RAPPRO na Wydziale Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej. Przy wsparciu dr. hab. inż. Piotra Małki, prof. PK oraz dr. inż. Zbigniewa Pilcha realizuje projekt pt. „Predykcja intencji ruchu kończyny dolnej w czasie rzeczywistym na podstawie fuzji sygnałów EMG oraz danych z sensorów pomiarowych ruchu w celu zwiększenia płynności sterowania systemem rehabilitacyjnego stawu kolanowego”. Proponowane rozwiązanie łączy odczyty danych biologicznych i kinematycznych w celu lepszego dopasowania wspomaganie do intencji pacjenta.

Jury przyznało drugie miejsce *ex aequo* dwóm rozwiązaniom doktorantów. Autorem pierwszego z nich jest Tomasz Jaróg z Koła Naukowego Krajobrazy „Landscapes”, działającego na Wydziale Architektury. Przygotował on projekt pt. „Między rzeką a miastem — potencjał wybranych dolin rzecznych w kształtowaniu odporności klimatycznej Krakowa” (opiekunowie: dr hab. inż. arch. Katarzyna Hodor, prof. PK oraz

mgr inż. Katarzyna Fabijanowska). Celem opracowania jest analiza wpływu przekształceń przestrzennych i środowiskowych na zdolność dolin rzecznych do wspierania odporności klimatycznej miasta. Na drugim miejscu na podium znaleźli się także Jakub Dec i Michał Dolina z SKN Grafiki Komputerowej „Visgraph” (Wydział Informatyki i Matematyki), autorzy projektu „VisTune — Automatyzacja strojenia piszczałek organowych oparta na estymacji siły i kierunku odstrojenia sygnałów akustycznych”. Rozwiązanie przeznaczone jest dla wymagających częstego strojenia instrumentów, w których proces regulacji bywa niezwykle czasochłonny oraz utrudniony przez ograniczony dostęp do części piszczałek.

Laureaci Uczelnianej Sesji Kół Naukowych zostali nagrodzeni „Bonami na rozwój”. Mogą one zostać wykorzystane w całości lub w częściach (nie później niż w ciągu roku od dnia ogłoszenia wyników USKN 2026) w formie zwrotu kosztów za wyjazdy na konferencje, seminaria, wycieczki lub konkursy o charakterze naukowo-technicznym, a także na udział w szkoleniach czy zakup literatury, licencji, oprogramowania oraz sprzętu komputerowego. Plakaty studentów studiów I i II stopnia uznane za najlepsze podczas etapu finałowego otrzymały nagrody w wysokości: pierwsze miejsce — bon o wartości 2000 złotych; drugie miejsce — 1500 złotych; trzecie miejsce — 1200 złotych; miejsca czwarte — szóste — 900 złotych; miejsca siódme — dziesiąte — 600 złotych. Dla najlepszych plakatów doktorantów przyznano bony o wartości: za pierwsze miejsce — 1500 złotych; za drugie miejsce — 1200 złotych; za trzecie miejsce — 900 złotych.

Dr inż. Marek Bauer, prorektor ds. studenckich Politechniki Krakowskiej, podczas gali wręczenia nagród podkreślił znaczenie motywacji uczestników sesji: — *Kreatywność i odwaga w poszukiwaniu nowatorskich rozwiązań to cechy, które w studentach Politechniki Krakowskiej cenię najbardziej. To właśnie podczas takich wydarzeń jak Sesje Kół Naukowych widzimy, że nasi młodzi inżynierowie nie tylko potrafią odpowiedzieć na wyzwania współczesnego świata, ale przede wszystkim sami stawiają nowe pytania. Ich energia i zaangażowanie są najlepszym dowodem na to, że przyszłość polskiej techniki stoi na solidnych fundamentach.*

Dr inż. arch. Farid Nassery, przewodniczący Rady Pełnomocników Dziekanów ds. Kół Naukowych, podsumował: — *Wybór prac był ogromnie trudny. Prezentowały one bardzo wysoki poziom i w mojej ocenie będą budulcem naukowej przyszłości. Widzimy to jako promotorzy i opiekunowie kół naukowych i — mam nadzieję — wkrótce także jako koledzy po fachu. Uwypuklił także znaczenie ogromnego wsparcia udzielanego inicjatywom studenckim: — Nie byłoby nas tutaj, gdyby nie zaangażowanie dziekanów, kierowników katedr oraz pracowników administracji uczelnianej, w szczególności Działu Spraw Studenckich, studenckiego laboratorium innowacji FutureLab oraz Samorządu Studenckiego PK. Wszystkim chciałbym bardzo podziękować za pomoc i wsparcie w realizacji zarówno Uczelnianej Sesji Kół Naukowych, Naukowej Sesji Mistrzów, jak i za opiekę nad wszystkimi zaprezentowanymi projektami — dodał.*

— *W naszych kołach naukowych działa ponad 1000 osób, które latami poświęcają swój wolny czas na pracę laboratoryjną i warsztatową. To ogromna inwestycja w przyszłość, która zwróci się uczelni, Polsce, a przede wszystkim samej młodzieży —* mówiła podczas gali mgr Monika Firlej, dyrektorka studenckiego laboratorium innowacji FutureLab PK.

Naukowa Sesja Mistrzów

Uczestnicy gali, m.in. członkowie Uczelnianej Rady Kół Naukowych, której przewodniczy prorektor ds. studenckich dr inż. Marek Bauer, mieli okazję wysłuchać wystąpień w ramach Naukowej Sesji Mistrzów. Mówcami byli członkowie zespołów projektowych FutureLab. Na scenie Klubu „Kwadrat” zaprezentowała się Natalia Baka, która przybliżyła przedsięwzięcie „Bio-OcuGel — wielofunkcyjny system do zastosowań po zabiegach okulistycznych”. Agnieszka Wolicka oraz Maja Adamiec omówiły projekt „RehabDesk — Tablica terapeutyczna — projekt i prototyp urządzenia wspomagającego terapię manualną i pamięciowo-sensoryczną”. Zespół w składzie: Krzysztof Periy, Mateusz Rażny i Kamil Kaczmarz przybliżył kulisy współpracy dwóch kół naukowych. Jej owocem będzie „Projekt ramienia robota przystosowanego do łazika marsjańskiego”. Natomiast Marta Śpiewak i Adrianna Podlewska zaprezentowały projekt „BioSensiDental — seria preparatów stomatologicznych dedykowanych pacjentom onkologicznym”.

Panel dyskusyjny

Kolejnym ważnym punktem programu był panel dyskusyjny „Od próbki do produktu — jak komercjalizować wyniki nauki”, moderowany przez inż. Dominikę Träger, członkinię grup projektowych FutureLab i autorkę plakatu, który został najwyżej oceniony w ubiegłorocznej edycji USKN. Rozmowa dotyczyła tego, w jaki sposób najprościej i najszybciej przebiec drogę od pomysłu na innowacyjne rozwiązanie naukowe do gotowego produktu, który trafia na sklepowe półki. Za świetny przykład posłużyła — wprowadzona na rynek wspólnie ze spółką DUOLIFE SA — nowa linia naturalnych kosmetyków, opartych na wynalazkach opracowanych przez ekspertki Politechniki Krakowskiej i sygnowanych znakiem jakości „Powered by PK”.

Wystawa plakatów biorących udział w Uczelnianej Sesji Kół Naukowych 2026 będzie dostępna w głównej alei kampusu przy ulicy Warszawskiej 24 aż do października. Więcej informacji na stronie <https://pk.edu.pl>

Studenci, laureaci
Uczelnianej Sesji Kół
Naukowych na PK

Doktoranci, laureaci
Uczelnianej Sesji Kół
Naukowych na PK wraz
z przedstawicielami swoich
wydziałów

„Widok na Krakowian”: Izydor Stella-Sawicki

W trakcie wykładu Marka Stella-Sawickiego w Muzeum Krakowa, Sala Fontany Pałacu „Krzysztofor”

W Muzeum Krakowa do 29 czerwca można było oglądać ekspozycję poświęconą osobie twórcy i pierwszego rektora Politechniki Krakowskiej, prof. Izydora Stella-Sawickiego. Zasiłła ona wystawę stałą „Kraków od początku bez końca”. Idea, by o fenomenie miasta opowiadać poprzez prezentowanie dokonań jego mieszkańców, przybrała formę cyklu zatytułowanego „Widok na Krakowian”.

W gronie postaci, które zasłużyły na przypomnienie, znalazł się urodzony 145 lat temu prof. Izydor Stella-Sawicki. To on w 1929 r. publicznie postulował utworzenie w Krakowie uczelni politechnicznej i w styczniu 1945 r. stanął na czele Komitetu Organizacyjnego Politechniki w Krakowie. Dzięki staraniom prof. Izydora Stella-Sawickiego oraz rektora Akademii Górniczej, prof. Walerego Goetla, 19 listopada 1946 r. Rada Ministrów zaakceptowała utworzenie przy AG Wydziałów Politechnicznych: Architektury, Inżynierii oraz Komunikacji. Dekret w tej sprawie został ogłoszony z mocą

wsteczną od 1 kwietnia 1945 r. i tę datę uznaje się za początek istnienia Politechniki Krakowskiej.

Podczas wernisażu, który odbył się 1 kwietnia, rektor Politechniki Krakowskiej prof. Andrzej Szarata, powiedział, że spełniła się wizja Izydora Stella-Sawickiego co do obecności Politechniki na akademickiej mapie Krakowa. Wspominał o silnym związku z Akademią Górniczą i łączącej obie uczelnie relacji opartej na wzajemnym uzupełnianiu się, a nie konkurowaniu. Wykład wprowadzający pt. „Izydor Stella-Sawicki — uczony, wizjoner, organizator. Między historią i pamięcią” wygłosił najstarszy wnuk założyciela i pierwszego rektora PK prof. Marek Stella-Sawicki¹. Przypomnił, że dla jego dziadka Politechnika Krakowska była dziełem życia; podobnie jak dla 120 tys. absolwentów, których w ciągu wszystkich tych lat uczelnia wykształciła i przygotowała do pracy zawodowej.

W drugiej części spotkania goście zwiedzili wystawę, o przygotowaniu której opowiedział jej kurator dr Piotr Hapanowicz, kustosz dyplomowany i kierownik Oddziału Muzeum „Krzysztofor”. W kilku gablotach zaprezentowano zdjęcia i dokumenty z rodzinnego archiwum Stella-Sawickich, m.in. legitymacje pracownicze Izydora Stella-Sawickiego, referat z 1929 r. w sprawie założenia Politechniki w Krakowie², jego list z obozu w Sachsenhausen (z grudnia 1939 r.), także listy od Walerego Goetla, rektora AG. Wśród cennych pamiątek znalazły się wizytówka inżyniera Izydora Stella-Sawickiego i przymiar, a także udostępnione przez Muzeum PK zeszyty do ćwiczeń z arytmetyki i geometrii czy podręczniki jego autorstwa, zachowany projekt kanalizacji i oczyszczalni w Oświęcimiu, wykonany przez Stella-Sawickiego w 1936 r. W Pałacu Krzysztofor, na ekspozycji poświęconej znamienitym krakowianom, zawisał także portret pierwszego

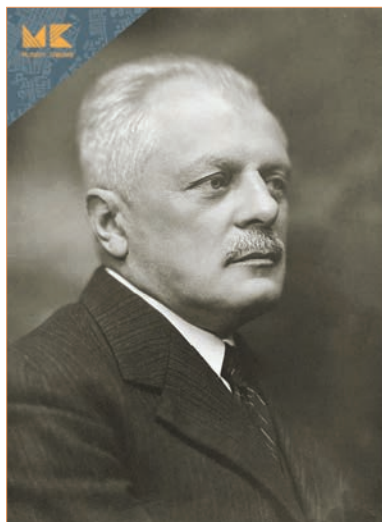
Oprowadzanie kuratorskie; Piotr Hapanowicz (z prawej) i rektor PK Andrzej Szarata

1. W nr 11/2022 „Naszej Politechniki” w artykule „Pierwszy między równymi” Marek Stella-Sawicki przypomniał sylwetkę prof. Izydora Stella-Sawickiego.

2. O idei i o dokumencie pisał Lesław Peters na łamach nr 1/2023 „Naszej Politechniki” w artykule „Rodowód odnaleziony”.

rektora Politechniki pędzla Ireny Weissowej („Aneri”). Na co dzień zdobi on kolekcję obrazów w Sali Senackiej PK. W wernisażu wziął również udział Tomasz Stella-Sawicki z rodziną. To on jest ofiarodawcą kolekcji pamiątek po Izydorze Stella-Sawickim, znajdującej się w Muzeum PK. Wśród gości byli: konsul honorowy Szwecji Tomasz Balcerowski; senator Jerzy Federowicz, prorektor AGH prof. Mirosław Karbowniczek. Politechnikę Krakowską reprezentowali dziekani prof. Magdalena Kozień-Woźniak (Wydział Architektury), prof. Marek Kozień (Wydział Mechaniczny), prof. Stanisław Rybicki, były dziekan Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki oraz kierownik Muzeum PK mgr Lilianna Lewandowska, która z Muzeum Krakowa współpracuje. Honory domu pełnił Jacek Salwarowski, wicedyrektor Muzeum Krakowa.

Dyrekcja Muzeum Krakowa

zaprasza na

Pokaz pamiątek po prof. Izydorze Stella-Sawickim (1881–1957), współtwórcy i pierwszym rektorze Politechniki Krakowskiej

Pokaz odbędzie się

1 kwietnia 2026 r. o godz. 17.00
w Sali Baltazara Fontany,
Pałac Krzysztofora, Rynek Główny 35

W programie:

wykład dr. Marka A. Stella-Sawickiego, prof. University College London

Prof. Izidor Stella-Sawicki (1881–1957). Uczony, wizjoner, organizator. Między historią a pamięcią

Wstęp wolny

MUZEUM KRAKOWA · INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

Uczelnia w nurcie przemian cywilizacyjnych

LESŁAW PETERS

W życiu każdej instytucji, także szkoły wyższej, musi upłynąć trochę czasu, zanim zrodzi się refleksja, że warto, a nawet należy systematycznie gromadzić i przechowywać wiedzę o własnej przeszłości, aby następnie ją upowszechniać. Myśl taka nasuwa się po lekturze najnowszego, piątego wydania „Zeszytów Historycznych Muzeum Politechniki Krakowskiej”.

Głównym tekstem numeru jest esej „O komunikacji w technice, rozwoju informatyki i komunikacji międzyludzkiej. Perspektywa historyczna i interdyscyplinarna”. Jego autor dr hab. Marek Pyka, prof. PK, należący do zespołu Kolegium Nauk Społecznych PK, powiązał rewolucję informatyczną i wynikające z niej przemiany cywilizacyjne z głównymi nurtami działalności naszej uczelni. Zwraça uwagę, że rewolucja informatyczna — najważniejsze zjawisko w technice ostatnich dziesięcioleci — stało się w znacznym stopniu źródłem inspiracji i kanwą rozwoju dydaktyki oraz działalności naukowej na Politechnice Krakowskiej, nie mówiąc już o kwestii tak oczywistej jak cyfryzacja sfery zarządzania uczelnią (wirtualne dziekanaty, sylabusy, zdalne nauczanie itd.).

Z tekstem tego autora koresponduje „Komunikacja — Informatyka na Politechnice Krakowskiej 1945–2025. Perspektywa Muzeum Politechniki Krakowskiej”. Opracowanie, nawiązujące do ubiegłorocznych obchodów 80-lecia PK, powstało w celu wizualnego przedstawienia procesu głównych przemian strukturalnych na uczelni, związanych z rozwojem badań i dydaktyki w zakresie komunikacji i informatyki. Dokonano tego za pomocą diagramu, który w przejrzysty sposób ilustruje chronologię powstawania wydziałów i innych ośrodków związanych z informatyką. Wykresowi towarzyszy lista nazwisk osób, które kierowały jednostkami z obszaru komunikacji i informatyki.

Materiał przygotowali prof. Marcin Chrzanowski i mgr Lilianna Lewandowska.

Prezentowany numer „Zeszytów Historycznych Muzeum PK” spinają swoistą klamrą dwa szkice biograficzne. Wydanie otwiera prezentacja sylwetki prof. Jana Karola Wątorskiego, rektora PK w latach 1968–1972, specjalisty w zakresie organizacji budownictwa, osoby, która ogromne doświadczenie praktyczne zdobyła, m.in. pełniąc wysokie funkcje kierownicze w przedsiębiorstwach budowlanych. Ze środowiskiem Politechniki Krakowskiej związany był od początku organizowania Wydziałów Politechnicznych przy Akademii Górniczej w 1945 r. Zmarł w wieku zaledwie 61 lat. Autorem artykułu jest dr hab. inż. Janusz Biernacki, emerytowany profesor PK, wychowanek i następca prof. Wątorskiego.

Numer zamyka przypomnienie trzech postaci szczególnie zasłużonych dla kierunku elektrotechnika. Są to: inż. Marian Andrzej Porębski, który zorganizował kierunek w 1945 r., mgr inż. Tadeusz Czayka — od 1950 r. kierownik Katedry Elektrotechniki Ogólnej, a następnie Zakładu Elektrotechniki Przemysłowej oraz doc. dr Marian Pieczarka — od 1974 r. dyrektor Instytutu Elektrotechniki i Elektroniki. Uzupełnieniem jest opis zmian organizacyjnych jednostek, w ramach których kolejno prowadzony był kierunek elektrotechnika. Autorem artykułu jest dr hab. inż. Zbigniew Porada, emerytowany profesor PK, uczestnik opisanych przemian.

Piąta edycja „Zeszytów Historycznych”, mimo że do odbiorców dotarła z lekkim poślizgiem, w początkach 2026 r., wpisuje się w zeszłoroczny jubileusz Politechniki Krakowskiej. We wprowadzeniu „Od redakcji” przewodniczący Komitetu Redakcyjnego pisma prof. Marcin Chrzanowski przypomina, że wiodące hasło obchodów rocznicowych brzmiało: „Ewolucja Uczelni w dobie zmian technologicznych i społecznych”.

„Zeszyty Historyczne Muzeum PK”, nr 5/2025, Kraków 2025.

Otwarte Wykłady Ekonomedyczne: gośćmi prof. Antoni Dudek i kard. Grzegorz Ryś

ZDJĘCIA: JAN ZYCH

Antoni Dudek

Adresowane do szerokiej publiczności i poświęcone istotnym zagadnieniom społecznym prelekcje to wspólna inicjatywa Politechniki Krakowskiej i Krakowskiego Stowarzyszenia Edukacji „Ekonomed”. Spotkania odbywają się cyklicznie na Politechnice Krakowskiej, przy ulicy Warszawskiej 24, a z wykładami zapraszani są specjaliści w dziedzinie nauk społecznych, medycznych, technicznych, także przedstawiciele biznesu, dziennikarze i duchowni.

W Pawilonie Konferencyjno-Wystawowym PK „Kotłownia” z licznie zgromadzonymi mieszkańcami Krakowa spotkał się 11 maja prof. Antoni Dudek — politolog i historyk. Urodzony w Krakowie, przez lata był związany z Uniwersytetem Jagiellońskim, od 2014 r. pracuje na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, jest profesorem nauk humanistycznych. Znany jest jako autor i współautor książek i artykułów poświęconych historii najnowszej; także jako komentator polskiej sceny politycznej, m.in. twórca kanału YT „Dudek o Historii” i współprowadzący program „Dudek o Polityce”.

W rozmowie z redaktorem Radia „Kraków” Jackiem Bańką prof. Antoni Dudek wyjaśniał, na czym polega polska racja stanu. Opowiedział się za definicją, w której rozumie się ją jako zbiór fundamentalnych zasad dotyczących ustroju państwa i jego polityki zagranicznej; zmieniających się w czasie, ale — co ważne — określanych w drodze konsensusu klasy politycznej. W przypadku Polski pewne dylematy pozostały, paradoksalnie, niezmiennie, bo nasz kraj leży pomiędzy dwoma silniejszymi od siebie państwami, Niemcami i Rosją — podkreślał Antoni Dudek, i powinien wyciągnąć wniosek z doświadczeń XVIII- i XX-wiecznych, a w kwestii polityki zagranicznej kierować się zasadą, by relacje

z którymś z sąsiadów nie były nigdy gorsze niż między tymi sąsiadami nawzajem... Najważniejszy wniosek, który płynie jednak z historii międzywojennej, jest taki, że Polska powinna mieć własne siły obronne i wiarygodnych sojuszników — powiedział. Filarem polskiej racji stanu — podkreślił — są sojusze, jednak oprócz NATO i Stanów Zjednoczonych potrzebujemy związku z krajami UE i z Niemcami, a porozumienia buduje się w dziedzinie wojskowości, ale i kultury, edukacji. Gwarancją bezpieczeństwa na wschodzie jest utrzymanie niepodległej Ukrainy. Niezwykle ważne jest też energetyczne bezpieczeństwo kraju i rozsądna polityka klimatyczna w ramach UE. Na pocieszenie dodał, że trwanie od trzech dekad demokracji parlamentarnej w III RP, połączone z rozwojem gospodarki, to ogromny sukces Polaków, nawet jeśli demokracja przeżywa obecnie kryzys.

Gościem Politechniki Krakowskiej i Stowarzyszenia „Ekonomed” był 14 maja arcybiskup krakowski kard. Grzegorz Ryś, były rektor Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Krakowskiej, doktor habilitowany nauk humanistycznych, autor wielu publikacji naukowych i popularnych z zakresu historii Kościoła, teologii i duchowości, orędownik ekumenizmu i dialogu międzyreligijnego.

W rozmowie z rektorem PK prof. Andrzejem Szarątą metropolita krakowski zastanawiał się nad kluczowym z punktu widzenia egzystencji pojedynczego człowieka, jak i wspólnoty pytaniem o to, czy potrafimy się słuchać nawzajem. W relacjach nie zawsze umiemy odkryć ich głęboki sens — zwłaszcza gdy wymaga to od nas wyjścia poza własne poczucie nieomyślności lub odwagi, by wysłuchać inaczej myślących. Prawdziwy dialog jest możliwy tylko, jeśli drugi człowiek mnie interesuje naprawdę, gdy chcę go usłyszeć — zaznaczył kard. Ryś. Przypominał, że przyczyną tego, co dzieje się w świecie, jest to, co jest w człowieku, co jest w każdym z nas... Bo nawet jeśli mam rację, to powinienem pytać o to (powtarzając za ks. Józefem Tischnerem): jakie płynie z tego dobro. Podkreślił, że trwający od czterech lat synod o synodalności jest „wielką lekcją uczenia się rozmowy wewnątrz Kościoła”. Odpowiadając na pytanie jednego z uczestników spotkania dotyczące jedności chrześcijan — zwrócił uwagę na to, że ruch ekumeniczny rozwija się, a jego narzędziem jest dialog i wspólna modlitwa o pojednanie różnych tradycji chrześcijańskich. Ekumenizm to wymiana darów duchowych, Kościół nie powinien być monolitem, jest jeden, ale nie jednolity — przypominał. Rozmowa toczyła się w wypełnionym po brzegi słuchaczami audytorium Międzywydziałowego Centrum Edukacyjno-Badawczego „Działownia”.

• |K.T.|

Kard. Grzegorz Ryś
w rozmowie z rektorem
PK Andrzejem Szarątą

„Kościszkon 2026” poświęcony cyberbezpieczeństwu

Czwarty „Kościszkon” — hackathon Politechniki Krakowskiej — poświęcono jednemu z największych współczesnych wyzwań technologicznych, zapewnieniu cyberbezpieczeństwa. W trakcie programistycznego maratonu, odbywającego się 9–10 maja w Klubie Studentckim „Kwadrat”, ponad stu studentów z czołowych uczelni technicznych szukało konkretnych rozwiązań dla zadanych, realnych problemów. Wydarzenie było okazją nie tylko do rywalizacji, ale także do spotkań z mentorami i ekspertami branży IT.

Tegoroczny „Kościszkon” różnił się od poprzednich tym, że uczestnicy znali wcześniej temat hackathonu. — *Temat ujawniamy, bo jest na tyle szerokim zagadnieniem, że chcemy dać uczestnikom czas na przygotowanie się* — mówiła Aleksandra Gołek, główna koordynatorka wydarzenia.

Uczestnicy zorganizowani w trzydzieści dwie dwu-, trzy- lub czteroosobowe drużyny mieli do wyboru jedną z trzech ścieżek tematycznych, wiążących się z cyberbezpieczeństwem. Jedną z nich — *Cybersecurity Awareness* — przygotowała Politechnika Krakowska; dwie pozostałe — *Secure Software Update* oraz *Detection of GPS Spoofing* — przygotowała firma Honeywell.

Zawodnicy zmierzali się z realnymi problemami i mieli zaprojektować rozwiązania, które realnie wzmocnią współczesne systemy i chronią ludzi przed coraz bardziej wyrafinowanymi formami cyfrowych zagrożeń. Opracowane w ciągu 24 godzin projekty zostały ocenione przez jury, w skład którego weszli przedstawiciele partnerów „Kościszkonu 2026” oraz pracownicy Politechniki Krakowskiej.

Pierwsze miejsce w kategorii *Cybersecurity Awareness* zdobył zespół „Przepelniacze Stosu” z Politechniki Krakowskiej. Jego „Big Brother Proxy” to zaporę, która stoi pomiędzy użytkownikiem końcowym a zewnętrznymi modelami AI, zapewniając ochronę wrażliwych danych

w czasie rzeczywistym. Rozwiązanie opiera się na dwupoziomowym systemie weryfikacji.

W kategorii *Secure Software Update* również wygrała drużyna Politechniki „XD”. Projekt „XDUpdate” to system aktualizacji zaprojektowany z myślą o bezpieczeństwie w obliczu współczesnych i przyszłych zagrożeń. Rozwiązanie jest odporne na szerokie spektrum ataków.

Zdobywcami w kategorii *Detection of GPS Spoofing* okazali się studenci PK z zespołu „Git Happens”. Projekt „Detekcja Spoofingu GNSS / ADS-B” to narzędzie do wczesnego ostrzegania i analizy anomalii, przeznaczone do zastosowania w lotnictwie oraz infrastrukturze krytycznej.

Nowościami w programie czwartego „Kościszkonu” były dwie aktywności: CTF (*Capture The Flag*) — sprawdzian umiejętności w starciu z realnymi zagrożeniami: szukanie podatności, łamanie szyfrów i techniki OSINT w praktyce oraz FPGA — wejście w świat sprzętu: projektowanie, implementacja i uruchamianie własnej logiki cyfrowej na fizycznych układach, gdzie liczy się dokładność i czas. Oprócz emocji, związanych z rywalizacją, uczestnicy hackathonu mieli zapewnione ciepłe posiłki i poczęstunki (w tym tradycyjna pizza), konkurs gier na konsolach oraz sesję mentoringową. Podczas sesji 14 specjalistów z branży IT odpowiadało na pytania dotyczące projektów oraz realiów pracy w sektorze technologicznym. Formuła wydarzenia umożliwiła łatwy kontakt z przedstawicielami firm partnerskich, a nowością była obecność finalistów poprzedniej edycji „Kościszkonu”.

„Kościszkon 2026” zorganizowali: Wydział Informatyki i Matematyki PK, Wydziałowa Rada Samorządu Studentckiego Wydziału Informatyki i Matematyki PK oraz Fundacja Politechniki Krakowskiej. Partnerami wydarzenia byli: Honeywell, Akamai, Koleje Małopolskie, Infonet Projekt, OXARI, Hitachi, IBM i Gmina Miejska Kraków. Więcej informacji o konkursie i o wynikach na stronie: <https://kosciszkon.pk.edu.pl/> • |J.P.|

Ponad stu studentów wzięło udział w hackathonie
Fot.: Jan Zych

Srebro dla studentów PK w turnieju CTF

Studenci Politechniki Krakowskiej zostali wicemistrzami Polski w cyberbezpieczeństwie! Reprezentacja uczelni stanęła na podium ogólnopolskiego turnieju Capture The Flag (CTF), rozegranego podczas finału Akademii_CYBER.MIL. Politechniczna drużyna wykazała się wybitnymi kompetencjami w analizie zagrożeń sieciowych oraz rozwiązywaniu skomplikowanych problemów bezpieczeństwa teleinformatycznego.

Celem projektu Akademia_CYBER.MIL, zainicjowanego przez Ministerstwo Obrony Narodowej, jest edukacja specjalistów w obszarze IT oraz popularyzowanie wizerunku Sił Zbrojnych RP jako atrakcyjnego i innowacyjnego miejsca pracy i służby. Finałowe zawody Akademii_CYBER.MIL, zorganizowane przez Departament Cyberbezpieczeństwa we współpracy z Eksperskim Centrum Szkolenia Cyberbezpieczeństwa, poprzedził etap uczelniany, który na Politechnice Krakowskiej cieszył się rekordowym zainteresowaniem. Do projektu zakwalifikowało się aż 300 studentów, co stanowi 40-procentowy wzrost w stosunku do ubiegłego roku. Choć trzon grupy stanowili studenci informatyki, w inicjatywie brali udział przedstawiciele niemal wszystkich kierunków technicznych.

W ramach tegorocznej edycji Akademii studenci PK uczestniczyli w certyfikowanych kursach, zdobywając praktyczne umiejętności w takich dziedzinach, jak: analiza zagrożeń i reagowanie na incydenty; monitorowanie sieci i analiza logów; bezpieczeństwo systemów Windows i Linux; ochrona infrastruktury IT oraz konfiguracja systemów IPS/IDS; wykorzystanie profesjonalnych narzędzi; zapewnienie ciągłości działania centrów danych i przywracanie systemów po awarii.

Zawody Capture The Flag stanowiły praktyczny sprawdzian specjalistycznej wiedzy. Uczestnicy mierzyli się

Drużyna Politechniki Krakowskiej (od lewej): Michał Langner, Jakub Nawrocki, Krystian Kluczkiewicz, Kamil Rozwadowski, Krzysztof Łęczycki, Adrian Wiślak
Fot.: Ze zbiorów zespołu

Nowe informatyczne kierunki studiów

W odpowiedzi na rosnące znaczenie bezpieczeństwa cyfrowego oraz nowych zagrożeń w cyberprzestrzeni Politechnika Krakowska stale rozszerza ofertę kształcenia specjalistów z obszaru IT. Do prowadzonych już informatycznych kierunków dołączają w tym roku nowości związane z cyfrowym bezpieczeństwem. Na Wydziale Informatyki i Matematyki w październiku startuje informatyka z cyberpsychologią — studia I stopnia. Program będzie łączyć kompetencje informatyczne z wiedzą z zakresu psychologii użytkownika, zachowań w sieci oraz projektowania bezpiecznych systemów cyfrowych. Od lutego 2027 na Wydziale Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej rusza rekrutacja na nowy kierunek studiów II stopnia — informatyka z cyberbezpieczeństwem.

z zadaniami z zakresu obrony przed cyberatakami oraz analizy zagrożeń. Dodatkowym, unikatowym elementem rywalizacji były konkurencje sprawnościowe na strzelnicy. W finale rywalizowało 17 uczelnianych reprezentacji z całej Polski. Zespół Politechniki Krakowskiej wystąpił w składzie: Krystian Kluczkiewicz, Michał Langner, Krzysztof Łęczycki, Jakub Nawrocki i Kamil Rozwadowski. Studenci Wydziału Informatyki i Matematyki zdobywając srebro, poprawili wynik z ubiegłorocznej edycji, w której drużyna PK zajęła 4. miejsce.

— *Medalowym wynikiem potwierdzamy dynamiczny rozwój kompetencji naszych studentów oraz ich rosnące zainteresowanie tematyką cyberbezpieczeństwa* — podkreśla dr inż. Dominika Cywicka z Wydziału Informatyki i Matematyki, która wspólnie z mgr. inż. Adrianem Wiślakiem koordynowała projekt na PK.

W uroczystym podsumowaniu projektu wzięli udział przedstawiciele MON, Sztabu Generalnego WP oraz Dowództwa Komponentu Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni.

— *Cyberbezpieczeństwo jest dziś niezwykle szeroką dziedziną, obejmującą m.in. kryptografię, bezpieczeństwo sieci i aplikacji, zarządzanie ryzykiem czy analizę powłamaniovą* — dodaje mgr inż. Adrian Wiślak. — *Wyniki w konkursach CTF pokazują, jak ambitnych i utalentowanych studentów mamy na Politechnice Krakowskiej. Staramy się wspierać ich rozwój na wielu płaszczyznach, umożliwiając zdobywanie kwalifikacji, które będą solidnym fundamentem przyszłej kariery zawodowej i sukcesu na rynku pracy.*

Warto dodać, że to kolejny sukces PK w ostatnim czasie — niedawno reprezentanci uczelni wygrali pierwszy dzień rozgrywek CTF podczas Międzynarodowego Kongresu Cyberbezpieczeństwa i Technologii Przełomowych IN.SE.CON w Poznaniu.

• |MAS|

PK MechPower na zawodach Formuły E w Berlinie

Zawody ABB FIA Formula E World Championship, odbywające się 2–3 maja na terenie lotniska Tempelhof w Berlinie, były dla zespołu PK MechPower wyjątkową okazją promowania projektu, reprezentowania Politechniki Krakowskiej na arenie międzynarodowej oraz poznania z bliska profesjonalnego świata motorsportu.

Politechniczny zespół, jako jedyny z Polski, dzięki pomocy FIA oraz dzięki Konradowi Essenowi, absolwentowi Wydziału Mechanicznego Politechniki Krakowskiej, dziś pełniącemu funkcję FIA eSafety Delegate, otrzymał możliwość wystawienia swojego bolidu Formuły Student MP2 podczas 7. i 8. rundy Mistrzostw Świata Formuły E. Studenckie stanowisko wzbudzało duże zainteresowanie zarówno wśród fanów motorsportu, jak i przedstawicieli branży technologicznej oraz biznesowej. Wiele odwiedzających, szczególnie Polaków mieszkających w Berlinie, z zaciekawieniem reagowało na fakt, że na polskich uczelniach realizowane są projekty Formuły Student, pozwalające młodym ludziom rozwijać praktyczne umiejętności inżynierskie i pasje. Prezentowany bolid MP2 przyciągał uwagę designem, konstrukcją oraz rozwiązaniami aerodynamicznymi, które wyróżniały się na tle niemieckich projektów wystawionych podczas wydarzenia. Nie zabrakło innego polskiego akcentu — ogromną popularność zdobyły tradycyjne cukierki „krówki”.

Celem wyjazdu była nie tylko promocja zespołu PK MechPower, ale było nim również nawiązywanie kontaktów w świecie motorsportu oraz możliwość uczenia się od najlepszych specjalistów, zatrudnionych przy organizacji zawodów Formuły E. Uczestnicy mieli okazję rozmawiać z przedstawicielami FIA, Race Control oraz osobami odpowiedzialnymi za organizację i bezpieczeństwo wyścigów. Dzięki temu mogli zobaczyć od kulis, jak wygląda zarządzanie takim wydarzeniem oraz jak wiele procesów i osób odpowiada za

sprawny przebieg zawodów. Poznali także konstruktorów i inżynierów wiodących wyścigowych zespołów Formuły E. To oni przybliżyli im realia codziennej pracy profesjonalnych zespołów wyścigowych, przygotowań do wyścigów oraz funkcjonowania struktur inżynierskich. Ogromnym wyróżnieniem była możliwość wejścia do paddocków, garaży zespołów oraz miejsc niedostępnych dla większości odwiedzających. Można w nich było zobaczyć z bliska bolidy Formuły E, sposób pracy zespołów, a także porozmawiać z kierowcami oraz dyrektorami technicznymi. Emocje wzbudziła wizyta na polu startowym tuż przed wyścigiem i bezpośrednie obserwacje przygotowań do rywalizacji.

Michał Dudek, lider zespołu i lider sekcji współpracy i marketingu podsumowuje: — *Największą inspiracją dla zespołu była konfrontacja naszych doświadczeń z realiami Formuły E. Z zaskoczeniem, ale i dumą odkryliśmy, że profesjonalne zespoły realizują procesy bliźniaczo podobne do tych, które znamy z Formuły Student. Mowa tu zarówno o czystej inżynierii i analizie danych, jak i o zarządzaniu zespołem czy logistyce przedwyścigowej. Choć skala i budżety technologiczne oczywiście się różnią, wizyta ta była dla nas ostatecznym dowodem na jedno: Formuła Student to doskonały poligon doświadczalny, który perfekcyjnie przygotowuje młodych inżynierów do wejścia w świat profesjonalnego motorsportu. I dodaje: — Wyjazd do Berlina był dla naszego zespołu ogromną dawką wiedzy, inspiracji i motywacji, by rozwijać kolejne konstrukcje. Takie wydarzenia pokazują, jak ważne są współpraca, networking oraz możliwość wymiany doświadczeń pomiędzy światem akademickim a profesjonalnym motorsportem.*

Już w najbliższych miesiącach zespół PK MechPower będzie można spotkać podczas wydarzeń, takich jak: Rajd Małopolski, Krakowski Piknik Elektromobilności oraz Kongres EVB. Zespół będzie promować projekt PK MechPower, Politechnikę Krakowską oraz ideę Formuły Student. ▪ |R.]

Delegacja Wydziału Mechanicznego Politechniki Krakowskiej z zespołem PK MechPower na linii startowej wyścigu Formuły E w Berlinie
Fot.: Robert Żewdecki

Biblioteka. Otwierasz. Odkrywasz

Poli, czyli anioł Biblioteki PK
Projekt: Agnieszka Bogusz

W dniach 8–15 maja Biblioteka PK świętowała już po raz dwudziesty ogólnopolski Tydzień Bibliotek. Tygodniowej celebrze towarzyszyło hasło „Biblioteka. Otwierasz. Odkrywasz”. Bogaty program atrakcji skierowany był do całej społeczności akademickiej, zgodnie z mottem: „Jedna Biblioteka. Wiele możliwości”.

Biblioteka przedstawiła swoją maskotkę Poli, anioła, który w rękach trzyma książkę. Imię nawiązuje do nazwy uczelni: POLitechniki Krakowskiej. Niespodzianką była „żywa” Poli, która zapraszała do wspólnego świętowania. Z okazji majowego święta wydany został kolejny numer „Bibliodniówki”, który dostępny jest w Repozytorium PK. Pracownikom naukowym stworzono możliwość udziału w webinarach, zorganizowanych przez dostawców baz danych. W ramach inicjatywy „Otwarty OIN” pracownicy biblioteki zaprosili na konsultacje dotyczące cyfrowych zasobów, narzędzi badawczych oraz instrumentów do zarządzania wiedzą. Ponadto odbyły się dwie akcje zbierania książek — adresem akcji „Podaruj książkę” byli pacjenci wraz z opiekunami, przebywający na oddziałach Szpitala Specjalistycznego im. Stefana Żeromskiego w Krakowie, a druga akcja nawiązywała do popularnych działań „Uwalniamy książki, dzielimy się radością czytania”.

Piknik biblioteczny odbył się 13 maja na dziedzińcu Politechniki. Imprezę wsparło akademickie Radio „Nowinki”. Studenci oraz pracownicy Politechniki chętnie brali

udział w konkursie wiedzy o Bibliotece. Dzięki Centrum Sportu i Rekreacji PK można było zbadać wskaźnik BMI. Zaaranżowana obszerna strefa relaksu, otwierania i odkrywania Biblioteki PK, została doceniona przez użytkowników. Ponadto odbyła się prezentacja „Otwierasz — odkrywasz. Polska Grupa Proweniencyjna w CERL-u”, której celem było przedstawienie Konsorcjum Europejskich Bibliotek Badawczych (CERL), zaprezentowanie zakresu danych gromadzonych w bazie CERL oraz możliwości ich wykorzystania w pracy badaczy inkunabułów i starodruków.

W Tygodniu Biblioteki PK pracownicy biblioteki mieli możliwość uczestniczenia w warsztatach przygotowanych przez Centrum Psychologii i Pedagogiki PK i poświęconych pracy z trudnym klientem.

Wszystkie wydarzenia Tygodnia Biblioteki PK cieszyły się dużym zainteresowaniem społeczności akademickiej. W dwudziestą rocznicę Tygodnia Biblioteki PK z radością i wdzięcznością patrzymy na to, jak wiele udało się stworzyć razem — z pracownikami i ze studentami PK.

Działamy z pasją i dumą, bo to jedna Biblioteka, która oferuje wiele możliwości.

Mgr Krystyna Wiatr jest kustoszem, pracuje w Oddziale Udostępniania Zbiorów Biblioteki PK.

Prosto poDane: O danych badawczych — nie tylko dla badaczy

JUSTYNA GAJOS

W cyklu „Prosto poDane” w przystępny i przejrzysty sposób przybliżamy tematykę danych badawczych oraz planu zarządzania danymi, wymaganego przez instytucje finansujące badania. Prezentujemy również dobre praktyki i narzędzia wspierające udostępnianie wyników badań, w tym RODBUK — Repozytorium Otwartych Danych Badawczych. Repozytorium umożliwia gromadzenie, przechowywanie i publiczne udostępnianie danych powstałych w trakcie realizacji prac naukowych i projektów badawczych, w tym prowadzonych przez pracowników naukowych PK.

Studiujesz i szukasz materiałów do swojej pracy dyplomowej? Uczysz się w szkole doktorskiej i próbujesz odtworzyć badania sprzed kilku lat? Albo pracujesz na stanowisku administracyjnym i pomagasz w raportowaniu dorobku uczelni? Czy może prowadzisz własne badania i zbierasz dane, na podstawie których wyciągniesz ważne wnioski naukowe? Niezależnie od tego, jaką funkcję pełnisz na uczelni, świadomie lub nieświadomie masz do czynienia z danymi badawczymi, czy to w postaci ankiet, statystyk czy publikacji. Dane badawcze nie są przedmiotem zarezerwowanym wyłącznie dla naukowców, przenikają akademicką codzienność.

Dane badawcze — coś więcej niż tabelki w Excelu

Na dźwięk słowa „dane”, wielu z nas ma przed oczami arkusz Excela pełen cyfr. A przecież dane badawcze to coś znacznie ciekawszego. Są to na przykład nagrania z wywiadów, zdjęcia próbek pod mikroskopem, modele 3D, kody komputerowe, fotografie, statystyki, a nawet notatki z badań terenowych, słowem: surowiec, z którego powstaje wiedza — fundament każdej publikacji, każdego wykresu czy raportu. Można powiedzieć, że dane to „paliwo” nauki. Bez nich nie byłoby artykułów, projektów ani innowacji. Pytanie tylko: co się z tym paliwem dzieje po zakończeniu badań? Czy wiedza znika w prywatnych szufladach i na twardych dyskach, czy też dostaje „drugie życie”, trafiając do repozytoriów, w których mogą skorzystać z niej inni?

Dane, które żyją

Od ponad trzydziestu lat na świecie rozwija się ruch na rzecz otwartej nauki — udostępniania wyników badań, publikacji, danych i narzędzi naukowych, tak by mogli z nich korzystać wszyscy, zarówno profesjonaliści, jak i pasjonaci. Celem tej inicjatywy jest transparentność, replikowalność i demokratyzacja wiedzy. Sprzyja temu promowanie otwartych metod dostępu, uwalnianie oprogramowania, danych i publikacji (*Open Access*). Dane wytwarzane przez naukowców mają służyć innym badaczom, a nawet szerszej — całemu społeczeństwu. Można powiedzieć, że otwarte dane badawcze to swego rodzaju recykling wiedzy, bo raz zebrane informacje mogą posłużyć w nowych projektach badawczych, przyczyniając się do nowych odkryć.

Co z tego mamy?

Z otwartych danych badawczych korzysta cała społeczność akademicka i społeczeństwo, choć często nie zdajemy sobie z tego sprawy. Studenci zyskują dostęp do danych, dzięki czemu ćwiczą krytyczne myślenie i poznają naukę „od kuchni”. Naukowcy zwiększają swoją „widoczność” i zyskują szansę na współpracę z innymi badaczami. Ich praca nie kończy się wraz z publikacją, bo dane „żyją” i inspirują innych. Administracja uczelni otrzymuje narzędzie, które ułatwia raportowanie i podkreśla przejrzystość działań instytucji. To dowód, że idzie z duchem czasu. Społeczeństwo, które finansuje badania, może zobaczyć ich efekty: czy to w statystykach zdrowotnych, czy w analizach społecznych. Otwieranie danych to forma zwrotu z inwestycji w naukę.

Trend, który nie znika

Jeszcze kilka lat temu „otwarty dostęp” kojarzył się głównie z artykułami naukowymi. Dziś to samo podejście obejmuje również dane badawcze. Coraz częściej to nie wybór, lecz oczekiwanie zarówno ze strony Komisji Europejskiej, jak i krajowych grantodawców.

Warto przypomnieć, że w Polsce w lipcu 2025 r. przyjęto „Politykę otwartego dostępu do danych badawczych, finansowanych ze środków publicznych”*. Choć dokument nie ma charakteru normatywnego, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego rozpoczęło działania, które mają sprawić, że dane badawcze staną się dostępne dla wszystkich zainteresowanych. „Otwieranie danych” przestaje być modnym hasłem, a stopniowo staje się nowym standardem w nauce.

A Ty?

Nie każdy z nas będzie gromadził i udostępniał dane badawcze. Jednak każdy — student, naukowiec, pracownik uczelni — może z nich korzystać. Dane są dobrem wspólnym. Można je zachować wyłącznie dla siebie, albo — jak książki w bibliotece — udostępnić innym i współtworzyć zasób, z którego skorzysta szersza społeczność.

W kolejnych numerach przyjrzymy się, czym jest plan zarządzania danymi badawczymi oraz na czym polega funkcja *Data Stewarda*.

* Pełny tekst dokumentu „Polityka otwartego dostępu do danych badawczych finansowanych ze środków publicznych” jest na stronie: <https://www.gov.pl/web/nauka/polityka-otwartego-dostepu-do-danych-badawczych-finansowanych-ze-srodkow-publicznych2> [dostęp: 12.06.2026]

Dr Justyna Gajos pracuje jako młodszy bibliotekarz w Oddziale Informacji Naukowej Biblioteki PK.

Artykuł współtworzony z AI (GPT-5).

Graf.: Katarzyna Dudek

KATARZYNA
TYŃSKA

ZDJĘCIA: JAN ZYCH

Zaproszenie od Tadeusza Kościuszki do Muzeum Politechniki Krakowskiej

W październiku tego roku minie pół wieku, odkąd Politechnika Krakowska wybrała na swego patrona wybitnego inżyniera i wojskowego, Naczelnika insurekcji 1794 r. gen. Tadeusza Kościuskę.

Zofia Weiss prezentuje pamiątkowy medal z wizerunkiem Tadeusza Kościuszki

O tym, że Kościuszką inspiruje, świadczy przygotowana przez Muzeum Politechniki Krakowskiej wystawa czasowa. Ekspozycji nadano kameralny charakter, dbając o każdy szczegół aranżacji przestrzeni, począwszy od graficznej prezentacji po wymiar iście symboliczny. Kuratorka wystawy mgr Lilianna Lewandowska, kustosz Muzeum PK, podkreśla, że celem jest przypomnienie nie tylko historycznych okoliczności i samej procedury nadania Politechnice imienia Tadeusza Kościuszki, choć fakt z 1976 r., a więc z okresu PRL, to barwna i interesująca opowieść, która ma również swoich bohaterów. Ważne jest prześledzenie, jak ta pamięć rozwija się w czasie, poprzez działania edukacyjne, popularyzatorskie, ale i badania naukowe, prowadzone na przykład przez pracowników oraz studentów Wydziału Architektury i Wydziału Inżynierii Lądowej i dotyczące ochrony ważnego dla miasta Kopca

Po wystawie gości oprowadziła kustosz Muzeum PK Lilianna Lewandowska

Memoriał, by patronem Politechniki Krakowskiej uczynić Tadeusza Kościuskę, skierował do Senatu PK w 1975 r. dr hab. inż. Stanisław Weiss, specjalista w zakresie budownictwa i konstrukcji stalowych, od 1986 r. profesor, zatrudniony na Wydziale Inżynierii Lądowej PK. Procedurę przeprowadził w 1976 r. ówczesny rektor PK prof. Bolesław Kordas. Z początkiem kadencji, na pierwszym posiedzeniu Senatu PK, 28 listopada 1975 r. podjęto uchwałę w sprawie organizacji jubileuszu 30-lecia PK oraz złożono wnioski o nadanie imienia Tadeusza Kościuszki, uzasadniając wybór m.in. technicznym i inżynierskim profilem uczelni oraz jej lokalizacją. Rada ministrów dekretem w formie rozporządzenia nadała uczelni nazwę „Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki”. Na zorganizowane z tej okazji uroczystości 27 października 1976 r. przybył, na zaproszenie rektora, ówczesny minister nauki i szkolnictwa wyższego prof. Sylwester Kaliski. Uroczystości towarzyszyło odsłonięcie w holu gmachu głównego Politechniki tablicy poświęconej Tadeuszowi Kościuszce. Projekt wykonał architekt, medalier i rzeźbiarz, wykładowca Wydziału Architektury prof. mgr inż. Witold Korski.

Kościuszki. Znakiem czasu jest hackathon „Kościuszkon”... organizowany na PK przez studentów informatyki.

Na wystawie przypomniano najstarsze inicjatywy uczelni, jak Bieg Szlakiem Pomników Pamięci Tadeusza Kościuszki — sportową imprezę, organizowaną przez uczelnię od 1977 r. czy o pięć lat młodszy konkurs wiedzy o Patronie, cieszący się wielkim zainteresowaniem młodzieży szkół średnich i studentów po dziś dzień. Są tu także informacje o inicjatywach wpływających z osobistych zainteresowań pracowników — kolekcjonerów walorów filatelistycznych i numizmatów. Silnie zaakcentowano udział Politechniki w 2017 r. w obchodach Roku Kościuszkowskiego. Sercem wystawy jest miniekspozycja, prezentująca archiwalne dokumenty związane z osobą patrona uczelni, m.in. rękopis Tadeusza Kościuszki z 1792 r., подарowany w ubiegłym roku z okazji 80-lecia PK przez Małgorzatę Gaszyńską-Magierę i dr. inż. Jacka Magierę, pracownika Wydziału Inżynierii Lądowej.

Uroczyste otwarcie wystawy odbyło się 15 maja, wpisując się w ramy Krakowskiej Nocy Muzeów. W trakcie wernisażu głos zabrała m.in. Zofia Weiss — córka Stanisława i Jadwigi Weissów, pracowników naukowych i wykładowców akademickich na Politechnice Krakowskiej. Na ten wyjątkowy wieczór dostarczyła nie tylko przechowywany pieczętowić, pamiątkowy medal z podobizną Tadeusza Kościuszki, ale i kilka wspomnień o ojcu, dzięki którego staraniom uczelnia związała się z narodowym bohaterem. Wystawę można oglądać do końca roku.

Trzy tygrysy Azji — oczami architekta

JAN KUREK

ZDJĘCIA: JAN KUREK

„Potężny, dumny, silny kot o charakterystycznym umaszczeniu jest dla krajów Dalekiego Wschodu ważnym symbolem. W Indiach, Chinach i kulturach azjatyckich to właśnie jego uznaje się za króla zwierząt. Symbolizuje władzę, siłę, wyraża tajemniczość i niezwykłą energię.

Wierzy się również, że zapewnia ochronę duchową: mówi się o tygrysie jako o zwierzęciu »niosącym światło«. Symbolika tygrysa azjatyckiego sięga jeszcze głębiej. W buddyzmie uważany jest za symbol nauczyciela i przewodnika, a mnisi tybetańscy na zwierzę mocy wybrali właśnie przegowanego, olbrzymiego kota¹.

Tygrys azjatycki (*Panthera tigris*) to największy żyjący drapieżnik lądowy z rodziny kotowatych. Wyróżnia się charakterystycznym, unikalnym dla każdego osobnika przegowanym futrem. Te samotne, świetnie pływające koty są obecnie gatunkiem silnie zagrożonym wyginięciem. Ta smutna konstatacja szczęśliwie nie dotyczy tradycji, kultury, gospodarczej siły i ekspansywnej energii społeczeństw trzech krajów Azji — Japonii, Korei Południowej i Chin, określanych mianem współczesnych gospodarczych tygrysów. Ścisłej rzecz biorąc, mianem „azjatyckich tygrysów” określa się cztery regiony Azji Południowo-Wschodniej — Hongkong, Singapur, Koreę Południową i Tajwan, a w każdym z tych regionów mieszkają duże populacje konsumentów, chętnych by zakupić międzynarodowe produkty i usługi... Kraje te posiadają wiele atutów ekonomicznych: rozwiniętą infrastrukturę komunikacyjną, korzystne położenie geograficzne, silną edukację i innowacyjność, wsparcie rządów i korzystne warunki do prowadzenia działalności gospodarczej. Każdy z nich ma jednak własny, unikalny język i odrębną kulturę. Od lat 80. publicystyczne miano „tygrysów” uzyskały także inne, dynamicznie rozwijające się kraje regionu, jak: Chiny, Indonezja, Malezja, Makau, Tajlandia, Wietnam i Filipiny. Tytułowe „trzy tygrysy” to Japonia, Korea i Chiny — kolebki wielkich tysiącletnich cywilizacji, od wieków budzących zainteresowanie i podziw Europejczyków. Te sąsiadujące w regionie kraje to świat innych niż znane nam wartości, innych tradycji, zwyczajów, kultur, religii i krajobrazów. Wspólną cechą jest tu poszanowanie tradycji, połączone z wdrażaniem nowoczesnych rozwiązań w różnych dziedzinach życia. Mamy więc z jednej strony do czynienia z historyczno-kulturową spuścizną, a z drugiej — z ultranowoczesnymi technologiami i obiektami. Dla mnie, jako architekta, ciekawe było poznanie tak unikatowych obiektów historycznych i tradycyjnych

krajobrazów kulturowych, jak i tych najnowszych realizacji — przydających urody i turystycznej atrakcyjności centrom współczesnych miast.

Japonia — kraina kwitnącej wiśni

Pierwsze, wieczorne spotkanie z Japonią miało miejsce w Ginza — najbardziej luksusowej i prestiżowej dzielnicy Tokio. Jej nazwa pochodzi od mennicy srebra (*ginza*),

Tokio, teatr *Kabuki-za* i nowoczesne biurowce w dzielnicy Ginza

1. Cyt. za: <https://favna.eu/tygrys-azjatycki-symbol-drapieżnik-indywidualista-n-12.html>

U góry: Kioto, Złoty Pawilon pagoda z relikwiami Buddy
Niżej: Nara, świątynia Tōdai-ji — największa drewniana budowla na świecie

Kwitnąca wiśnia w tokijskim Parku Ueno
Poniżej: Kioto, zespół świątyń buddyjskich Kiyomizu-dera oraz Higashiyama — historyczna dzielnica z malowniczymi drewnianymi domami

mieszczącej się tutaj w latach 1612–1800. W 1872 r. spłonęła większość tutejszej zabudowy. A po trzęsieniu ziemi w 1923 r. odbudowa tej dzielnicy miała być przykładem nowego stylu i nowoczesności. Powstawały tu również drogie, markowe sklepy. Z tamtych lat zachował się m.in. budynek Wako z 1894 r., z charakterystyczną wieżą zegarową². W dzielnicy tej znajduje się również *Kabuki-za* — główny teatr Tokio, prezentujący tradycyjną formę dramatu, łączącego śpiew, taniec pantomimę i dramatyczną akcję. Jedną z głównych atrakcji turystycznych jest *Sensō-ji* — najstarsza świątynia buddyjska w Tokio, w dzielnicy Asakusa. Tu znajduje się również chram³ *shintō*. Główny budynek, pięciopiętrowa pagoda i brama powstały w 942 r., a ich obecny wygląd to wynik rekonstrukcji dokonanych po II wojnie światowej. Do świątyni prowadzi pasaż handlowy, który powstawał w latach 1688–1735.

Wizyta w tokijskim Parku Ueno — rozległym parku publicznym w dzielnicy Taitō — była okazją do podziwiania kwitnących wiśni (*sakura*), swoistego dorocznego japońskiego fenomenu, trwającego zaledwie od jednego do dwóch tygodni. Rośnie tu około 2200 drzew wiśni (!). Park powstał dzięki dotacji cesarskiej w 1924 r. Znajdują się tu: Muzeum Narodowe, centrum kultury, chramy *shintō*, świątynia *Benten-dō*, ogród zoologiczny i pomnik Takamoriego Saigō⁴ z psem.

Po wizycie na stoku ośnieżonego wulkanu Fudzi (*Fuji-san*), najwyższego szczytu Japonii (3776 metrów n.p.m.), odwiedziliśmy otwarty w 1920 r. chram *shintō* poświęcony cesarzowi Meiji (1852–1912) i jego żonie, cesarzowej Shōken (1850–1914). Budowa świątyni i otaczającego ją parku — zasadzono wówczas 100 tys. drzew — były projektem narodowym.

Następnym etapem podróży było Kioto, dawna stolica Japonii, gdzie znajduje się znane od średniowiecza sanktuarium *Kiyomizu-dera*, kompleks buddyjski wpisany na listę światowego dziedzictwa UNESCO, będący jednym z najważniejszych obiektów dziedzictwa kulturowego Japonii. Nieopodal znajduje się *Higashiyama* — historyczna dzielnica Kioto, słynna z drewnianych domów i brukowanych malowniczych uliczek. Swoistą perełką architektoniczno-krajobrazową jest urokliwy Złoty Pawilon (*Kinkaku-ji*),

2. Zob.: K. Pawłowski, „Ginza — luksusowa dzielnica Tokio”, 2020 (internetowy vlog autora).

3. Chram — w Japonii miejsce kultu i święty obiekt rodzimej religii *shintō*, w odróżnieniu od świątyni buddyjskiej.

4. Był to jeden z najbardziej wpływowych samurajów w historii Japonii (1828–1877).

Park Narodowy
Sōraksan
z zabytkowymi
drewnianymi
świątyniami.

początkowo willa, potem pagoda zbudowana w celu przechowywania świętych relikwii Buddy.

Wieczorny przyjazd do Osaki stanowił powód, by podziwiać panoramę miasta z wieży *Tsutenkaku* w dzielnicy *Shinsekai*. Następnego dnia wizyta w starożytnym mieście Nara, ze świątynią *Tōdai-ji*, w której znajduje się Pawilon Wielkiego Buddy, będący także największą budowlą drewnianą na świecie... Nara słynie również z ponad 1300 jeleni swobodnie spacerujących po mieście.

Korea Południowa — miks tradycji i nowoczesności

Korea Południowa — właściwie Republika Korei, to państwo utworzone po II wojnie światowej. To kraj, w którym z 52 milionów obywateli połowa mieszka w aglomeracji Seulu; kraj, w którym tradycja zmagą się jeszcze z nowoczesnością. W architekturze koreańskiej istotną rolę odgrywa natura, a struktura budowli powinna harmonizować z otoczeniem. W dawnej koreańskiej architekturze dominowały dwa nurty — jeden, inspirowany architekturą chińską, był stosowany w budowie większych obiektów, jak świątynie i pałace; drugi stosowano w budowie domów mieszkalnych. Mniejsze domy miały podgrzewaną podłogę i dachy pokryte strzechą, bogatsze domy były większe i kryte dachówką. Tradycja domu mieszkalnego, zwanego *hanok*⁵, sięga XVI w., a budynki z materiałów naturalnych (drewno, glina, kamień, papier) są harmonijnie wkomponowane w otoczenie. W strukturze domu ściśle oddzielona jest przestrzeń dla mężczyzn (*sarangchae*) i kobiet (*anchae*). *Hanok* to wykorzystanie tradycyjnego systemu ogrzewania i chłodzenia podłóg (*ondol*). Tradycyjny *hanok*, by zyskać dobrą wentylację i światło, powinien mieć za plecami górę, a przed sobą rzekę. Obecnie wiele odrestaurowanych *hanoków* pełni funkcje luksusowych pensjonatów, kawiarni czy muzeów.

5. Według Państwowego Muzeum Etnograficznego Korei.

Z końcem XIX w. dotarły do Korei wpływy i inspiracje architekturą zachodnią. Było to widoczne w wielkomiejskim Seulu, który przywitał nas nowoczesną architekturą centrum i nocną panoramą miasta z telewizyjnej wieży widokowej *Namsan Seoul Tower*, na wzgórzu Namsan.

Korea to współczesne śmiałe realizacje architektoniczne czołowych światowych projektantów. Z kolei walory chronionych dziś krajobrazów ukazała wyprawa do Parku Narodowego *Sōraksan*, obejmującego ochroną rozległy obszar

Seul, Muzeum Wojny
(War Memorial),
nowoczesne centrum
handlowe oraz wystawa
w Święto Kwiatów

górski na pograniczu z Koreą Północną, typowany do zgłoszenia na listę UNESCO. W parku znajduje się świątynia *Shinhŭng sa*, malowniczo położona świątynia *Baekdamsa* (obie założone w VII w.) oraz ogromny 14-metrowy posąg Buddy. Wieczorem, zamiast architektury, miała miejsce degustacja „owoców morza” w Sokcho — ważnym porcie nad Morzem Japońskim.

Chiny — czerwone i złote

Pierwszy kontakt z architekturą to wizyta na fragmencie Wielkiego Muru — systemu obronnego o łącznej długości około 2400 kilometrów, uznanego w 2007 r. za jeden z siedmiu nowych cudów świata i budowanego w kluczowych dla obronności miejscach (np. na przełęczach górskich), z wykorzystaniem warunków naturalnych. Umocnienia te oznaczały od III w. p.n.e. także zajęte terytorium i odskocznice do wypadów oraz hodowli koni dla chińskiej kawalerii. W Pekinie odwiedzamy plac *Tiān'ānmén*⁶, największy (powstały w 1417 r.) publiczny plac na świecie, będący

przedpołem Miasta Cesarskiego, zwanego Zakazanym Miastem. Znajduje się tu kompleks pałacowy, zbudowany w latach 1406–1420, w którym w 1925 r. utworzono dostępne dla publiczności Muzeum Pałacowe. Tu, na obszarze 960 metrów x 760 metrów, wzniesiono około 800 obiektów — pałaców i mniejszych pawilonów. Główne reprezentacyjne pawilony cesarskie, podobnie jak większość budynków Zakazanego Miasta, utrzymane są w szczęśliwych w chińskiej symbolice kolorach: czerwonym (ściany i kolumny) i żółto-złotym (dachy). Charakterystyczny odcień dachówki był zastrzeżony dla pałaców cesarskich. To symetryczne założenie, oparte na podstawowej osi północ — południe, z pomocniczymi osiami równoległymi do głównej, wyrażało harmonię, która winna panować we wszechświecie. Cesarz, zasiadający w sali tronowej najważniejszej hali *Taihedian*, w centrum pałacu, położonego w centrum miasta — zajmował (w sensie kosmologicznym) miejsce w centrum świata.

Najważniejszym dla mnie elementem tej azjatyckiej wyprawy było zwiedzanie Mauzoleum Pierwszego Cesarza wraz z Terakotową Armią⁷, będących światową atrakcją turystyczną nieopodal miasta Xi'an, jednego z najważniejszych historycznie miast Chin. Gliniane figury żołnierzy ustawionych w bojowym szyku przypadkowo odkryto w 1974 r. Pierwotnie stały w przekrytych drewnianymi dachami pomieszczeniach o wysokości około 3 metrów. Z upływem lat dach się zawalił, a figury zasypała ziemia. Rzeźby żołnierzy mają zindywidualizowane rysy i pierwotnie pomalowane były w kolorach: jasnoczerwonym, niebieskim, różowym i złotym, jednak po odsłonięciu pod wpływem powietrza barwy te zaczęły stopniowo zanikać.

7. Terakota — jest to wypalona glina. Terakotowa Armia — zbiór ponad 8 tys. figur naturalnej wielkości (1,62 metra — 2,02 metra) żołnierzy i konnych rydwanów, mających pomóc cesarzowi odzyskać władzę w życiu pozagrobowym. Figury ustawione są w rowach, w szyku bojowym; są to postaci piechurów, łuczników, kuszników, generałów, urzędników, akrobatów, muzyków, tancerzy, medyków i pracowników cywilnych. W mauzoleum znajdują się też figury zwierząt, m.in. koni pociągowych, wierzchowców, bocianów, żurawi oraz kaczek.

Pekin, kompleks
pałacowy w Zakazanym
Miście

6. *Tiān'ānmén* — dosłownie: 'Brama Niebiańskiego Spokoju'.

Szanghaj — malowniczy zespół wieżowców w dzielnicy Pudong
Niżej: Mała Chinka w tradycyjnym stroju w Zakazanym Mieście, w Pekinie

W centrum Xi'an funkcjonuje do dziś dzielnica mułmańska z zabytkowym Wielkim Meczetem i mury miejskie z czasów dynastii *Ming*. Mieszka tu dziś około 13 milionów osób...

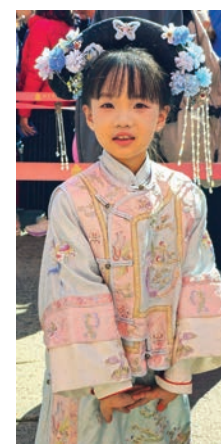
Ostatnim punktem podróży był liczący ponad 24 miliony mieszkańców Szanghaj — jedno z najważniejszych centrów finansowych i gospodarczych Chin, z największym na świecie portem kontenerowym. Szanghaj to miasto kontrastów — poza dzielnicami historycznymi z wąskimi alejkami i tradycyjnymi budynkami wyrosły tu, w dzielnicy Pudong, nowoczesne budynki, będące symbolem ekspansji biznesu. Charakterystycznymi wysokościowcami są: *Jin Mao Tower* (420 metrów), *Shanghai World Financial Center* (492 metry) i *Shanghai Tower* (632 metry) — aktualnie trzeci pod względem wysokości na świecie taki obiekt. Z budynków historyczny udało się odwiedzić Świątynię Nefrytowego Buddy, zbudowaną w 1882 r. jako miejsce przechowywania dwóch przywiezionych z Birmy figur Buddy. Jedna przedstawia go w pozycji leżącej, druga — w pozycji siedzącej, obie zaś pokryte są białym nefrytem.

Michael Booth, angielski pisarz i dziennikarz, autor książki „Three tigers one mountain”⁸, w bestsellerowej relacji z podróży do Azji przytacza stare chińskie przysłowie: „Dwa tygrysy nie mogą dzielić tej samej góry” i analizuje, jak głęboka jest wzajemna wrogość między „trzema tygrysami” — Chinami, Japonią i Koreą: gdy rośnie potęga gospodarcza Chin, Japonia się militarzuje, a Korea walczy o pogodzenie zweternizowanego południa z komunistyczną północą. Both przypomina, że narody tych krajów nie tylko ze sobą sąsiadują, ale należą także do jednej konfucjańskiej rodziny. W sferze kulturowej także wiele ich łączy, a przyjazne stosunki mogą im przynieść wiele korzyści. Okazuje się jednak, że wszystko może tu być także przeszkodą, a źródłem

konfliktu może stać się: przynależność terytorialna wysp, wojenna historia, kontrowersyjne pomniki, eskalacja zbrojeń, a nawet... niewłaściwa dekoracja deseru.

Czy nie przypomina nam to naszych rodzimych, podsycanych przez polityków fobii? Szczęśliwie ta dwutygodniowa wizyta była dla mnie odskocznią od polskich problemów, stając się swoistą kulturowo-architektoniczną i fotograficzną ucztą, choć nie podniecała mnie kulinarna specyfika kuchni trzech tygrysów.

Prof. dr hab. inż. arch. Jan Kurek jest emerytowanym, długoletnim pracownikiem Katedry Projektowania Architektoniczno-Budowlanego Wydziału Architektury PK, znawcą historycznej i współczesnej architektury drewnianej i wieloletnim opiekunem Studenckiego Koła Naukowego Budownictwa Ogólnego WA PK; fotografikiem i akwarelistą.

Muzeum Terakotowej Armii w Xi'an

8. Tytuł wydania polskiego: „Japonia, Chiny i Korea. O ludziach skłóconych na śmierć i życie”, Wydawnictwo UJ 2021.

Mgr Patrycja Zemła jest absolwentką studiów magisterskich na kierunku filologia polska oraz studiów podyplomowych w zakresie psychologii. W CeWSA PK zajmuje się treściami w mediach społecznościowych, szkoleniami oraz prowadzi cotygodniowe sesje relaksacyjne. Fot.: Ze zbiorów Patrycji Zemły

Współczesne uczelnie coraz częściej funkcjonują w rytmie nieustannej dostępności i cyfrowego rozproszenia. Studenci, wykładowcy oraz pracownicy administracyjni przemieszczają się między zajęciami, spotkaniami i obowiązkami z telefonem w dłoni, równocześnie odpowiadając na wiadomości, sprawdzając pocztę, media społecznościowe i kolejne powiadomienia.

Smartfon staje się stałym towarzyszem życia: narzędziem pracy, komunikacji i organizacji codzienności, a także źródłem ciągłego napięcia uwagi. Coraz wyraźniej w środowisku akademickim ujawnia się chroniczne przebudzowanie. A to osłabia koncentrację, utrudnia odpoczynek i prowadzi do psychicznego oraz fizycznego wyczerpania.

Anatomia akademickiego przebudzowania

Przebudzowanie (ang. *stimulus overload*¹) występuje wtedy, gdy do układu nerwowego dociera więcej informacji, niż jest on w stanie przetworzyć i zintegrować. Jakie są przyczyny tego stanu rzeczy?

Po pierwsze, kluczową rolę odgrywa dziś technologia. Pandemia COVID-19 trwale zmieniła organizację pracy akademickiej, naukowej i dydaktycznej, upowszechniając model hybrydowy. Pracownik uczelni nie kończy pracy wraz z opuszczeniem budynku uczelni. Dzięki aplikacjom takim jak MS Teams, USOS, platformy e-learningowe czy stale napływającej komunikacji mailowej, uczelnia pozostaje obecna również w przestrzeni prywatnej. Zdalne konsultacje, konieczność nieustannego odpowiadania na wiadomości studentów, realizacja obowiązków administracyjnych i projektowych powodują, że układ nerwowy funkcjonuje w stanie permanentnej czujności, stale monitorując pojawiające się zadania, terminy i komunikaty. Po drugie, środowisko fizyczne wielu polskich uczelni wciąż projektowane jest bez uwzględnienia potrzeb neuro-różnorodności² oraz zasad higieny psychicznej pracowników i studentów. Wielkie, betonowe aule o słabej akustyce potęgują pogłos i zmęczenie poznawcze. Jarzeniowe oświetlenie o wysokiej częstotliwości migotania obciąża wzrok i układ nerwowy, a brak ergonomicznych, wyciszonych przestrzeni utrudnia regenerację między zajęciami, spotkaniami czy obowiązkami administracyjnymi. W praktyce oznacza to funkcjonowanie przez wiele godzin w środowisku ciągłego hałasu, pośpiechu i nadmiaru bodźców. Po trzecie, mamy do czynienia z przebudzowaniem relacyjnym i poznawczym, wpisanym w codzienność. Dzisiejszy styl życia wymusza, by człowiek był „zawsze dostępny”

dla innych i „zawsze aktywny”, jednocześnie dbał o dom, podtrzymywał stały kontakt z rodziną i znajomymi, rozwiązał pasje, organizował czas dzieciom oraz odpisywał na wiadomości w kilku komunikatorach naraz... Presja społeczna, wzmacniana dodatkowo przez media społecznościowe i kulturę idealnego życia, buduje poczucie winy wobec zwykłego odpoczynku, nudy czy chwilowej niedostępności dla bliskich.

Po czwarte, neurotyczne tempo napędzane jest przez zjawisko FOMO³ (ang. *Fear of Missing Out*), czyli lęk przed „wypadnięciem z obiegu”. Funkcjonowanie w kulturze nieustannej dostępności informacyjnej wywołuje kompulsywną potrzebę ciągłego sprawdzania maili, komunikatorów i *social* mediów. Każda chwila *off-line* zaczyna być podświadomie utożsamiana z utratą ważnej informacji czy szansy zawodowej. W efekcie granica między pracą, studium a życiem prywatnym całkowicie się zaciera. Mózg, zmuszony do ciągłego monitorowania powiadomień, pozostaje w stanie gotowości poznawczej. Pozbawiony realnych przerw od bodźców cyfrowych nie zwiększa jednak swojej efektywności — przeciwnie, przechodzi w tryb przetrwania, co nieuchronnie prowadzi do chronicznego napięcia psychicznego, trudności z koncentracją i wypalenia.

Ukryte koszty

Przebudzowanie zarówno u studentów, jak i u pracowników uczelni, nie pojawia się nagle. Jest efektem stopniowego przeciążania różnymi czynnikami. Ignorowanie sygnałów ostrzegawczych, wysyłanych przez układ nerwowy, prowadzi do poważnych konsekwencji zdrowotnych⁴. Pierwsze, subtelne objawy szybko bowiem ewoluują w pełnoobjawowy syndrom przeciążenia, manifestujący się na trzech płaszczyznach: emocjonalnej, poznawczej i somatycznej. Do jego kluczowych objawów należą:

Nadmierna drażliwość i napięcie emocjonalne — moment, w którym nawet drobiazgi, jak opóźnienie w odpisaniu na maila czy drobna uwaga na zajęciach, wywołują nieproporcjonalną złość lub płacz.

Trudności z koncentracją uwagi i pamięcią — zjawisko potocznie zwane „mgłą mózgową”. Umysł bezwiednie przełącza się między bodźcami, a myśli pędzą w różnych kierunkach.

Nadwrażliwość na dźwięki, światło i zapachy — nic nieznaczący wcześniej szum klimatyzatora w bibliotece

3. Zob.: A. Jupowicz-Ginalska, J. Jasiewicz, M. Kisilowska, T. Baran, A. Wysocki, „FOMO. Polacy a lęk przed odłączeniem — raport z badań”, <https://www.wdib.uw.edu.pl/attachments/article/1992/FOMO.%20Polacy%20a%20l%C4%99k%20przed%20od%C5%82%C4%85czeniem%20-%20raport%20z%20bada%C5%84.pdf> [Dostęp: 1.06.2026 r.].

4. Zob.: „Objawy i skutki przebudzowania u dzieci i dorosłych”, Twój Psycholog, <https://www.twojpsycholog.online/blog/stres/objawy-i-skutki-przebudzowania-u-dzieci-i-doroslych> [Dostęp: 28.05.2026 r.].

1. Za: „APA Dictionary of Psychology”, <https://dictionary.apa.org/stimulus-overload> [Dostęp: 28.05.2026 r.].

2. Zob.: M. Wodziński, „Neuroróżnorodność — czym jest i jak zmienia nasze myślenie o człowieku”, <https://www.umcs.pl/pl/aktualnosci,4622,neuroroznorodnosc-komentarz-eksperta,182373.chtm> [Dostęp: 1.06.2026 r.].

staje się nieznosnym hałasem, jarzeniowe oświetlenie auli razi, a toczące się na korytarzu rozmowy stają się nie do zniesienia.

Zmęczenie mimo odpoczynku — chroniczny stan, w którym nawet długi sen nie przynosi ulgi, a poranki na uczelni rozpoczynają się od poczucia głębokiego wyczerpania.

Poczucie chaosu i dezorientacji — trudność w dokonywaniu prostych wyborów, podejmowaniu decyzji oraz paraliżujące poczucie przytłoczenia nadmiarem opcji.

Unikanie kontaktu z ludźmi — narastająca potrzeba izolacji, pragnienie absolutnej ciszy i samotności, by „zresetować” zmysły po dniu spędzonym w tłumie.

Te same symptomy przekładają się na sytuację zawodową i naukową. Przebodźcowanie manifestuje się drastycznym spadkiem efektywności, poczuciem permanentnego przytłoczenia obowiązkami, drażliwością wobec współpracowników lub studentów, brakiem satysfakcji z wykonywanych zadań oraz trudnością w mentalnym „odłączeniu się” po powrocie do domu.

Gdy układ współczulny (odpowiedzialny za reakcję „walcz lub uciekaj”) jest stale aktywny, cierpi także ciało. Do głosu dochodzą fizyczne (somatyczne) objawy: psychosomatyczne bóle głowy, migreny, napięcie mięśniowe, kołatanie serca oraz zaburzenia pracy układu pokarmowego. Może towarzyszyć im również spadek odporności, co prowadzi do wzrostu absencji w związku z powracającymi infekcjami, a to generuje zaległości, stres i zamyka błędne koło lęku przed porażką.

Mit wielozadaniowości a efektywność uczenia się

Wielu studentów i pracowników próbuje walczyć z natłokiem obowiązków poprzez *multitasking* (wielozadaniowość). Słuchanie wykładu, jednoczesne odpowiadanie na maile i przeglądanie notatek na tablecie wydaje się szczytem efektywności. Badania pokazują jednak, że ludzki mózg ma ograniczoną zdolność wykonywania równocześnie kilku zadań, wymagających intensywnej uwagi⁵. To, co nazywamy multitaskingiem, jest najczęściej bardzo szybkim przełączaniem się między zadaniami (ang. *task switching*). Każda taka zmiana angażuje mechanizmy kontroli poznawczej, związane z zarządzaniem uwagą i pamięcią roboczą, co zwiększa obciążenie. W efekcie częste przełączanie uwagi może prowadzić do szybszego zmęczenia, większej liczby błędów i spadku efektywności pracy. Rozproszona uwaga utrudnia również uczenie się — informacje przetwarzane powierzchownie są słabiej utrwalane i trudniej trafiają do pamięci długotrwałej.

Indywidualny niezbędny przetrwania

Współczesne środowisko akademickie wymaga nieustannego zarządzania uwagą i radzenia sobie z nadmiarem informacji. Dlatego zarówno studenci, jak i pracownicy administracyjni, dydaktyczni oraz naukowcy mogą

5. Zob.: K. Maj, „Czy multitasking to mit?”, Strefa Wiedzy Uniwersytetu SWPS, <https://strefawiedzy.swps.pl/artykuly/czy-multitasking-to-mit> [Dostęp: 1.06.2026 r.].

wypracować własne sposoby ograniczania bodźców. Choć nie istnieje uniwersalna metoda, kilka prostych praktyk może ułatwić codzienne funkcjonowanie.

Słuchawki z aktywną redukcją szumów (ang. *Active Noise Cancelling, ANC*). W głośnym otoczeniu, jak korytarz uczelni czy współdzielone biuro, słuchawki z funkcją ANC pomogą ograniczyć docierające bodźce dźwiękowe. Oznacza to większy komfort pracy i utrzymanie koncentracji.

Technika mikroodpoczynków (ang. *micro-breaks*). Regeneracja nie zawsze wymaga długiego odpoczynku. Pomocna może być zasada 20–20–20: po każdych 20 minutach spędzonych przed ekranem warto przez około 20 sekund spojrzeć na obiekt oddalony o co najmniej 6 metrów. Taka przerwa wspiera odpoczynek wzroku i pozwala na chwilowe oderwanie uwagi od wykonywanego zadania.

Higiena snu. Sen odgrywa kluczową rolę w procesach regeneracji organizmu, konsolidacji pamięci i utrzymaniu sprawności poznawczej. Regularne skracanie snu na rzecz nauki, pracy czy realizacji projektów może negatywnie wpływać na koncentrację, samopoczucie i zdolność radzenia sobie z codziennymi wyzwaniami. Większość dorosłych potrzebuje około 7–9 godzin snu na dobę.

Techniki oddechowe i regulacja napięcia. W sytuacjach zwiększonego stresu, jak egzamin, prezentacja czy ważne spotkanie, pomocne mogą być proste ćwiczenia oddechowe. Jednym z nich jest oddech pudełkowy (ang. *box breathing*), polegający na wykonywaniu co 4 sekundy: wdechu, zatrzymania powietrza, wydechu i ponownego zatrzymania. U części osób technika ta pomaga zmniejszyć napięcie.

Świadome zarządzanie powiadomieniami. Stały napływ powiadomień poczty elektronicznej, komunikatorów i mediów społecznościowych utrudnia skupienie. Ograniczenie liczby komunikatów, korzystanie z trybów skupienia oraz wyznaczenie konkretnych pór na sprawdzanie wiadomości — to rozwiązania, które mogą pomóc.

W stronę równowagi

Zwraca się uwagę na znaczenie przestrzeni i czasu, pozwalających odpocząć od nadmiaru bodźców. Istotną rolę odgrywa dostęp do terenów zielonych. W przypadku kampusu Politechniki Krakowskiej przy ulicy Warszawskiej 24 taką funkcję pełni zielony dziedziniec wraz z roślinnością. To naturalna przestrzeń na krótki spacer, chwilę oddechu między zajęciami czy przerwą w pracy. W dyskusjach o dobrostanie społeczności akademickiej pojawia się również temat kamealnych miejsc wyciszenia: niewielkich pokoi relaksu, kabin akustycznych czy przyjaznych przestrzeni. Taką rolę pełni częściowo Centrum Wsparcia Społeczności Akademickiej PK (CeWSA PK), gdzie można skorzystać z sesji relaksacyjnych i odpocząć w otoczeniu sprzyjającym wyciszeniu.

W świecie, w którym uwaga staje się jednym z najcenniejszych zasobów, miejsca odpoczynku od informacyjnego zgiełku nabierają szczególnego znaczenia, przypominając, że regeneracja jest naturalnym elementem życia akademickiego i warunkiem długotrwałego skupienia, kreatywności oraz dobrostanu.

Juwenalia się nie starzeją!

Juwenalia Krakowskie miały w tym roku wyjątkowy charakter. Społeczność akademicka świętowała bowiem jubileusz wydarzenia, które od 70 lat integruje studentów krakowskich uczelni.

W dniach 13–23 maja, w trakcie jubileuszowych juwenaliów, życie toczyło się w czterech strefach koncertowych: Żaczek, Plaża, Zielona oraz w zorganizowanej

przez studentów Politechniki Krakowskiej Strefie Polibuda. Obchody rozpoczęło 15 maja tradycyjnym Korowodem Juwenaliowym: studenci wyruszyli spod Akademii Górniczo-Hutniczej i w barwnym pochodzie przemierzali ulice miasta, by spotkać się na Ryнку Głównym, a tam, na balkonie Sukiennic przedstawiciele władz miasta przekazali im klucz wraz z berłem. Symboliczny gest oznaczał rozpoczęcie studenckiego

święta i oddanie miasta we władanie braci studenckiej.

W Strefie Polibuda koncerty odbyły się w dniach 15–16 maja na terenie Lotniska Rakowice-Czyżyny i przyciągnęły około siedem tysięcy uczestników. Pierwszego dnia można było usłyszeć muzykę rockową i alternatywną. Na scenie wystąpili: Lotta, Łydką Grubasa, Lordofon, Strachy Na Lachy oraz Ich Troje. Drugiego dnia scena należała do przedstawicieli polskiego rapu. Pomimo niesprzyjającej pogody i deszczu frekwencja dopisała. Publiczność wysłuchała występów Asstera, Shelleriniego, Słonia, Guziora, DJ-a Soiny, Żabsona oraz AVIEGO.

Liczna obecność studentów świadczyła o dużej popularności wydarzenia. Juwenalia organizowane przez studentów Politechniki Krakowskiej to nie tylko koncerty. W programie wydarzeń towarzyszących znalazły się rozgrywki LaserTag na kampusie przy ulicy Warszawskiej (11 maja). Dwa dni później odbył się JuweQuiz — specjalna odsłona popularnego PKQuizu, przygotowana z okazji juwenaliów. 14 maja na Osiedlu Studenckim Politechniki Krakowskiej zorganizowano Kino Plenerowe, była więc okazja do spotkań i rozmów.

Zwieńczeniem programu był JuweDzień, który odbył się 17 maja na Osiedlu Studenckim PK. Na uczestników czekały liczne atrakcje, m.in. fotobudka, bokser, cybergaj, dmuchane piłkarzyki oraz różnego rodzaju konkursy i zawody. O oprawę gastronomiczną zadbało Koło Gospodyń Wiejskich z Chorążyc, serwując grochówkę, bigos, domowe ciasta oraz inne regionalne przysmaki.

Jubileuszowa edycja Juwenaliów Krakowskich po raz kolejny pokazała zaangażowanie studentów Politechniki Krakowskiej w życie akademickie oraz w organizację wydarzeń na dużą skalę. Tysiące uczestników, bogaty program artystyczny i liczne wydarzenia towarzyszące sprawiły, że Strefa Polibuda była jedną z najbardziej rozpoznawalnych podczas tegorocznego studenckiego święta w Krakowie.

Alicja Steblik studiuje na V roku na Wydziale Inżynierii Lądowej gospodarkę przestrzenną oraz transport i logistykę; była wicekoordynatorką Strefy Polibuda, przewodniczącą Komisji Promocji SSPK w kadencji 2023–2025.

↓ Od lewej: Maciej Czyż (przewodniczący SSPK), Alicja Steblik (wicekoordynatorka Strefy Polibuda) oraz Jakub Zwijacz (koordynator Strefy Polibuda)

JACEK WOJS

ZDJĘCIA:
JACEK WOJS

Jubileuszowy spacer wiosenny

Po raz dwudziesty, zatem można go nazwać jubileuszowym, wyruszył 1 maja w tym roku Wiosenny Spacer Śladami św. Jana Pawła II, organizowany i prowadzony przez wolontariuszy politechnicznej „Solidarności”.

Tym razem wędrowaliśmy po Tarnowie i okolicy. Trasa wiodła od secesyjnego dworca PKP, obok pomnika byłego prezydenta Lecha Kaczyńskiego, aż do oddalonego od centrum miasta miejsca kultu błogosławionej Karoliny Kózkówny. Na I peronie dworca, gdzie zatrzymaliśmy się przy niepozornym pomniku, upamiętniającym pierwszą wywózkę do Auschwitz-Birkenau siedmiuset tarnowian oraz późniejsze zsyłki siedmiu tysięcy mieszkańców miasta, głównie Żydów. W tym pierwszym transporcie do miejsca męczeństwa był młody wówczas Jerzy Bogusz, aresztowany za działalność konspiracyjną, numer obozowy 61. — późniejszy pracownik naukowy Wydziału Inżynierii Lądowej PK, o czym wzruszająco opowiedziała koleżanka Marta Niemiec.

Odwiedziliśmy najokazalszą architektonicznie świątynię Tarnowa — kościół księży Misjonarzy pw. Świętej Rodziny ze wspaniałym sklepieniem gwiazdzistym, będącym odmianą sklepienia krzyżowo-żebrowego z dodatkowym podziałem pól, tworzącym gwiazdę. Przy ulicy Mościckiego, w pałacu biskupów tarnowskich zobaczyliśmy OKNO PAPIESKIE — Tarnów ma podobnie jak Kraków okno, z którego Jan Paweł II przemawiał do wiernych. Bazylika Katedralna Narodzenia Najświętszej Maryi Panny wraz z otoczeniem i Muzeum Diecezjalne z bardzo interesującymi eksponatami — rzeźby i malarstwa sakralnego, a także bogatą kolekcją zegarów wahadłowych i obrazami zwiędniętych kwiatów autorstwa Alfonsa Karpińskiego. Z postacią tą wiąże się pewna historia. Otóż mieszkający ponoć na ulicy Floriańskiej, w Krakowie malarz podobno odkupywał od kwiaciarek z Rynku kwiaty, które zwiędły na straganach, następnie je uwieczniał na swoich obrazach. Pieniędźmi za sprzedane obrazy dzielił się z kwiaciarkami, wspierając ten niepewny czasem finansowo zawód.

Uczestnicy wiosennego spaceru

Sklepienie gwiazdiste w kościele ks. Misjonarzy, zaprojektowanym przez Jana Sas-Zubrzyckiego

Mauzoleum generała Józefa Bema, bohatera narodowego Polski, Węgier i Turcji; zaprojektowane przez Adolfa Szyszko-Bohusza

Na renesansowym tarnowskim Ryнку jedni zwiedzali ratusz i Muzeum Tarnowa, inni — wieżę ratuszową z widokiem na miasto. Przy pięknej, choć wietrznej pogodzie, czuliśmy, że wspiera nas Patron wędrówki tym symbolicznym wiatrem, zapewniającym fotogeniczne, błękitne niebo z nielicznymi, szybko płynącymi obłokami. Podczas wolnej godziny można się było raczyć kawą w czerwonym zabytkowym tramwaju albo skosztować pysznych lodów w pobliskiej lodziarni na placu Sobieskiego. Niektórzy zechcieli zobaczyć bimę — pozostałość po miejscu kultu społeczności żydowskiej przedwojennego Tarnowa.

Przy Bramie Seklerskiej — darze Węgrów poświęconym pamięci generała Józefa Bema i poety Sandora Petőfi'ego, przeczytaliśmy przetłumaczone na język polski strofy tego węgierskiego twórcy. Po znakomitym obiedzie w Restauracji Tatrzkańskiej przeszliśmy spacerem, mijając historyczne gmachy Tarnowa, do Parku Strzeleckiego z mauzoleum Józefa Bema.

Na koniec odwiedziliśmy kościół Błogosławionej Karoliny Kózkówny, męczennicy, która broniła się aż do śmierci przed gwałtem rosyjskiego żołnierza, a beatyfikowana została przez Ojca Świętego Jana Pawła II na tym miejscu podczas jego pobytu w Tarnowie 10 czerwca 1987 r.

Ostatnim punktem programu była bardzo miła towarzyska wizyta w podtarnowskiej winnicy „Zadora”, u emerytowanego Pana Profesora z Wydziału Mechanicznego Politechniki Krakowskiej

Pogoda była znakomita, z zachmurzeniem umiarkowanym. Taki był dzień, który dał nam Pan!

Bima przy ulicy Żydowskiej to jedyna pozostałość po Starej Synagodze, wzniesionej w tym miejscu w 1630 r. Obok: Historyczna zabudowa rynku

Dr inż. Jacek Wojs jest adiunktem w Katedrze Pojazdów Samochodowych Politechniki Krakowskiej, przewodniczącym KZ NSZZ „Solidarność”.

Widok z wieży ratuszowej na tarnowski rynek i bazylikę Mariacką

Jak będą wyglądać pojazdy przyszłości?

Wystawa prac studentów inżynierii wzornictwa przemysłowego

W Galerii Wydziału Mechanicznego w Czyżynach „Przewiązka” zaprezentowane zostały koncepcje pojazdów, które studenci inżynierii wzornictwa przemysłowego na Politechnice Krakowskiej opracowali podczas zajęć pod kierunkiem Marii Haberny, specjalizującej się w projektowaniu koncepcyjnym (*concept design*) i projektowaniu interfejsów, od kilkunastu lat związanej z motoryzacyjnym koncernem Volkswagen AG w Niemczech. Wystawę plakatów projektowych otwarto 25 maja, podczas tegorocznych Dni Mechanika, i będzie ją można oglądać do 30 sierpnia.

Jak przebiegały prace? Podczas zajęć studenci wcielili się w rolę designerów i przeszli przez wszystkie etapy procesu tworzenia koncepcji pojazdu — od pierwszego pomysłu po spójną wizję. Zajęcia koncentrowały się na definiowaniu celu projektu oraz poznawaniu „persony” — potencjalnego użytkownika pojazdu. Nacisk położono na innowacyjność, ponieważ w przemyśle samochodowym projekty powstają z wyprzedzeniem nawet do dziesięciu lat i dlatego tak ważne jest generowanie odważnych pomysłów, wybiegających w przyszłość.

Studenci przeprowadzili *research* istniejących rozwiązań, szkicowali *story board* z wybranymi personami i opracowywali autorskie koncepcje. Ważnym elementem było wykorzystanie rysunku odręcznego jako uniwersalnego narzędzia komunikacji. Szybkie szkice koncepcyjne pobudzały dyskusje w zespołach i prowadziły do coraz bardziej trafnych propozycji. Ostatecznie każdy zespół wybrał kluczowy szkic, który stał się punktem wyjścia do

opracowania wizualizacji oraz doprecyzowania kwestii technicznych.

Wprawdzie zaprezentowane projekty mają futurystyczny charakter, jednak wynikają z analizy zachowań i potrzeb opracowanych person, potencjalnych użytkowników. Każda grupa projektowa współpracowała z mentorem z wybranej branży, pełniącym rolę konsultanta merytorycznego. W trakcie realizacji projektu studenci spotykali się stacjonarnie i *on-line* z osobami zatrudnionymi w branży samochodowej. Ekspertsi pochodzili m.in. z Niemiec, Kolumbii, Chin, Indii, Słowacji i Meksyku. W ten sposób można było poznać realia i specyfikę pracy w przemyśle samochodowym, aktualne trendy, a także skonsultować portfolio z doświadczonymi projektantami.

Z prawej: Rator —
motocykl ratowniczy.
Projekt: Maja
Stryzewska i Anna
Rachwał
Obok: Hydra —
pojazd dostosowany
do poruszania się
w warunkach powodzi,
klęsk żywiołowych.
Projekt: Alicja Selega,
Julia Sitek i Michał
Dąbrowski

Mgr inż. Anna Rachwał jest asystentem w Laboratorium Inżynierii Wzornictwa Przemysłowego na Politechnice Krakowskiej.

Prof. dr hab. inż. Zbigniew Latała kieruje Laboratorium Inżynierii Wzornictwa Przemysłowego na Politechnice Krakowskiej.

Wystawa „Łemkowie 2026”: między melancholią i nadzieją

GALERIA SZTUKI

Była to kolejna wspólna wystawa fotograficzna dwóch krakowskich naukowców i dydaktyków — Jana Kurka, emerytowanego profesora Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej i Jerzego Silberringa, profesora nauk biologicznych, biochemika i wykładowcy związanego z Akademią Górniczo-Hutniczą w Krakowie oraz z Uniwersytetem Jagiellońskim. Można ją było podziwiać od 17 do 26 czerwca br. w Galerii Sztuki „A-1”, przy ulicy Kanoniczej w Krakowie.

Zdjęcia są plonem prawie trzyletniej współpracy i podróży na historyczną Łemkowszczyznę (obejmowała w Polsce głównie Beskid Niski, część Beskidu Sądeckiego i zachodnie Bieszczady) i dokumentują dające się jeszcze odczytać ślady kultury łemkowskiej grupy etnicznej, funkcjonującej przez wieki w warunkach pogranicza politycznego, kulturowego i religijnego. Wysiedlenia prowadzone na tych terenach w latach 1944–1947 doprowadziły wspólnotę Łemków do głębokiego kryzysu. Akcja »Wisła« oznaczała niemal całkowite ich rozproszenie i zniszczenie tradycyjnej struktury osadniczej.

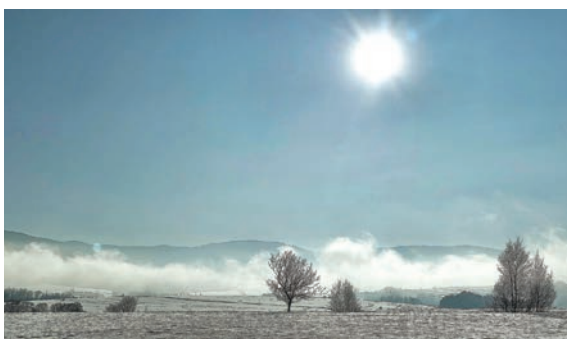
Na wystawie znalazły się wysmakowane fotografie krajobrazowe, na których odkrywamy piękno przyrody Łemkowiny w różnych porach roku i dnia, ale i relikty

dawnej i współczesnej kultury materialnej, jak przedmioty rzemiosła, dzieła lokalnych twórców. Wrażenie robią fotogramy łemkowskich cerkwi, zaliczanych do najwybitniejszych przykładów architektury sakralnej Karpat, ale i kaplic, cmentarzy czy przydrożnych kapliczek i krzyży rozsianych wśród pól i lasów. Zwracają uwagę również portrety osób, które autorzy wystawy napotkali na beskidzkich szlakach, podążając śladem Łemków — opiekunów obiektów kultu, lokalnych samorządowców i artystów, a także „zwykłych” gospodyń domowych. To oni pielęgnują łemkowską kulturę i są nadzieją jej ocalenia.

Jerzy Silberring (z lewej) i Jan Kurek, autorzy wystawy

• |K.T.|

Károly Borbély — FÖLD / ZIEMIA / EARTH

19 kwietnia — 18 czerwca 2026 r.

Károly Borbély (ur. w 1958 r. w Hédervárze) jest węgierskim artystą plastykiem i pedagogiem sztuki. Studia ukończył w 1988 r. w Węgierskiej Akademii Sztuk Pięknych. W latach 1987–2025 był wykładowcą na Uniwersytecie im. Istvána Széchenyiego w Győr. Zajmuje się pedagogiką sztuki, przez 38 lat był związany ze szkolnictwem wyższym, kształcił nauczycieli i pedagogów specjalnych. Jest autorem 56 publikacji z zakresu pedagogiki sztuki i estetyki oraz 89 referatów. Jego dorobek artystyczny obejmuje 89 wystaw indywidualnych, 220 wystaw zbiorowych, a także udział w krajowych i międzynarodowych programach i sympozjach artystycznych. Od lat 90. realizuje zamówienia artystyczne; 86 jego dzieł znajduje się w kościołach i kolekcjach

Od lewej:
Marcin Barański
(przewodniczący
Rady Programowej
Galerii PK), Károly
Borbély — autor
prac, Jolanta Rovacs
(przewodnicząca
Art World Hungary
Egyesület), Joanna
Banek (ASP w Krakowie
/ ZPAP), Maja
Moroz (wiceprezes
Zarządu Głównego
ZPAP w Warszawie)
i Zbigniew Nowak
(wiceprezes Oddziału
ZPAP w Krakowie)
Fot.: Jan Zych

prywatnych. W 2006 r. uzyskał dyplom terapeuty sztuki na Uniwersytecie w Peczu, a w 2017 r. — stopień doktora na Uniwersytecie Jánosa Selyego w Komárnii (Słowacja) w dziedzinie pedagogiki sztuki. Jest członkiem Krajowego Stowarzyszenia Węgierskich Artystów Plastyków oraz Rady Stu, współzałożycielem Győri Grafikai Műhely, Stowarzyszenia Art-Flexum (uhonorowane Nagrodą Prima) oraz Art World Hungary (nagrodzone „Za Sztukę Győru”). W 2023 r. otrzymał Nagrodę Jánosa Apáczai Cserego oraz dyplom uznania Węgierskiej Akademii Sztuki.

W twórczości podejmuje fundamentalne pytania dotyczące ludzkiej egzystencji, ukazując proces narodzin i przemijania poprzez subtelne struktury i powierzchnie materii. Wystawa została objęta patronatem honorowym konsula generalnego Węgier w Krakowie.

• |D.Z.|

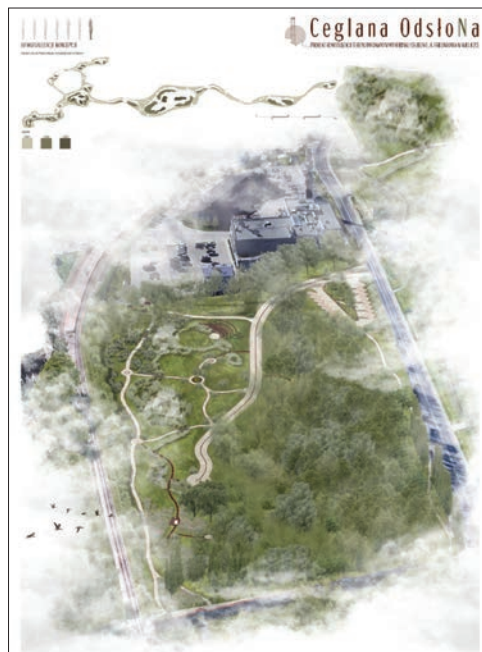

DYPLOMY studentów Wydziału Architektury 2026

8 maja — 18 czerwca 2026 r.

W dniu 8 maja 2026 r., podczas wernisażu wystawy, prezentującej najlepsze prace dyplomowe, obronione na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej w 2026 r., odbyło się wręczenie nagród. Komisja konkursowa, złożona z pracowników Wydziału Architektury PK oraz przedstawicieli Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów, Stowarzyszenia Architektów RP oraz Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków, wybrała najlepsze prace spośród tegorocznych dyplomów magisterskich na kierunku architektura i urbanistyka oraz dyplomów inżynierskich na kierunku architektura krajobrazu. Jury obradowało w składzie: dr hab. inż. arch. Urszula Forczek-Brataniec — prodziekan WA PK, dr inż. arch. Urszula Nowacka-Rejzner, prof. PK, prof. arch. Dominika Kuśnierz-Krupa — przedstawiciel SKZ, mgr inż. arch. Marek Kaszyński — przewodniczący Rady MPOIA, student Bartosz Czop — przedstawiciel Samorządu Studentów PK oraz dr inż. arch. Łukasz Stożek, prof. PK — pełnomocnik dziekana WA do spraw konkursów, przewodniczący komisji, sędzia referent.

Projekt Zuzanny Palonek

Projekt Szymona Misiaka

Projekt Natalii Głód

Projekt Julii
Zezulińskiej

Do nagrody nominowano 16 prac. Przyznano 5 wyróżnień i 5 nagród oraz specjalną nagrodę SKZ. Zwycięzcą konkursu w kategorii „architektura i urbanistyka” i zdobywcą Grand Prix został mgr inż. arch. Szymon Misiak, autor pracy „Scenografie końca. Między zanikiem a odrodzeniem krajobrazu Baryczy” (promotor: dr hab. inż. arch. Kinga Racoń-Leja, prof. PK). W tej samej kategorii przyznano także trzy wyróżnienia. Otrzymali je: mgr inż. arch. Jakub Miśniakiewicz za projekt „My, Słowianie wiemy jak. Krąg Pieruna” (promotor: dr inż. arch. Lucas Olma); mgr inż. arch. Magdalena Konik za pracę „Fort: Centrum Wiedzy i Edukacji Sił Zbrojnych RP w Krakowie” (promotor: dr inż. arch. Marcin Gierbienis) i mgr inż. arch. Jakub Knapik za pracę „Laboratorium innowacji i integracji na kampusie »Moulin de la Housse« Uniwersytetu w Reims, Szampania — Ardeny we Francji” (promotor:

dr hab. inż. arch. Patrycja Haupt, prof. PK), praca ta otrzymała również specjalną nagrodę dziękana Wydziału Architektury PK za to, że porusza kwestie proekologiczne.

W kategorii „konserwacja zabytków” pierwszą nagrodę przyznano mgr inż. arch. Natalii Głód za pracę „Cechownia odzyskana: rekultywacja i adaptacja architektoniczna budynku Cechowni i terenu po dawnej hucie »Uthemann« w Katowicach” (promotor: dr inż. arch. Marta Urbańska, prof. PK), a wyróżnienie — mgr inż. arch. Emilii Nowakowskiej za pracę „Rewitalizacja obszarów poprzemysłowych wraz z ich adaptacją do nowych funkcji, ze szczególnym uwzględnieniem współczesnych form zamieszkania kryzysowego” (promotor: dr inż. arch. Elżbieta Waszczyszyn, prof. PK).

W kategorii „planowanie przestrzenne i urbanistyka” przyznano jedną nagrodę. Zwyciężyła mgr inż. arch. Aleksandra Hamala, która wykonała pracę „K-Port — Rewitalizacja Portu Miejskiego we Wrocławiu” (promotor: dr hab. inż. arch. Matylda Wdowiarz-Bilska, prof. PK).

Specjalna nagroda Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków Oddział Kraków powędrowała do mgr inż. arch. Julii Zezulińskiej za pracę „Ruiny pałacu w Tworowie — rewaloryzacja i adaptacja pałacu na siedzibę Zespołu Pieśni i Tańca »Śląsk« i Szkołę Muzyczną” (promotor: dr inż. arch. Łukasz Stożek, prof. PK).

Nagrodzono również absolwentów studiów inżynierskich na kierunku architektura krajobrazu. I tak: pierwszą nagrodę uzyskała inż. arch. kraj. Zuzanna Palonek za pracę „Projekt rewitalizacji terenu po dawnym wyrobisku cegielni E. H. Friedmanna w Wieliczce” (promotor: dr inż. arch. Wojciech Bobek), a wyróżnienie — Antonina Tokarz za pracę „Zielony Brzeg Historii — projekt rewitalizacji fragmentu bulwaru Kurlandzkiego w Krakowie” (promotor: dr hab. inż. arch. Jadwiga Śródulska-Wielgus, prof. PK).

• |D.Z.|

Projekt Aleksandry
Hamali

ZIELONY ŚWIAT

Piękny nasz zielony świat;
Wielki w nim panuje ład.
Bzy czarują swym zapachem,
A już przyszłoroczne – czasem
Pąki znajdziesz, choć zielone
To zawiązki jeszcze – skromne.
Już o przyszłość zabiegają,
Ciągłość życia zapewniają.
Dbajmy o ten cud w zachwycie!
Cud największy, czyli: ż y c i e!

Jacek Wojs kibicuje krakowskiemu KS „Wieżysta”

Fotoreportaż Jana Zycha

Festiwal Mechanika, zorganizowany przez Wydział Mechaniczny PK, zaspokoił pasjonatów motoryzacji. Podczas V Zlotu Pojazdów można było zobaczyć nowoczesne, ale i za-
bytkowe samochody.

